

divadelní HROMADA

*upravodaj samostatných
divadelníku,
loutkářů a recitátorů
ve východních Čechách,
na pomoci
Moravy a v části
Sudeta*

LII

jaro

2008

**Co je platná většina,
když nemá rozum**

A. F. Modrzewski

4 VE VOLNÉM STYLU (ZPRÁVY VSVD)

- Rok 2007 jsme uzavřeli tradičním „Ceněním“
- 5 Zlatý odznak J. K. Tyla předán Janě Albrechtové,
Rada Volného sdružení východočeských divadelníků
- 6 Valná hromada Volného sdružení východočeských divadelníků
- 9 Zpráva o hospodaření VSVD za rok 2007
- 11 Novákovo Wokno
- 12 Koho ozdobíme Zlatým Tylem v roce 2008

12 IMPULSY Z IMPULSU / bylo...

- Libčany 2007
- 19 Pohárek SČDO
- 20 Wolkerův Prostějov
- 21 Červený Kostelec '08
- 26 AUDIMAFOR aneb Kostecký kostlivec
- 35 Regionální loutkářská přehlídka
- 41 Miletínské divadelní jaro
- 45 Dětská scéna 2008
- 49 Krajská přehlídka dětských recitátorů Královéhradeckého kraje

50 VIDĚLI JSME

- Pisničky a divadlo
- 51 Měla babka čtyři jabka
- 52 Dvojí snění svatojánské

53 PRKNA PRAŠTĚLA, PRAŠTĚ A PRAŠTĚT BUDOU

- 222 let od počátku divadla ve Vysokém n/Jizerou
- 54 Holíčti ochotníci již několik let řádně „plní plán“,
My to divadlo zkrátka milujeme!
- 55 DS Heřman
- 56 Divadlo Katastrofa, Divadlo Exil

57 OSOBNOSTI

Petr Haken

58 ŠKOLA HROU

Jarka Holasová a dvacet let LDO v Jaroměři

60 VE SLUŽBÁCH THÁLIE

- Jiří Zahálka
- 61 Jiří Pošepný
- 62 Smutné zprávy

63 Po uzávěrce...

Příští letní číslo Divadelní Hromady vyjde v 2. polovině července. Věnováno bude především zaznamenání krajských postupových přehlídek mimo Královéhradecký kraj (Modrý kocour, Zlom vaz Ústí nad Orlicí, Lomnice, Turnovský drahokam, Chrudim, Brněnec). Vrátime se k vystoupení „východočechů“ na celostátních přehlídkách (Pohárek, Divadelní Děčín/Třebíč, Šrámkův Písek, Wolkerův Prostějov, Dětská scéna, Loutkářská Chrudim). A čekáme i na vaše zprávy – postřehy a názory z přehlídek, kterých jste se zúčastnili, informace o nových premiérách, gratulace jubilatům...

Podělte se o své divadelní zážitky...!!!

Uzávěrka je 25. června.

- red-

Uzávěrka příštího čísla:
25. ČERVNA 2008

Příspěvky a foto prosíme zasílat
na adresu:

IMPULS
Okružní 1130
500 03 Hradec Králové
e-mail:
gregarova@vsvd.cz
http://www.vsvd.cz

HROMADA č. LII / 2008
JARO

Vydává:
Středisko amatérské kultury IMPULS,
Okružní 1130,
500 03 Hradec Králové
Telefon: 495 582 622
Tel./fax: 495 546 560
ve spolupráci
s Volným sdružením
východočeských divadelníků

Vychází 3x ročně

REDAKCE:
Alexandr Gregar (chefredacteur),
Josef Tejkl, Mirka Císařová,
Alena Exnarová, Jan Merta,
Naďa Gregarová

GRAFICKÁ ÚPRAVA:
Mario Alfieri

TISK:
GRANTIS Ústí nad Orlicí

Registrováno na
MK ČR E 11424

Vychází za finančního příspěvku
MK ČR

Neprodejně!
Náklad 370 ks
Neprošlo jazykovou úpravou!

Proč to divadlo vlastně hrajeme?

Pokládám si tuto otázku a dopředu vím, že si na ní neodpovím. A nemyslím si, že mi na ni dá uspokojivou odpověď někdo jiný. A pokládám si ji v době, kdy pojem divadlo je skloňován v jiných souvislostech, především ekonomických – pražští divadelníci neziskového charakteru se bouří. (Protože divadelní podnikatelé získali přízeň zastupitelů, kteří začali z veřejných prostředků dotovat jejich podnikatelský záměr – doufejme, že péče pražské radnice nezamíří i ke Krejčířům a pomoshopům).

Této problematiky se v této Hromadě jemně dotýkáme v rozhovoru s Vladimírem Hulcem a tak nemyslím, že bychom měli v úvodníku rozšiřovat tyto kauzy o další názory. Ony totiž mají jednu vadu – české kulturní prostředí v současnosti je poněkud nesrozumitelné. V Ústí nad Orlicí např. si občané postavili ve třicátých letech divadlo z „občanských sbírek“ a z vlastního úsilí, což bylo jaksi samozřejmé. A dotace města byly tenkrát neznámé. Dostí mecenášů dávalo peníze tam, kam bylo potřeba, nikdo je nemusel přemlouvat, že dělají dobře pro budoucnost. Pak to jaksi všechno spolknul stát nebo státní organizace (tedy i podniky a jejich odbory), aby se vše muselo vrátit po roce 1989 občanovi. Ale ne přímo a tomu původnímu, ale městu, tedy instituci, která

spravuje městské daně na „fšecko“. Proto i ústečtí divadelníci jsou v tamním divadle také jen „uživateli“ městského majetku a k jeho užívání musí být vybaveni „městským grantem“. A z něho městské instituci, Klubcentru, musí zaplatit za každý pohyb na jevišti. Nic proti tomu, současné vstupní náklady na provoz jsou nebetýčně vyšší než ve třicátých letech. A tak si soubor divadelníků jen tvoří ta svá představení a baví se spolkovým životem (včetně zájezdů). Vytratila se péče o hmotu, tedy o budovy a věci související...

Příklad z Ústí nad Orlicí jsem si vybral jenom proto, že jsem s tímto městem a s „provozováním“ tamní kultury pokrevně spojen dlouholetou zkušeností minulou i současnou. Ústí nad Orlicí není výjimkou, není jediným městem, kde kulturní stánek není a nemůže být (dnes) spojen se spolkovým životem. Důvody „proč“ jsou pro tento úvodník příliš široké. Praha i Ústí nad Orlicí, Hradec Králové, Plzeň, Brněnec, každé z těchto míst má svou kulturní politiku a své více či méně osvědčené zastupitele, kteří více či méně podporují (z veřejných prostředků) tu sport, tu kulturu, a to navíc často v opozičním boji jako jiné věci obecní, policii, odpadové hospodářství či renovaci komunikací. V tom je ta bída. I ochotnický spolek pak stojí ve frontě (v níž se občas předbíhá)...

Ale moje otázka zněla – proč vlastně to divadlo hrajeme? K té úvaze mě přivedl právě další jeden ústeckoorlický podnik: mnozí z nás viděli v provedení tamního souboru Vicena inscenaci Hrdý Budžez. Hráli ji v letech 2005 – 2007 celkem pětačtyřicetkrát! A vydali útluou knížečku zápisků z jednotlivých štací. Některých úspěšných (lidi se bavili, prostředí bezvadné, k večeři řízek s bramborem), některých méně (diváci nepřišli, sál nevlídný, studený párek). Tento soubor zážitků možná je jen pro zasvěcené. Ale každý z nás ví, co je to dát dohromady premiéru, sehnat (a honit) herce, udělat scénu, kolik peněz na papír, barvy, rekvizity, kostýmy je potřeba (a kdo to zaplatí?), co to znamená zkoušet často k uzoufání. Proč tohle vlastně děláme, proč to divadlo hrajeme? Jen proto, že z investovaného času, nervů, peněz, někdy i zdraví, zbude nádherná vzpomínka? Podobná takové, jakou si vybavujeme po namáhavém horském putování? Kdož ví, možná je to i něčem jiném. V něčem, co se skrývá v adrenalinu současného ochotnického divadla...

Saša Gregar

D I V A D E L N Í

VE VOLNÉM STYLU (ZPRÁVY VSVD)

Do uzávěrky této Hromady
přišly na účet VSVD další příspěvky. Děkujeme.

okres Havlíčkův Brod:

Marta HERMANNOVÁ, Lída HONZOVÁ

okres Hradec Králové:

Alena EXNAROVÁ, Agáta HAVLÍKOVÁ, Kamila TRMAČOVÁ,
DS Symposion Třebechovice pod Orebem,
DS Klicpera Chlumec nad Cidlinou

okres Chrudim:

Vlasta KYSELOVÁ

okres Jičín:

Milan LÁNSKÝ, Miloslav HÝBNER, DS Erben Miletín

okres Náchod:

Pavlna KOLLERTOVÁ, Karla DÖRROVÁ, Jiří KUBINA,
Jan KAŠPAR, Rostislav HEJCMAN

okres Pardubice:

Anna KUČEROVÁ, Josef KORÁB, Libuše STRAKOVÁ,
Vladimír KRÍVKA

okres Rychnov nad Kněžnou:

Jana ALBRECHTOVÁ

okres Semily:

Jaroslav IPSEK, Petr ZÁRUBA, Miloslav SÚVA

okres Svítavy:

DS E. Vojana Brněnec, Vladimír ŠAUER, DS Tyl M. Třebová

okres Trutnov:

Petr LANTA, Martin TEPLÝ, Jaromír BEIER,
Dagmar HALÍŘOVÁ

okres Ústí nad Orlicí:

Nataša LUŽNÁ, Jiří VENCL, Petr HÁJEK, Eva SYCHROVÁ,
Kroužek divadelních ochotníků Dolní Dobrouč

další: František SVOBODA, Prof. František LAURIN

Adresář odběratelů Hromady a členů VSVD je aktualizován a celý zaveden do počítače. Jakékoliv případné nesrovnalosti nám hlase na naši adresu do Impulsu. Další zájemce o předplatné Hromady nebo o členství ve VSVD samozřejmě velice vítáme.

Poslední Valná hromada VSVD na svém zasedání 25. února 2006 nově stanovila výši ročního příspěvku:

- roční příspěvek pro fyzickou osobu se stanoví minimálně ve výši **250,- Kč** (do roku 2006 - 150,- Kč)
- snížený (důchodci a studenti) minimálně **ve výši 120,- Kč** (do roku 2006 - 100,- Kč)
- roční příspěvek právnické osoby se stanoví **ve výši minimálně 750,- Kč** (do roku 2006 - 600,- Kč)
- nečlenové, zájemci o Hromadu platí 300,- Kč/rok (3 čísla včetně poštovního)

VSVD, Okružní 1130, 500 03 Hradec Králové

bankovní spojení: Česká spořitelna a.s. Hradec Králové
1085997309/0800

ROK 2007 JSME UZAVŘELI TRADIČNÍM „CENĚNÍM“

v sobotu 25. listopadu v Jesličkách,
letos to bylo již podesáté. Moc příjemná tradice.

Trošku statistiky. V roce 2007 se uskutečnilo **6 postupových přehlídek** - 4, jejichž celostátní přehlídky pořádá NIPOS/ARTAMA z pověření MK ČR a 2 na Pohárek SČDO a Krakonošův podzim, které jsou vyhlašovány SČDO.

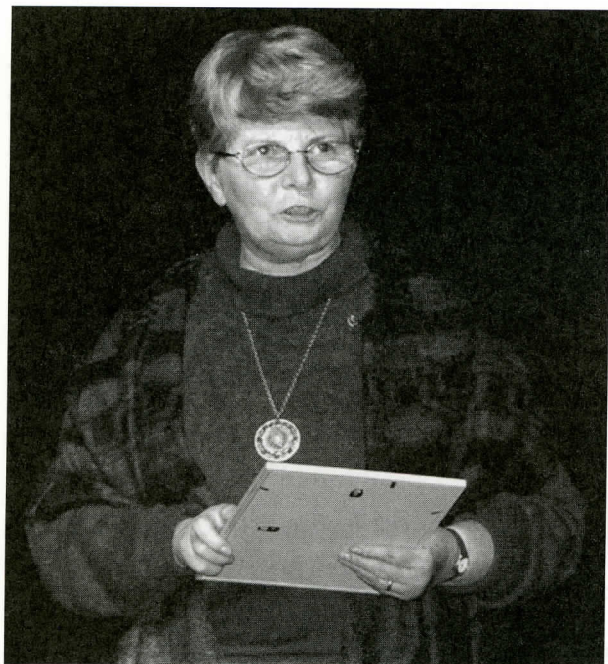
Na těchto přehlídkách bylo uvedeno celkem 96 představení a vystoupení, na kterých se podílelo 962 členů hravících souborů. Vedle toho na přehlídkách dětských recitátorů a Wolkrův Prostějov vystoupilo dalších 115 recitátorů. **Celkem tedy 1 077 aktivních divadelníků.**

Na přehlídkách bylo uděleno celkem 74 čestných uznání a cen a většina oceněných do Jesliček dorazila, aby si je převzala přímo z rukou zástupců lektorských sborů Prof. Císaře, Prof. Laurina, Alenky Exnarové, Blanky Šefrnové, Zdeňka Tesaře a Saši Gregara.

Celé odpoledne do velmi příjemné atmosféry naladily písně ze starých slavných českých filmů, které v souboru Divadla Jesličky nastudovala Monika Janáková do inscenace Jen pro ten dnešní sen v režii Honzy Dvořáka.

Jiří Vencl, foto S. Gregar

Jana Albrechtová

**TÉTO SLAVNOSTNÍ PŘÍLEŽITOSTI
JSME VYUŽILI I K PŘEDÁNÍ
ZLATÉHO ODZNAKU J. K. TYLA
NAŠÍ ČESTNÉ ČLENCE,
MILÉ JANĚ ALBRECHTOVÉ**

A závěr setkání patřil a Jesličky i nás všechny radosti a energií rozzářil soubor ZUŠ Prostějov se svým představením z lidové poezie TRAGAČU, TRAGAČU. Tak zase v listopadu v Jesličkách (letos v sobotu 22.) na viděnou.

-ng-

AŽ SE TOBĚ BUDE TRÁSTI RUKA

alias Až se ti kmetský věk přiblíží na dosah a vydržíš věrně možná přes čtyřicet let stát při našem Hnutí v dobrém i zlém, Zlatý Tyl tě nemine!

Mně se tak také stalo, a to poslední listopadovou sobotu L.P. 2007. A pořád nevycházím z údivu ani z uzardění. Děkuji tedy ještě jednou všem, kteří v mé osobě vzpomněli na naše zapadlé Rychnovsko, Kostelecko, Dobrušsko, Opočensko, Vamberecko, Chlensko, Javornicko, Týnišťsko i hory Kačenčiny se Sedloňovskem a Deštenskem, ba Rokytnickem včetně. Spolu se mnou tak Zlatým Tylem byli oceněni všichni ti báječní, obětaví, talentovaní a nezištní ochotníci, kteří kupodivu stále i tady u nás ještě hrají, ba i ti, kteří na svá léta s krásnou Thálií jen vzpomínají, vidíte, moji milí Častolované. Škoda, že se mi pořád nedaří přesvědčit tyhle prima lidi o tom, jak by bylo dobré, výhodné, přínosné i bezvadné, kdyby se také stali členy VSVD. Nevím, jak na to. Že bych je nalákala na štandry, které mi bylo uspořádáno? A to teda bylo!

Sám mohutný Jěňa Dvořák a krásnovousý Pepa Tejkl to zpunktovali, zaranžovavše i navedše zástupce čtyř pokolení mužů, by poklekli u mých nohou, aby mé pasování na vévodkyni Rychnovska etc. bylo s dostatek impozantní. A co luzný zpěv bělostně oděných děv jesličkových, děkovná řeč přímo od Mirky, jakož i květinové a další dary z rukou Naděny a Saši, opravdu krásný diplom Mariův i hlavička věčného optimisty Josefa Kajetána do klopky a do krabičky, taktí i srdečné poděkování mému muži, který je zatím tajemný jak paní Columbová, laskavé úsměvy až blahosklonné smíchy publika od nejmladších po nestory, od nichž mně dělí dobrych dvanáct let, ale na nich se to nepozná – tož to vše vyloudilo v tupozrakých očích Albrechtové nefalšovanou slzu dojetí. Tak díky, kamarádi! Třeba nás bude opravdu jednou víc tady od nás z Orlického podhůří!

S vděčností i smutkem vzpomínám též na vás všechny, kteří jste mne předešli, Břeťo Lelku...

Vaše Jana Albrechtová

Pozn. redakce: Tento dopis sme od Jany obdrželi krátce po předání Zlatého Tyla, bohužel se do podzimní Hromady už nedostal. Letos na jaře na přehlídce v Červeném Kostelci nám Jana předala ještě jeden dopisek, který citujeme:

Milé VSVD,

přeji ti co nejvíce dalších členů ochotných a pracovitých, stejně jako nadšených a příjemců od jedné ČČ (čestné členky) se ŽT (Zlatým Tylem u zátylku) malý sponzorský dar, že aby se mohla udat zase další přívabná knížka.

Jana Albrechtová

K této zprávě byly připojeny 3 000,- Kč. Jano, děkujeme.

**Rada Volného sdružení
východočeských divadelníků**

se sešla v sobotu 2. února 2008. Po zahájení předseda VSVD informoval přítomné o smutné zprávě o smrti PhDr. Jaroslava Vyčichla, předsedy SČDO. Rada uctila památku našeho kamaráda a spolupracovníka minutou ticha.

Jedním z avizovaných bodů jednání byla **diskuse k obsahu Hromady** - resumé: bez závažných připomínek k obsahu, ponechat podzimní číslo mapující místní přehlídky a souborový život, je důležité, že soubory chtějí a mohou o sobě dát vědět. Prospěšná by byla větší spolupráce redakční rady s výtvarníkem...

Rada schválila režim vydávání Hromady: **podzimní číslo**, konec listopadu, (vyhlášení soutěží, mapování místních přehlídek, zprávy ze života souborů, Východočeši na... JH, Přelet, Vysoké, pozvání do nové divadelní sezóny profesionálních divadel), **jarní číslo**, konec května (dokumentace života VSVD – cenění, předání Zlatých Tylů, valná hromada, představení nových Zlatých Tylů, kompletní souhrn (program, výsledky, zpráva) krajských postupových přehlídek), **letní číslo**, 2. polovina července (informace z krajských postupových přehlídek mimo Královéhradecký kraj (Modrý kocour, Zlom vaz ÚO, Lomnice, Turnovský drahokam, Chrudim, Brněnec, Východočeši na... Pohárek, DT/D, WP, ŠP, DS, LCH, rubriky podle materiálů...)

Dále jsme se už věnovali především přípravě Valné hromady VSVD.

V různém pak zazněl návrh - nabídnout místním přehlídkám, při kterých pracuje porota, možnost udělovat **Cenu VSVD** ve formě diplom + kniha Císařova jarmárka (*Rada souhlasí*). Předseda dále seznámil radu s novým edičním projektem: pokud se podaří zajistit finanční prostředky, může být k vydání do konce roku připravena publikace kreslených příběhů Hanky Voříškové "Panáčekové". Doprovodilo by ji DVD s několika Hančinými představeními. Jde o mimořádný umělecký projev, který by měl být zaznamenán a vznikla by kniha dárkového charakteru, která by reprezentovala Impuls a VSVD (*Rada souhlasí*).

VALNÁ HROMADA VOLNÉHO SDRUŽENÍ VÝCHODOČESKÝCH DIVADELNÍKŮ

se sešla v sobotu 23. února 2008 v Divadle Jesličky. S účastí to letos bylo slabší, ale když se hraje divadlo, schůzování jde stranou - probíhaly právě přehlídky Modrý kocour v Turnově, Boučkova Jaroměř, Chlumčtí Klicperové nahrávali CD Suger, v Brněnci měli premiéru. Omluvili se i pravidelní účastníci, naši čestní členové Mírka a Jan Císařovi, Jaromír Vosecký. A na poslední chvíli ze zdravotních důvodů nedorazil Ivo Mička. Pozdravy a omluvku poslali Míla Kučera s Aničkou, Hanka Cihlová z Regionálního střediska v Pardubicích, Dáša Halířová a Milena Janečková z Trutnova, manželé Novotní z Chrudimi i Martin Malínek z Ústí nad Orlicí. Valná hromada nakonec vládla třiceti devíti mandáty.

Po zahájení předsedou VSVD Sašou Gregarem byly splněny úvodní formality, schválen program jednání, členové komisi mandátové (Petr Hájek, Milan Zlesák, Lída Honzová), návrhové (Alena Exnarová, Miloslav Hýbner, Blanka Šefrnová) a volební (Jan Merta, Pavel Labík, Jiří Vencel).

Výroční zpráva předsedy Volného sdružení východočeských divadelníků za rok 2007

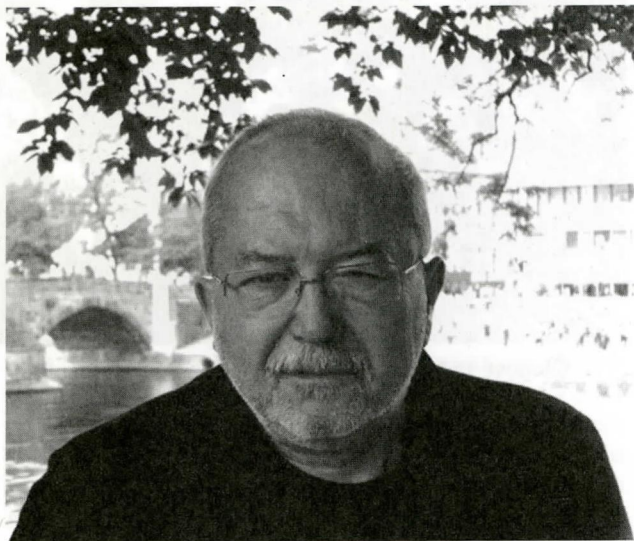
Hned na počátku valné hromady vám musím sdělit smutné zprávy:

V létě nás opustila navždycky Jarka Faltejsová, na podzim podlehl těžké nemoci náš milý kamarád a dlouholetý pokladník VSVD, Břetě Lelek a před několika dny můj kolega a náš společný kamarád, předseda SČDO, dr. Jaroslav Vyčichlo. Rád bych, abychom jim vzdali čest a vzpomněli na ně povstáním a chvílí ticha.

Prý mám být stručný, aby mohlo dojít včas na Nejstarší řemeslo – vida, vážné věci se podřizují zábavě. I my se tak chováme podle obrazu dnešního světa – globalizace, medializace a sexualizace vládne i v této místnosti. Obraz skutečnosti je přetavován dojmů a zážitky, které mají mefistofelskou úlohu – lákají nás do pekel, ale pěkně. Bratr mi říkával, když jsem opouštěl zhrzen nějakou dívku, tedy zamlada: vykašli se na to, poříd' si pěknější. Když do pekla - tak na pěkném koni! Což se mi zdá jako pěkný přírůstek v souvislosti s umanutostí občanstva volit veřejně presidenta. - Jak to souvisí? Jako v době postmoderní – všechno se vším.

VSVD se činí a mnozí nám závidějí, že tak pěkně spolupracujeme, kterážto domněnka je způsobena především mediálním obrazem naší organizace. Hledí se na nás dobře, vydáváme krásný bulletin, a když jsme se na radě zamýšleli, co na Hromadě opravit, změnit, zlepšit, nepřišli jsme na nic jiného, než na věci kosmetické. Neb není nad nový parfém staré podstaty – líh a esence.

Ale k věci: loňská valná hromada (25. února 2007) schválila program VSVD pro rok 2007, návrh na udělení Zlatého Tyla v r. 2007 Evě Bechyňové (Příbyslav), Janě Albrechtové (Kostelec nad Orlicí) a Jiřímu Valentovi (Praha) a návrh Jana Mertý na udělení Ceny MK ČR v roce 2007. Všichni navržení byli oceněni. Rada VSVD pak zajistila agendu a činnost VSVD a redakční rady Hromady, vypracovala rozpočet sdružení a diskutovala i o návrhu na změnu názvu našeho sdružení – vypustit přívlastek „východočeský“. Námět byl prezentován i prostřednictvím Hromady. Také rada jednala o přeložení valné hromady na období, kdy nejsou premiéry, tedy na říjen či květen. Minulá valná hromada nebyla volební – takže rada pracovala ve stejném složení a od minulé valné hromady se sešla třikrát: k hodnocení průběhu krajských přehlídek v červnu, na přípravu nové divadelní sezóny v listopadu a k přípravě této volební Valné hromady v únoru.

Předseda VSVD Alexandr Gregar

Všechny závěry loňské valné hromady rady projednala, rozpočet byl stanoven, na grantech jsme získali 850 000 Kč a mohli uskutečnit plánované akce. Návrh na změnu názvu sdružení shledala rada bláhovým a z důvodu jasného jak slunce, že změny vedou k horšímu, od námětu upustila. A konečně, rada navrhla změny v pořádání našich společných akcí – tzv. „Cenění“ navrhujeme přesunout na poslední zářijovou dekádu – bude to „čerstvější“ z hlediska konání přehlídek a navíc úměrně rozložíme naše kontakty s členstvem.

Samozřejmě, že největším organizačním soustem jsou divadelní přehlídky na nichž se podílíme se Střediskem amatérské kultury Impuls. V roce 2007 se uskutečnilo 6 postupových přehlídek, čtyři s celostátní gescí NIPOS/ARTAMA, dvě na Pohárek SČDO a Krakonošův podzim, které vyhláší SČDO. Na těchto přehlídkách bylo uvedeno celkem 96 představení a vystoupení a podílelo se na nich 962 účinkujících. Na přehlídkách dětských recitátorů a pro Wolkrův Prostějov vystoupilo dalších 115 recitátorů. Celkem se tedy za minulou sezónu představilo 1 077 divadelníků. K těmto počtům můžeme přičíst ještě 142 představení Open programu s 976 účinkujícími. Pět představení se hrálo na loutkářské přehlídce v Libčanech s cca 80 vystupujícími. Takže konečné statistické součty – v tomto roce 2007 jsme očima VSVD viděli, zaregistrovali a reflektovali 243 představení a cca 2 130 vystupujících. *(Dokumentaci přehlídek najdete v loňských Divadelních hromadách, proto podrobnější informace, které obsahovala výroční zpráva, vypouštíme...)* Povšimněme si pouze tzv. nepostupových přehlídek – s naší spoluprací, se uskutečnil např. 34. ročník Loutkářské přehlídky „O cenu Matěje Kopeckého“ v Libčanech určené souborům, které se programově věnují tvorbě pro děti. V průběhu čtyř nedělních odpolední se představilo pět loutkářských souborů, dětská porota

pod vedením učitelky místní ZŠ letos Cenou Matěje Kopeckého poctila inscenaci Divadla Jesličky Hradec Králové Tajemství modré perly. OPEN AIR program v rámci Divadla evropských regionů v Hradci Králové jsme už po osmé pořádali pod hlavičkou VSVD a ve spolupráci s Impulsem. Tuto nákladnou akci (skoro stovka souborů v deseti dnech!), zcela dotovanou z grantů, především města Hradec Králové, jsme letos zvládli uskutečnit za 650 000 Kč, diváci tradičně vstupné neplatili. A na letošní OAP už dnes přicházejí přihlášky z domova i ciziny.

V rámci odborného vzdělávání a tzv. metodické pomoci souborům jsme v dubnu zahájili Loutkářskou konzervatoř v Jaroměři. V 1. pololetí se uskutečnila 4 víkendová setkání, pak následovalo týdenní soustředění při Loutkářské Chrudimi a prezentace práce dílny – loutkářské představení s názvem Srdce víc než noha na téma pohádky O Rudovousovi. Ve 2. pololetí 2007 se uskutečnila další tři víkendová soustředění a na rok 2008 jsou plánovány rovněž tři. Frekventanti i lektori mají v plánu celou práci uzavřít soutěžním představením na Krajské loutkářské přehlídce v Hradci Králové, výsledek tedy uvidíme v sobotu 5. dubna v Divadle Jesličky. A rádi bychom jim popřáli k postupu na letošní Loutkářskou Chrudim!

Velký zájem vyvolal Kurs pro zájemce o divadelní líčení „Musíme se líčit?“ Uskutečnil se v sobotu 17. listopadu v Sousedské domě v Miletičce. O čtyřicet nadšených účastníků, původem od Liberce až po Jihlavu i z teritorií SČDO a dalších, pečovaly profesionální maskérky Klicperova divadla, Iva Helligerová a Vendula Bohdanecká. Pokračování lze očekávat, stejně jako rozšíření témat, např. ke světelným nebo zvukovým technologiím v divadle, ke scénografii, kostýmnímu návrhství apod.

Připraven je v tuto chvíli Praktický kurz režijně herecké spolupráce, který povede Prof. Mgr. František Laurin. Je určen začínajícím a středně pokročilým režisérům a hercům a měl by zdokonalit znalosti a praktické dovednosti v oblasti režijní a herecké práce v jednotlivých fázích přípravy inscenace. Zatím ještě nemáme jasno, kde se kurz uskuteční, ale máme jasno kdy to bude. Konečně v baru na klavíru jsou „náborové“ letáky.

Za tzv. přímou metodickou pomoc v souborech lze považovat návštěvy členů rady, režisérů a kritiků, v souborech, na představeních. Loni se uskutečnilo na dvě desítky takových návštěv, proběhla řada rozborů po představeních v rámci různých místních divadelních přehlídek.

Divadelní Hromada v r. 2007 vyšla třikrát na celkem 192 stranách v nákladu 3 x 370 ks. Součástí podzimního vydání byla samostatná příloha obsahující Regionální i celostátní kalendář všech akcí oboru a Vyhlášení soutěží a přehlídek slovesných oborů 2008. Hromadu řídí redakční rada, která se navíc stala jakýmsi operativním týmem rady VSVD, schází se totiž minimálně ke každému číslu a probere se na ní i řada dalších úkolů VSVD.

D I V A D E L N Í

Společenský život organizace - z něho se vždy pozná, zda jde o živý nebo umírající organismus. VSVD má štěstí, že spolu členstvo báječně komunikuje. Máme k tomu i bezvadné komunikační nástroje - např. SLAVNOSTNÍ SETKÁNÍ DIVADELNÍKŮ, tzv. Cenění: loni bylo 24. listopadu 2007 v Divadle Jesličky, uzavřelo divadelní sezónu a byla na něm předána ocenění za mimořádné a inspirativní výkony v soutěžních představeních - sešlo se na sto divadelníků a předáno bylo 73 ocenění.

Této slavnostní příležitosti jsme využili i k předání Zlatého odznaku J. K. Tyla paní Janě Albrechtové. Celé slavnostní setkání bylo doplněno úspěšným představením letošního JH Tragaču, Tragaču, ZUŠ Prostějov.

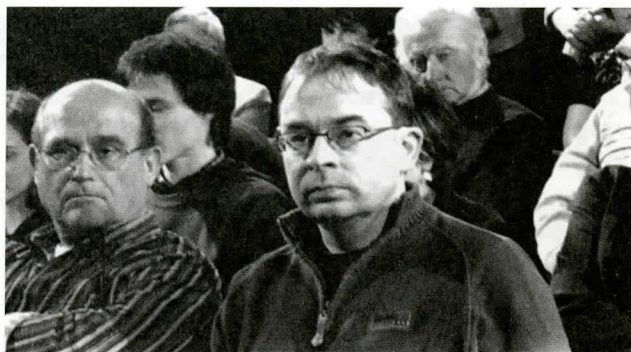
V pátek 12. října se v Přibyslavi konala velká divadelní sláva u níž jsme také byli - zahájení přehlídky "Divadelní Přibyslav". Místní pořadatelé je využili k předání Zlatého odznaku J. K. Tyla paní Evě Bechyňové. Byl tam i starosta města, zástupci všech hrajících souborů, přátelé z Divadla Havlíčkův Brod, televize, tisk. Zlatý odznak přivezla delegace VSVD ve složení Jan Merta, Nad'a Gregarová, Karla Dörrová a Mirek Ber-
yer.

Zlatý Tyl Jiřímu Valentovi byl předán na Hronově, na jevišti Jiráskova divadla v sobotu 4. srpna a předával předseda VSVD A. Gregar.

Letošní výroční Cena ministra kultury byla udělena Janu Mertovi - na Loutkářské Chrudimi. Lidé aplaudovali ve stoje, potlesk nekonečný, dekorovala Lenka Lázniovská, ředitelka Artamy a Zuzana Malcová, ředitelka odboru ministerstva kultury, též Milan Kupka, šéf kanceláře krejčího Jehličky, pardon, pana ministra téhož.

Dále - k našemu loňskému vydavatelskému experimentu, Císařově jarmárce, přibyl na podzim další. Jako opus No. 2 naší „vlnité“ ediční řady jsme vydali společně s Vobskočkem, Libickým souborem a SČDO půvabnou knížku Kale a kyselo o životě lidové vyprávěčky a ochotnické herečky Slávky Hubáčkové z Vysokého nad Jizerou. Císařova jarmárka vydaná v počtu 750 výtisků je téměř před rozebráním, Kale a kyselo, které mělo náklad poloviční, muselo být už jednou dotištěno a chystá se další reedice, knížka před vánoci zmizela raz dva, takže náklad přesáhne tisícovku. V plánu je další opus, který by mohl vyjít ještě letos - pokud se podaří zajistit finanční prostředky - a to knížka kreslených příběhů Hanky Voříškové „Panáčkové“, s přílohou DVD s Hančinými představeníčky. Vznikla by knížka dárkového charakteru, která by reprezentovala Impuls a VSVD. Nevíte o sponzorech?

A co nového v Matici českých divadelníků? Jako jednatel na dvouleté období (letos v říjnu mi končí), jsem svolal schůzku Matice na loňský Jiráskův Hronov. Kromě členských sdružení Matice jsem po dohodě s SČDO pozval dalších cca 20 občanských sdružení a institucí. Pozvání využil pouze Divadelní ústav, NIPOS a jako host pí. Zichová z MK ČR. Na programu byl mj. návrh konference o spolkovém hnutí v oblasti ama-

Členové rady VSVD Pavel Labík a Petr Hájek,
foto S. Gregar

térského divadla. Kromě Niposu, Artamy, Divadelního ústavu a matičních členů, neprojeví další pozvání zájem a do Hronova nepřijeli. Diskuse o možnosti uspořádat takovou konferenci skončila návrhem připravit takovou akci prostřednictvím NIPOSu, což jsem (po dohodě s předsedou SČDO) neakceptoval. Šlo přece rovněž o to, jak uvést Matici do života. Schůzka potvrdila, že při absenci dr. Vyčichla není ze strany SČDO dostatečná spolupráce. Rovněž jsem tam přednesl návrh rady VSVD na novelizaci kritérií pro udělování ZO JKT, ale nesetkal jsem se se vstřícným ohlasem. Proto zůstane vše jak je, v komisi máme zástupkyni, Mírku Císařovou. Matice zůstává, ale je třeba vyčkat, zda po odchodu Jardy Vyčichla bude SČDO schopen pracovat koncepčně a systematicky, zda Matice připraví projekt, který zaujme další organizace ke vstupu. Jinak zůstane mrtvým broukem, Blanickým rytířem, deklarovanou potenciální silou.

Po mnoha diskusích v Radě jsme již v roce 2005 připravili novelu soutěžního statutu našich regionálních přehlídek činoherního divadla v Červeném Kostelci a v Miletíně. Vedlo nás k tomu především již nezvládnutelné množství premiér, časová a organizační omezení pořadatelů, ekonomická náročnost. I některé nešvary: některé soubory uváděly na soutěžní přehlídce premiéry či považovaly účast na přehlídce za rozšíření možností repríz - ani jedno však s posláním těchto přehlídek nemá nic společného. Novela se osvědčila, přesto jsme stáli před oříškem, jak rozlousknout situaci, kdy nastane převís řádně přihlášených inscenací. Na každou se jezdí podívat tým z členů rady VSVD, ale bohužel nemůžeme suplovat kompetenci výběrové poroty, pokaždé se nám nepodaří jet ve stejném složení a naše účast proto nemůže mít charakter selektivního výběru.

Proto, aby nebylo pochyb, jsme rozhodli přenechat takové hodnocení odborné porotě červenokostelecké přehlídky a rozšířili ji letos na dva víkendy. Začíná příští týden a je zařazeno celkem 17 představení. Vzhledem ke zvýšeným finančním nárokům si, bohužel, musí soubory uhradit účastnický poplatek 50,- Kč na osobu.

Po odchodu pokladníka Břetislava Lelka, převzala hospodaření VSVD paní Eva Mertová, ale s ohledem na

její zdravotní stav jsme oslovili pokladní Impulsu p. Ilonu Chytráčkovou, která se pravidelně akcí VSVD účastní a členské příspěvky vybírá. Rada VSVD, vzhledem k tomu, že se nejedná o členku VSVD, doporučuje tuto její práci pro naše sdružení finančně odměnit. Navrhuje částku na 3 000 Kč ročně. Rovněž rada doporučuje proplatit finanční odměnu i paní Evě Mertové za 2. pololetí 2007, a to ve výši 1 500 Kč.

Rada VSVD souhlasila i s kolektivním členstvím VSVD v o.s. Muzeum českého amatérského divadla. VSVD bude zastupovat s právem hlasovat Nad'a Gregarová. Výzvu k členství a podrobnější informace najdete v Hromadě. Dále se rada rozhodla zachovat účast VSVD na přehlídce Dospělí dětem v Havlíčkově Brodě, zabezpečit účast našeho zástupce a zahrnout ocenění z této přehlídky do podzimního „Cenění“. V souvislosti s tím rada navrhla udělovat na této přehlídce Cenu VSVD a zároveň nabídnout takovou možnost i dalším místním přehlídkám, při kterých ocenění navrhuje porota.

Letos jsme nepodali žádný vlastní návrh na Cenu ministra kultury, konečně, můžeme mít radost, že z dosavadních 7 divadelníků České republiky, kteří byli oceněni, jsou čtyři z naší stáje. Stejně tak rada nenašla kandidáta na čestné členství VSVD, rádi bychom tento úkol předali radě příští.

A jsem v závěru zprávy. Rád bych poděkoval svým kolegyním a kolegům v radě VSVD za dvouletou pilnou spolupráci, a bezvadnou účast na jednání, za splnění úkolů i předsevzetí. Všichni v tuto chvíli skládáme mandát a přejeme si, aby valná hromada volila uvážlivě, starostlivě neb jak se říká nové větry nemohou vanout ze starých pr..., a také ne každé nové koště dobře mete. Pokud bych si zahrál na pana staronového prezidenta, mohl bych vám nabídnout zkušenosti a že vás nezklamou, ale možná že bych raději zatleskal někomu, kdo bude mít novou vizi. Za spolupráci bych rád poděkoval své ženě a jednatelce, mé osobní tajemnici, na níž nepobírám žádný příspěvek. Rád bych poděkoval i Impulsu, jmenovitě paní ředitelce Jarmile Šlaisové, ale i Ilonce Chytráčkové, Romaně Albrechtové a Mariovi Alfierimu, mají s námi starosti, ale profesionální. Také z tohoto místa děkuji všem donátorům, mecenášům a vůbec podporovatelům státním, krajským (Jarce Vydarené) i obcím, bez jejichž peněz bychom neměli na naši hospodu.

Nakonec ještě – rádi bychom, aby se VSVD stále nejen rozvíjelo, ale také rozkvétalo, tím pádem trochu narostlo. Dnes máme 155 individuálních členů a 14 členů kolektivních. Rádi bychom do budoucna, aby tou hlavní formou komunikace bylo individuální členství. Proto se obracíme na všechny dosavadní členy VSVD: přiveďte mezi nás další divadelníky, je to za pár korun a kde vám za to dají 200 stránkový bulletin až do domu? Až nás bude pět set, potom, jak se zpívá v jedné budovatelské písničce Voskovce a Wericha, si budeme moci dovolit foukat i proti větru.

Alexandr Gregar

ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ VSVD ZA ROK 2007

V průběhu roku proběhla výměna na postu pokladníka VSVD. Břetislav Lelek v březnu odstoupil z důvodů vážné nemoci ze své funkce, kterou tak pečlivě po dlouhá léta vykonával. Na jeho místo nastoupila Eva Mertová, která v práci vedení peněžního deníku a správy financí pokračovala do konce roku 2007 a nyní podává celkovou zprávu o hospodaření VSVD za rok 2007, včetně té části, kterou vypracoval Břetislav Lelek.

Rámcový přehled o hospodaření za rok 2007:

Počáteční stav majetku k 1.1.2007	
- hotovost v pokladně	7.208,-
- zůstatek na běžném účtu spořitelny	139.051,88
celkem 146.259,88 Kč,	
Konečný stav k 31.12.2007	
-hotovost v pokladně	10.846,50
-zůstatek na BÚ	161.958,13
celkem	172.804,63 Kč
Navýšení majetku za rok 2007 o 26.544,75 Kč	

Příjmy:

Dotace:

Město HK na program „Open Air program“	620.000,-
-na „Dětskou scénu“	15.000,-
-na „Reg.přehlídku loutk.souborů“	15.000,-
Královéhradecký kraj	30.000,-
MK ČR na reg.přehlídky a metod.pomoc	170.000,-
Za knížku J. Císaře: Divadelní jarmárka:	8.160,-
-/3.360,- +1.680,- +420,- +2.700,-/	

Dary za knížku „Kale a kyselo“:

od spolku Vojan, Libice	5.000,-
od Spolku Krakonoš Vysoké nad Jizerou	5.000,-
od SČDO	5.000,-
Příspěvek od Impulsu za účast na realizaci	
Dnů slovenské kultury	4.200,-
a úhrada za parkovací místo	7.200,-
Členské příspěvky	34.885,-
Úroky	346,34

919.791,34 Kč

Výdaje:

Režijní položky	14.046,59
Program Open Air /400+220+30tisíc/	650.000,-
Přehlídka „Dětská scéna“	15.000,-
Regionál. přehlídka loutk. souborů	15.000,-
Impulsu: na metod.pomoc soub.80.000,-	
na reg. přehlídky 90.000,-	170.000,-
Atol – parkovací karta	7.200,-
Náklady na knížku „Kale a kyselo“	22.000,-

893.246,59 Kč

D I V A D E L N Í

Rozepsané režijní položky:

Divadelní předst. na valné hromadě	3.300,-
Jízdné hostů na valnou hromadu	764,-
Poplatek za odznak Zlatý Tyl	1.500,-
Členský příspěvek Artamě za Aita/Iata	800,-
Poplatky spořitelně za vedení účtů	1.957,09

8.321,09 Kč

Dárková kytice prof. J. Císařovi	944,-
Rozloučení J. Faltejskovou	650,-
Květiny E. Bechyňové	282,-
Občerstvení na Radě VSVD	245,-
Slavnostní setkání a květiny J. Albrechtové	1.118,-
Náklady na reprezentaci	2.486,50

5.725,50 Kč
14.046,59 Kč

Hospodaření VSVD skončilo pozitivním navýšením majetku o 26.544,75 Kč. Příjem členských příspěvků se proti minulému roku zvýšil o 11.375,-Kč.

Částka 7.000,-Kč od souboru Vobskočák jako dar a příspěvek na částečnou úhradu nákladů při vydání druhé knížky Kale a kyselo, přišel až po této roční uzávěrce. Jí se vyrovnaly náklady s příjmy spojené s vydáním již druhé knížky, které vydalo VSVD zásluhou Saši Gregara.

Předkládaná zpráva o hospodaření se týká jen rámcového hospodaření s dotacemi. Jejich podrobné vyúčtování a rozložení na jednotlivé regionální přehlídky, provádí Impuls a je zdůvodněno v tabulce, která je přiložena k této zprávě. Tolik zpráva pokladní.

*Eva Mertová v.r.
V Hradci Králové, 23.2.2008*

Zpráva revizní komise ke zprávě o hospodaření VSVD za rok 2007

Dne 22. 2. 2007 provedla revizní komise ve složení Pavel Labík předseda a členové Alena Exnerová a Jan Merta, kontrolu účetnictví VSVD za období roku 2007.

Komise zkontrolovala zda údaje peněžního deníku odpovídají příjmovým a výdajovým dokladům, jakož i výpisům z účtu a neshledala žádné rozdíly a závady. Těmto údajům odpovídají i zůstatky hotovosti v pokladně i na bankovním účtu České spořitelny. Jednotlivé doklady jsou řazeny chronologicky, odděleně číslovány výdajové a příjmové doklady a zvlášť i výpisy z účtu. Doklady jsou potvrzeny předsedou VSVD. Komise přepočítala správnost součtů a ani zde neshledala žádné nedostatky. Nebylo kontrolováno detailní vyúčtování dotací poskytnutých na akce VSVD, ani přeúčtování části nákladů našemu sdružení Impulsem. Doklady spojené s těmito výdaji jsou předmětem účetnictví Impulsu a podléhají kontrolám prováděným v této instituci jí nadřízenými orgány.

Revizní komise doporučuje Radě VSVD poděkovat Evě Mertové za vedení účetnictví v minulém období a uděluje Radě VSVD absolutorium.

*Pavel Labík-předseda, Alena Exnerová, Jan Merta
V Hradci Králové, 22. 2. 2008*

Usnesení valné hromady Volného sdružení východočeských divadelníků, která se konala dne 23. února 2008 v divadle Jesličky v Hradci Králové 39 platných mandátů

Valná hromada členů VSVD

1. bere na vědomí:

- výroční zprávu předsedy Alexandra Gregara o činnosti VSVD v roce 2007
- zprávu pokladní zpracovanou paní Evou Mertovou o hospodaření v roce 2007
- zprávu tajemnice Nadi Gregarové o stavu členstva
- zprávu předsedy revizní komise Pavla Labíka o správnosti a kvalitě hospodaření a vedení účtů

2. potvrzuje výsledky voleb do orgánů VSVD pro období do další valné hromady dle Stanov VSVD:

- Rada VSVD byla zvolena ve složení: Mirka Císařová, Alexandr Gregar, Nad'a Gregarová, Josef Tejkl (okres Hradec Králové), Jaroslav Josef, Milan Zlesák (okres Chrudim), Miloslav Hýbner, Iveta Zavadilová (okres Jičín), Pavel Novák (okres Náchod), Kateřina Prouzová (okres Pardubice), Petr Haken, Jiří Pošepný, Petr Záruba (okres Semily), Blanka Šefrnová (okres Svítav), Pavel Švorčík (okres Trutnov), Marta Hermannová (okres Havlíčkův Brod), Petr Hájek, Martin Malínek (okres Ústí nad Orlicí)
- Revizní komise byla zvolena ve složení: Pavel Labík, Jan Merta, Alena Exnarová

3. schvaluje:

- návrh na udělení Zlatého Tyla v roce 2008 Miroslavu Kuželovi (Hradec Králové), Josefu Korábovi (Holice) a Miroslavu Čermákovi (Červený Kostelec)

4. ukládá:

- radě VSVD zvolit ze svého středu předsedu, místopředsedu a jednatele a revizní komisi zvolit ze svého středu předsedu
- radě VSVD připravit program VSVD pro rok 2008, zajistit agendu a činnost VSVD a redakční rady Hromady, vypracovat rozpočet sdružení s přihlédnutím k výsledkům grantových soutěží

5. doporučuje:

- svojím členům a souborům zvážit členství v občanském sdružení Muzea českého amatérského divadla v Miletíně

*Za správnost: předseda VSVD Alexandr Gregar,
23. února 2008*

Jednání bylo podle dobrého zvyku zakončeno divadelně. Zhlédli jsme představení Divadelního souboru MĚKS Červený Kostelec Nejstarší řemeslo v režii Jany Jančíkové.

Rada VSVD se po letošní volební valné hromadě rozrostla o tři nové členy Pavla Nováka z Broumova, Ivety Zavadilové z Miletína a Kateřiny Prouzové z Pardubic. Postupně bychom vám je rádi blíže představili na stránkách Hromady.

V tomto čísle přinášíme rozhovor s Pavlem Novákem

NOVÁKOVO WOKNO

Pavla Nováka, nového člena rady VSVD, jehož divadelní „základnou“ je broumovské Wokno a jehož jsme mohli vidět hrát i s Náchodáky či Hronováky, např. v roli mladého vodníka v Lucerně, jsem odchytil na červenokostecké přehlídce činoherního divadla těsně po představení

nové hry Josef Tejkla. Moje první otázka tedy „stylově“ zněla:

Tak jak se ti líbil Bejček?

Moc, moc se mi to líbilo, vždycky se těším na Pepovy inscenace, nezklamal, je to inscenace mého srdce... Ta naše základna v Broumově vznikla vlastně náhodou. Hráli jsme v Meziměstí a nějak nás dostihla zvěst, že v Broumově pořádají konkurs na herce do místního souboru. Nadšen jsem tam jeli, konečně se zúčastníme nefalšovaného castingu! No, byli jsme tam tři nebo čtyři. A tak jsme začali shánět další známé, my úplní nováčci oslovili pár už zkušenějších a tak vzniklo v roce 2004 Wokno. S vervou jsme se pustili do Lucerny, napoprvé to byl určitě oříšek, ale poprali jsme se s tím. Moc nás těší, že teď, s Revizorem, nám porota přičetla další kus práce, který jsme na sobě udělali, asi to bylo vidět. Jsme rádi, že nám to frčí a začali jsme dělat další hru.

Co vlastně znamená v Broumově, v městečku s obrovskou kulturní tradicí, barokní samozřejmě, ale také divadelní - tady přece začínal se svým Kladivadlem Pavel Fiala.

Tak, určitě jsme nejvíc poznamenáni rukopisem svého režiséra, Honzy Holka, který k nám přišel z Náchoda. Vždycky si vybírá takové velké, klasické tituly, hodně pracuje s hudbou, scéna je vždycky minimalistická, ale herectví košaté. Honza chce, aby si vždycky zahráli všichni, třeba i nějaké role připiše, texty písniček píše pan Kohl. Často ta práce vede k jakési nadsázce, třeba

i parodii, ale jak se říká „v mezích“ ... Honza Holec je původně profesionální herec, ještě teď dohrává v Rokoku.

Ty jsi, Pavle, také už víc než jednou nohou spřízněn s divadlem profesně...

Tak, kromě toho, že amatérsky hraju i v Meziměstí, tak studuji momentálně v Brně divadelní vědu. A zaměstnáním jsem tzv. kulturní pracovník v Broumově. Takže v divadle jsem denně, celý týden. V Broumově připravuji kulturní program na každý měsíc, vždycky jedno divadelní představení, profesionální nebo amatérské - i z toho důvodu, že navazujeme kontakty a rádi pak hostujeme u těch souborů, které jsme pozvali k nám. Děláme výstavy, koncerty, rekonstruovali jsme klášterní zahradu, můžeme provozovat představení i tam. Loni jsme tam měli premiéru Čekání na Godota (to jsem hrál s Honzou Holkem), letos to bude Topolova Kočka na kolejích (tu bude dělat jedna odnož Wokna, která pracuje jen pro tu zahradu).

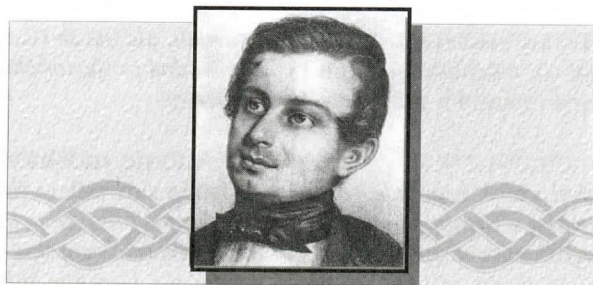
Jak jste zapsáni u broumovského publika?

Máte dost diváků, chodí na vaše představení?

Děláme vždycky veřejnou generálku, na kterou si pozveme známé a neplatí se vstupné, takže je úplně plno. Ale skutečná premiéra je vždycky vyprodaná. A další dvě tři reprízy také. Pak jezdíme po okolních štacích, už nás berou i vesnice, kde se dlouho v těch hospodských sálech ani divadlo nehrálo. A tam kde nemají ani hospodu vezmou autobus a přijedou do Broumova. O diváky opravdu nouzi nemáme. Zvykli si, už se i ptají, co cvičíme, kdy to bude... Ten zájem nás těší.

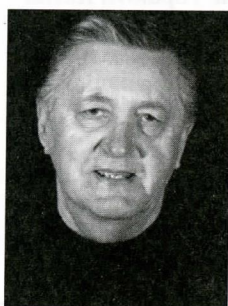
Jsi úplně čerstvým členem rady VSVD, zastupuješ v ní nejen svůj soubor, ale divadelníky z toho divadlem „nejpostiženějšího“ cípu východních Čech, Broumova a Náchodska, od Police po Meziměstí. Jaký je tvůj názor na divadelní spolkování? Jsi přece jen generačně nejmladší a nepostižený ani spolkovou tradicí, ani „zřizovatelskými“ vztahy minulého režimu.

Dřív mě ani nepřišlo, že by něco takového k něčemu mohlo být. Ale čím víc jsem jezdil na přehlídky, včetně Hronovské, začal jsem objevovat smysl vzájemného setkávání. Přišlo mi úžasné, jak jsme se mezi sebou začali poznávat, potkávat se, povídat si spolu o tom, co děláme, jak to děláme, proč to děláme... Samozřejmě, že taková setkání i jiné věci musí někdo připravovat a kdo jiný než my? Připadá mi to samozřejmě. Právě teď v Červeném Kostelci - probíhá už druhý přehlídkový víkend - to je nějakých souborů! A objevují se nové, i díky těmto setkáním. A spolky takhle drží více pospolu, navíc bez rivality, bez konkurenčního boje. Je pěkné, že se vydává Divadelní Hromada, čtu ji pokaždé od začátku až do konce...

KOHO OZDOBÍME ZLATÝM TYLEM V ROCE 2008

na návrh Volného sdružení východočeských divadelníků

Miroslav Čermák

nar. 30. 9. 1932

Za dlouholetou obětavou činnost v ochotnickém divadle

V loňském roce se dožil 75-ti let. V souboru začal pracovat jako pomocný maskér v roce 1955 a od roku 1959 je jediným maskérem a vlásenkářem červeno-

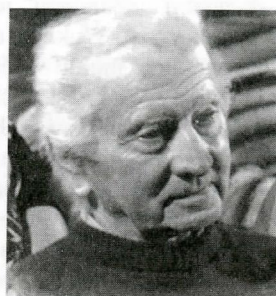
kosteleckého souboru. Kromě práce v domovském souboru vypomáhá a předává svoje zkušenosti v souborech v Hronově a Náchodě. Jeho maskérského a vlásenkářského umění využívají kromě ochotnických souborů také policejní a hasičské složky při výchovných akcích.

Za dobu své samostatné maskérské činnosti pracoval na 83 inscenacích, což dohromady obnáší úctyhodných 617 představení. Do těchto čísel nejsou započítány inscenace a představení dětského souboru a ty, kdy spolupracoval s okolními soubory. Hronov: Lucerna, Náchod: Hrátky s čertem.

Je dlouholetým členem divadelního výboru a přes zdravotní potíže stále velice aktivně pracuje v souboru a když je potřeba, i jako herec. Jeho práce na údržbě a vytváření nových paruk je opravdu nevšední a mnohdy do ní dává i své vlastní úspory.

Práce maskéra a vlásenkáře je v současné době téměř vymírající amatérskou divadelní profesí a právě jeho úsilí na zaučení dalších maskérů a vlásenkářů v domovském souboru a okolních souborech a jeho snaha o nevymření této profese ho řadí k předním adeptům na získání odznaku Zlatý Tyl.

Pavel Labík

Josef Koráb

nar. 22.1.1929

Za celoživotní hereckou i režisérskou činnost a organizační práci pro amatérské divadlo

V roce 1956 nastoupil jako metodik lidové umělecké

tvořivosti (převedeno do člověčí řeči znamenalo péči o soubory a kroužky) do Osvětového domu.

O jeho aktivitách by se daly psát spisy, nechal by pro ně (hlavně pro divadlo) duši. Osvědčil se a stal se nedílnou součástí tehdejší kulturně-organizační grupy regionu. V roce 1960 okres končil, končila i okresní zařízení a rozhodnutím městského národního výboru byl ustaven kulturní dům jako městské kulturně společenské středisko. Tato instituce slučovala bývalý osvětový dům a osvětovou besedu, lidovou knihovnu, muzeum a místní kina. Josef Koráb do této instituce přešel v dosavadní funkci - jako metodik pro kulturně společenskou činnost. Dělal vše, co souviselo s programy, činností souborů a kroužků, organizací společenských akcí. Po otevření nového kulturního domu měl na starosti taktéž programovou stránku činnosti. Jako vedoucí programového oddělení zde působil až do důchodu v roce 1989. Poté se v téže instituci stal vedoucím půjčovny divadelních kostýmů, které se věnoval a kterou budoval od jejího zřízení v roce 1976. (Na otevírání kulturního domu se nám podařilo zajistit účinkování opery ND Praha a přitom vznikly i další kontakty. Dostali jsme sérii dekorací, kulís a také kostýmů. Josef se v té době do těchto "oděvů" téměř zamiloval, začal je shromažďovat a - jak známo - vybudoval dodnes známou půjčovnu kostýmů.)

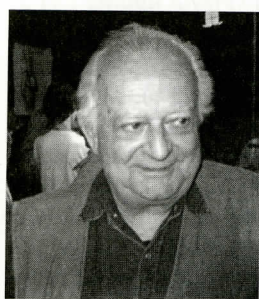
Pracovní činnost ukončil koncem roku 1995. Za svou dlouholetou práci byl vyznamenán titulem Zasloužilý pracovník v kultuře.

Ochotnickému divadlu se začal věnovat od dětských

let v rodných Velinách. Později působil v holických souborech a v roce 1956 byl spoluzakladatelem Estrádního uměleckého souboru (řada cen na krajských a celostátních přehlídkách). Od roku 1962 (spojení holických divadelních souborů) se stal hlavním tahounem Divadelního souboru KD Holice, a to nejen jako herec a režisér, ale i kostymér, maskér a tak dále. Činný je dodnes (zatím poslední role v *Zkrocení zlé ženy* – prosinec 2007). Má za sebou nepočítaně rolí i režii, podílel se na organizaci řady okresních a krajských přehlídek v Holicích.

Pokud mám zcela stručně charakterizovat: velmi nadšený a zapálený laik, který se v průběhu let "vyučil" kulturnímu řemeslu a stal se z něho ve svém oboru dokonalý, navíc známý a oblíbený, profesionál.

Milan Kmenta, Pavel Hladík

Miroslav Kužel

nar. 22. 10. 1929

za celoživotní věrnost loutkovému divadlu

Mírek Kužel je po celý svůj život oddán loutkovému divadlu. I ve svých 78 letech je stále aktivním loutkářem a členem loutkového divadla

Had v Hradci Králové, které v roce 1976 založil se svou ženou Jiřinou a byl dlouhá léta jeho vedoucím. Štafetu předal mladšímu nástupci v roce 1990, ale je neustále činným a platným členem souboru v roli všestranného inscenátora. V jeho pojetí spojuje totiž funkci dramaturga, scénografa, výtvarníka i technologa loutek, včetně režie a přípravy inscenace. Navrhne text, zpracuje jej, nechá jej podrobit kritice souboru a pak už dál pracuje na inscenaci sám, aby ji přinesl hotovou na stůl a spolu se souborem i divákovi. Je to specifikum jeho práce, jeho všestrannosti i tvořivosti i jeho vztahu k divadlu. Takový způsob realizace inscenace ho baví a pozitivně jím ovlivňuje i své spolupracovníky. Vlastně tak pracuje od samého počátku existence Hadu. Je podepsán pod 18 inscenacemi, z celkového počtu 27, které byly souborem Had, za dobu jeho činnosti realizovány. Charakterizuje ho neustálá touha po hledání. Neopakuje se a vždy přináší do každé hry nové podněty. V dramaturgii, scénografii, v typech loutek. Dramatizuje hodnotné literární texty.

Zálibu o divadlo v něm zřejmě probudilo už rodinné loutkové divadlo, které se doma hrálo. V divadle hraném pro veřejnost, v sokolském loutkovém divadle pod hlavičkou Osvětové besedy v Kostelci, začal hrát v roce 1942 jako třináctiletý. Když po válce divadlo svoji činnost ukončilo, věnoval se v Kostelci intenzivně činohernímu divadlu v souboru Kolár, pak Klicpera, až do roku

1957, kdy soubor pro neúnosný politický tlak na jeho dramaturgii činnost ukončil. Mírek Kužel se vrací opět k loutkovému divadlu. Tentokrát definitivně. V ZK Orlicce vytváří osobité inscenace marionetami i javajkami, zúčastňuje se krajských přehlídek a seminářů. Dává o sobě v loutkářských kruzích vědět. A při tom ještě denně dojíždí do Hradce Králové do zaměstnání, do Stavoprojektu. Je stavař, projektant. Když si v Hradci postavil řadový domek pro svou rodinu, stěhuje se v roce 1962 s rodinou do Hradce. Pro svoji myšlenku založit loutkářský soubor získává řadu spolupracovníků ze Stavoprojektu. V roce 1976 začíná s novým souborem Had hrát loutkové divadlo v Hradci, pod Osvětovou besedou v Malšovicích. Brzy na to přechází do Adalbertina, do Hradecké kulturní a vzdělávací společnosti, do lepších podmínek, kde hraje se souborem dodnes.

Mírek je člověk skromný a cele oddaný svému pohledu na loutkové divadlo. Je houževnatý natolik, aby ještě dnes dokázal realizovat své sny. A to jej, přes všechny osobní a zdravotní problémy, které měl a má, činí mladým a úspěšným. Had několikrát se svými inscenacemi vystupoval i na Loutkářské Chrudimi.

Svůj způsob tvorby vtiskl Mírek Kužel i svému souboru. To stálé hledání nové cesty, nových způsobů realizace inscenací, využívání literárních textů autorskou dramaturgií, tvořivou scénografii, využívání různých typů loutek, nových pro každou novou inscenaci, teď už dokonce řezbovaných i vynalézavá a stálá touha jít s duchem doby a s vývojem loutkového divadla dopředu. A přitom respektovat dětského diváka, kterému pravidelně se svým souborem již řadu let hraje.

Jeho život představuje neuvěřitelné množství práce, věnované loutkovému divadlu i divadlu vůbec.

Právě za tu Mírkovu věrnost svým předsevzetím i loutkovému divadlu, za tu tvořivou chuť o něj usilovat, za to celoživotní úsilí, za to vše, mu ocenění Zlatým Tylem právem náleží.

Jan Merta

Na návrh Občanského sdružení divadelních ochotníků
v Ústí nad Orlicí

Marta Demelová

nar. 4. 4. 1943

za dlouholetou úspěšnou scénografickou činnost v oblasti amatérského divadla u příležitosti jejího životního jubilea

Marta Demelová okusila divadelní prkna poprvé během studií. Později jako učitelka českého jazyka a výtvarné výchovy měla blízko nejen k scénáři, ale i k scénografii, takže postupně přešla od hereckých rolí k ztvárňování

kostýmů a jevištní výpravy. Dosud je to kolem třiceti návrhů a realizací scén, nějaké ty desítky kostýmů, mnoho pomalovaných hlav jejích divadelních kolegů, nezvyklé výpravy pro kabarety folkové skupiny Medvědi, atd.

Díky tříletému studiu amatérské scénografie ve třídě MgA. Jaromíra Voseckého získala patřičné poučení a aplikovala ho v řadě netradičních scénických návrhů. K nejzajímavějším patřil strohý stylizovaný interiér k Brdečkově hře Limonádový Joe, houpačková scéna pro Shakespearovo Jak se vám líbí, hluboký jevištní prostor prodloužený o zákulisí v muzikálu Tři mušketýři i víceúrovňové jeviště Boučkovy Noci pastýřů.

Během svého učitelování na gymnáziu v České Třebové vypravila i režirovala pět studentských představení. Velký ohlas měla scénografie Jiráskovy Lucerny, kde se jí podařilo zrušit hranici mezi hercem a divákem, mezi jevištěm a hledištěm. Dialogy se odehrávaly „na dosah“, děj probíhal v podobě filmových stříhů podél celého hlediště až do prostoru jeviště, kde vrcholil.

Někteří z jejích studentů se po školních úspěších stali aktivními herci, kulisáky i maskérkami DS Hýbl, jeden se dal na profesionální režiséřskou dráhu. Našli si k divadlu osobitý vztah, začínají sklízet úspěchy s vlastní amatérskou skupinou.

Marta Demelová spolu se svými jevištními pomocníky vytváří pro své kolegy herce na jevišti prostředí, v kterém se jim dobře hraje a jak sami říkají, které je příjemně zabydlené. Svými výtvarnými návrhy přispívá k dobrým oceněním souboru na různých přehlídkách a především k stoupajícímu ohlasu DS Hýbl u českořebovské veřejnosti.

Marie Lesáková

nar. 25. 3. 1939

Za celoživotní přínos ochotnickému divadlu, rozvoj kultury v Žamberku a regionu Východních Čech

Marie Lesáková je výraznou postavou žamberecké divadelní scény již mnoho desítek let.

Stála téměř u každého z představení divadelního spolku v Žamberku a výčet divadelních rolí je velmi široký a rozmanitý. Dokáže vytvořit jak charakterní role v dramatech, tak i diváka pobavit v lehčím žánru. Na divadelním životě se podílela v mnoha jeho podobách a i v současnosti se podílela aktivně na vzniku nového uspořádání spolku, občanského sdružení, a vytváří současně i dramaturgii divadelního spolku Diviš.

Nesmíme opomenout ani její další dvě umělecké lásky, úzce spojené s ochotnickým divadlem, a tou jsou tanec a zpěv.

Roku 1980 stála u zrodu České besedy-tanečního kroužku v Lukavici čítajícího 48 lidí. Zde se svým manželem nacvičili tance, s kterými vystupovali po celé republice a reprezentovali nás i v rakouském partnerském městečku.

Dlouhá léta zpívala se Smíšeným sborem ZK dnes Ženským pěveckým sborem, se kterým pravidelně zpívá při různých příležitostech, např. vánoční zpívání v kostele.

Marie Lesáková oslaví na počátku příštího roku významné životní jubileum a divadelní obec ji tímto děkuje. Přejeme mnoho zdaru na divadelních prknech.

Ludmila Liberdová,

roz. Cintlerová, nar. 13. 1. 1959

Za dlouholetou všestrannou práci pro amatérské divadlo u příležitosti významného životního jubilea

Ludmila Liberdová pro ochotnické divadlo nejen píše hry, celkem 14 scénářů, ale i hraje např. nezapomenutelný herecký výkon v roli Isabel v dramatu Stromy umírají vstoje A. Casony, režíruje 17 inscenací, ale také vzdělává nejen druhé, ale i sebe. Její významná role je také při zařazení divadla a divadelní komunikace do terapeutické práce s mládeží a post traumatických jevů u dospělých. Odkrývá tak další možnosti divadelní práce. Je při tom všem velkým vytížením skromná, milá a obětavá. Vychovala dvě vlastní děti a čtyři v pěstounské péči. Je iniciátorem a obětavým organizátorem významné divadelní přehlídky Jesenická divadelní žatva a připravuje nové generace amatérských divadelníků. Myslím si, že by ji Josef Kajetán Tyl do své družiny jistě přivítal s otevřenou náručí a byla mu ku pomoci. Lido ZLOM VAZ !

S úctou Martin Malínek

Ludmila Liberdová

- byla v roce 1996 autorkou myšlenky vedoucí k uspořádání prvních vzdělávacích seminářů pod názvem „Jesenická THÁLIE“ pro začínající i pokročilé amatérské divadelníky
- před dvanácti lety iniciovala první „Jesenickou DIVADELNÍ ŽATVU“ a je nadále jedním z hlavních organizátorů této každoroční divadelní slavnosti
- prostřednictvím svého souboru u pořádaných programů vychovává mladé amatérské herce a potenciální režiséry

V BRNĚNCI, S NOVÝM PŘEDSEDOU SČDO, JOSEFEM HEJRALEM

Pepíku, spoustu let se známe, především z vysoké přehlídky, kde jsme spolu po léta trávili mnohé hluboké noci při výrobě Větrníku, zpravodaje. Takže tě znám především jako člověka počítačů. Ale nejen to – jsi také platným členem Krakonoše, vysokého divadelního souboru, kdes vytvořil už nejednu nezapomenutelnou

roli, coby herecký oud, jsi také činovníkem tohoto souboru, ostatně jsi činovníkem i na jiných místech, třeba vynalézavým měřičem časů na lyžařských závodech. Ve Vysokém je ale ochotníkem skoro každý druhý, v Hejralovic rodině, myslím, každý! Ale co tebe přivedlo k divadlu?

To mi bylo asi šest let, a hrál jsem krejčovce Filipka v *Našich furiantech*. Filippek má dvě slova a kope Bláhu do holeně, protože krejčího děti jsou nezvedené. Z boudy mi napovídala babička. Nikdy jsem nezačal mluvit sám, vždycky jsem počkal až mi to babička „hodí“. No, pár rolí do té doby jsem hrál, ale spíš se věnoval technice. Technika v divadle se proměňovala, modernizovala, přestavovala a u toho jsem byl, je to, dá se říci, takové moje dítko. Od počátku jsem u vysoké přehlídky, hned jak se k nám přestěhovala ze Žebráku, při prvním vysokém ročníku mi bylo patnáct let, byl jsem prvním rokem na průmyslovce. Tenkrát se začínalo v pátek *Cyranovým kordem*, to byla soutěž monologů, kterou vymyslel Petr Pešek, který má o Vysoké mnohé zásluhy, v sobotu a v neděli se muselo běhat kolem souborů, v pondělí už ve čtyři dvacet jsem jel „pražákem“ do školy, vyřídil si omluvenku a v jedenáct zas zpátky do Vysokého pomáhat při přehlídce. A tak to šlo a jde až dodnes. A od konce 80. let jsem se podílel na zpravodaji, na Větrníku – od dob, kdy se ještě množil z „přísně evidovaných“ průklepových blan do nichž se ryl rytíkem i nějaký ten titulík nebo obrázek. Později, když už byly kopírky se fotky lepily na matrice (často jsme čekali dlouho do noci až je Ivo Mičkal vyvolá, usuší a přinese ze školní černé komory).

Vysocí ochotníci byli jedni z prvních, kteří po „sametovém převratu“ obnovovali spolek podle nových zákonů...

Po revoluci založili občanské sdružení Větrov, které se stará o přehlídku a taky Divadelní spolek Krakonoš. Jsou to různé spolky, ale titíž lidé, de facto, jeden bez druhého vlastně ani existovat nemůže. V obou taky jako „bafuňář“ funguji.

A co tvůj nový mandát v SČDO?

SČDO je určitě nejstarší novodobé sdružení divadelníků, založené na občanské bázi, alespoň jak to tenkrát bylo možné... Přežil i dvacet let normalizace. Ustavující sjezd měl v roce 1969 a založili ho báječní lidé, Zdeněk Kokta, Milan Kyška, mí rodiče u toho taky nescházeli a tím pádem i já.

Jsem členem SČDO od svých studentských let a spolek Krakonoš je dnes česným členem tohoto svazu, pan Vaverka byl i ústředním pokladníkem. SČDO vydrželo i tlak, který nastal těsně po revoluci, kdy se objevila i řada nových ochotnických celostátních sdružení, např. ADA ale i VSVD.

V lednu nás opustil báječný člověk, předseda SČDO, dr. Jaroslav Vyčichlo. Vedení svazu se rozhodlo, že mám tuto funkci převzít. Tak se stalo. Právě v roce, kdy slavíme čtyřicet let trvání svazu. Za tu dobu si svaz užil své (píšeme o tom v připravovaném výročním bulletinu) a myslím, že českému divadelnictví přinesl mnohé, nejrůznější soutěže „v divadelním umění“, *Kandrádka pro mladé ochotníky*, celostátní soutěž divadla jednoho herce a konečně se svaz začal starat i o Krakonošův divadelní podzim a obhájil ho i proti některým oponentním názorům.

SČDO pokrývá svým zájmem téměř celou republiku, má kolem šesti set členů, řadu souborů jako kolektivních členů, soustřeďuje divadelníky podle oblastí, ty jsou v podstatě ve všech krajích, tam pracují oblastní výbory.

A v Praze vedení, které se schází třikrát do roka, sekretariát pak každý měsíc kromě prázdnin. Některé oblastní výbory jsou aktivnější, jiné méně – záleží na úkolech, pokud pořádají přehlídky jsou samozřejmě aktivnější, především v Karlových Varech, v Pojizeří, v Českém středohoří.

V sekretariátu SČDO jsou stále velmi aktivními osobnostmi např. Dušan Zakopal, Vlasta Ondráček, manželé Panenkoví, Jiří Hraše, ale také loutkáři – Hanka Kalašová, Honza Müller, Jan Pém, kteří se sdružují v naší odnoži, v SALu. – V budoucnost SČDO ale i ostatních sdružení já věřím, protože to, čemu říkáme občanská společnost, na těchto pilířích stojí. A měla by svůj význam dostat i Matice českých divadelníků, konečně jejím iniciátorem byl Jarda Vyčichlo, spolu s tebou. To zatím není uzavřená záležitost, Matice by se měla rozšířit a zahrnout, pokud to bude jejich vůle, i další sdružení divadelníků. Měla by to být velká platforma pro rozvoj ochotnického divadla v naší republice. V tom musíme pokračovat. Zatím jsem předsedou SČDO chvíli, dělám si na spoustu věcí názor. Víím, že je potřeba nastavovat např. pravidla pro grantovou politiku státu a jako člen grantové komise víím, že kultivace takových pravidel by měla být naším úkolem, tedy zájmem divadelních sdružení jejichž společně formulovaný názor by právě Matice mohla reprezentovat. Abychom si nebyli vzájemně nebyli v těchto případech konkurencí. A tak bychom měli Matici lépe propagovat. A prezentovat taky třeba naše nositele Zlatého odznaku J. K. Tyla, např. v miletinském muzeu...

Povídáme si spolu před divadlem v Brněnci, doslova před jedním z představení přehlídky venkovských souborů pardubického kraje, z nichž bude porota nominovat na Krakonošův podzim

Za přípravný výbor vysoké přehlídky jsme tu dnes tři – kromě mě i ředitelka KDT a starosta Krakonoše – objíždíme všechny postupové přehlídky, abychom si udělali obrázek o tom, na co se na podzim můžeme těšit. Samozřejmě nevidíme všechna představení, ale nasáváme atmosféru těch přehlídek. A ta je všude bezvadná, setkávají se kamarádi, mají si co říct, pobaví se spolu. A to je taky hodně. Obrovsky si vážím pořadatelů krajských přehlídek, kteří věnují svůj volný čas ve prospěch jiných, stejně „praštěných“ ochotníků.

Saša Gregar

IMPULSY Z IMPULSU

BYLO...

LIBČANY 2007 LOUTKÁŘSKÁ PŘEHLÍDKA „O CENU MATĚJE KOPECKÉHO“ V LIBČANECH JIŽ PO 34. TENTOKRÁT VE ZNAMENÍ „RODINNÉHO LOUTKOVÉHO DIVADLA“

Tři inscenace v jeho stylu mne navrátily do dob mého dětství, do doby první republiky, kdy bylo rodinné loutkové divadlo pomalu v každé domácnosti. A také spolky začínaly hrát pro své dětské příslušníky právě s ním, i když o něco větším, aby diváci lépe viděli. Velikost divadla i loutek se pak zvětšovala s počtem diváků a velikostí prostoru ve kterém se hrálo. Také touha po působivějším zdivadelnění vedla k větším loutkám a širšímu jevišti, k širšímu obdélníku, až klasickému spolkovému divadlu. Cesta vedla přes pětaticítky a ustálila se povětšinou na 50 cm vysokých loutkách a obdélníku kukátka složeném zhruba ze dvou čtverců. Ten formát měl pomoci výsledku. Aby diváci lépe viděli a aby pomocí takového prostoru mohlo být zvýrazněno to, co loutka ve svém stylizovaném projevu nezvládla. Všechno mířilo k divadelnímu zobrazení, k divadelním kvalitám, směrem k divákovi.

Prostor v Libčanech rodinným divadlům není zrovna příznivě nakloněn. Není komorní. Je to široký hospodský sál s jevištěm a většinou zaplněný diváky i do stran a malé kukátko divadélka jejich pohled na jeviště poněkud omezuje a zkresluje.

Co se tedy na této 34. přehlídce po 4 neděle hrálo:
Neděle 4. listopadu – 14 hod.

Vystoupily hned dva soubory typu rodinného loutkového divadla, avšak rozdílného pojetí.

Dvě členky souboru **LD Maminy z Jaroměře**, Jana

LD Maminy Jaroměř, „Černá a bílá Fróna“,
foto Jan Merta

Dvořáčková a Zdena Brouková, odehrály svou dramati-zaci vlámské pohádky **Černá a Bílá Fróna** (z literární předlohy ji upravila Jana Dvořáčková), odkrytě (zbavili se kukátkového omezení), marionetami cca 30 cm vysokými, na třech hracích místech, před kulisami umístěnými na stolku a dvou židlích. Loutkami velmi dobře vedenými, s uměřenými významovými gesty, rozehrávaly poněkud komplikovaný příběh o vztahu dvou sester a zlé čarodějnice, která chce Černou Frónu zahubit, Bílá Fróna ji však ochrání a po všech peripetiích všechno dobře dopadne. Inscenaci obohatil zveřejňovaný vztah obou akterek, aktivní zapojení dětských diváků

LS Bodí Jaroměř, „O Zubejdě Solimánské“,
foto Jan Merta

do hry i přítomnost malé dívenky „zvukačky“, na jevišti, patří také k souboru. Dramatičnosti inscenace by prospělo větší výtvarné zvýraznění odlišnosti obou sester. Jejich kontrastnímu pojmenování Černá a Bílá zdaleka neodpovídalo rozlišení pomocí černého a bílého lemu na spodní části šatů, když jinak ustrojením i vzežením byly obě sestry stejné. Škoda.

Představení dobře a plynule organizované bylo divákům dobře přijato. Sympatická je cesta, kterou soubor „Maminy“ v poznávání možností a rozmanitosti v tvorbě loutkového divadla nastoupil.

Druhým představením byla inscenace **O Zubejdě Solimánské** v provedení manželů Bauerových z **LS Bodí**. Byla také z vlastní dramaturgické dílny. Čapkův text upravila Libuše Bauerová, která také vyrobila pro tuto hru loutky – marionety, 25 cm vysoké. Hráli na kukátkovém jevišti většího rodinného divadla s původním proscéním. Čapkova známá stejnojmenná pohádka byla obohacena o postavu mladého Lotranda z loupežnických pohádek a pana Lustiga, podomního obchodníka, nahradil Kašpárek. Hra je v podstatě jednoduchá v dramaturgii i v pohybu loutek. Je doplňovaná písničkami, které zpívá a na kytaru doprovází Roman Bauer.

Mladý Lotrando neúspěšně v lese přepadá poutníky, rezignuje na loupení a pak spolu s drvoštěpem putuje do země Solimánské, kde se po úspěšném vyléčení princezny sluncem, které proniká okny k princezně po vykácených stromech a jídlem z drvoštěpovy svačiny, přitahující ji omamnou vůní sýra, zamiluje do princezny a zůstává v zemi Solimánské.

Jednoduchý, vtipný Čapkův příběh pro dramaturgii mnoho nenabízí, je více zajímavý jako literatura a loutky tak nemají mnoho příležitostí k jednání. Hlavní situace, kdy princezna vstává z lože a jde za vůní sýra působila přesvědčivě. Scéna i kostýmy loutek přizpůsobené prostředí. V Sultánově paláci pak barevně orientální.

V tu první neděli došlo k setkání dynamického a sta-

tického provedení inscenací loutkového divadla a poukázalo, svým způsobem, na vliv kukátka a volného provedení „na živo“, v dramaturgizacích i způsobech zacházení loutkami. Bylo to v obou směrech poučné.

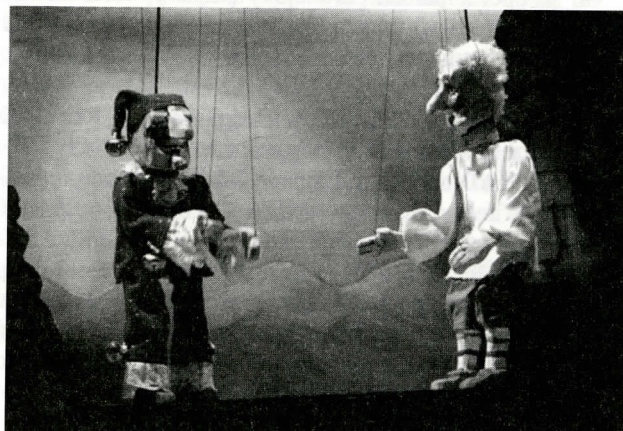
O druhé neděli, 11. 11. měli diváci smůlu. Divadlo se nehrálo. Řezníčkův soubor z Libáně pro náhlou sněhovou kalamitu a špatné cesty nemohl přijet. Jeho představení viděli diváci o příští neděli.

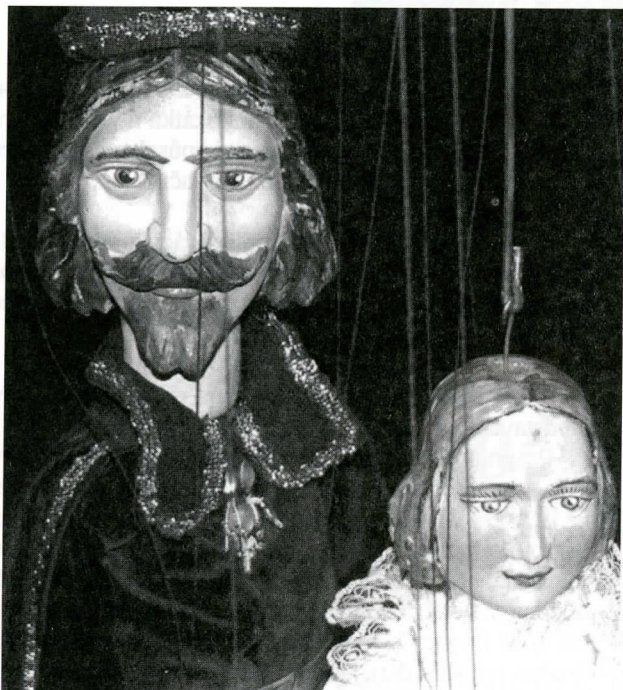
Třetí neděle – 18. 11. měla na programu opět dvě představení.

Program zahajovalo **Divadlo Jesličky Hradec Králové**, soubor Jiřího Polehni, hrou **Tajemství modré perly**. Jiří Polehňaa, ku prospěchu věci, Cinybulkovu hru **Ostrov splněných přání** výrazně seškrtnal a převedl do současného jazyka. Závažné téma o ceně přátelství, které zde má větší cenu než všechny poklady světa, dostalo tak větší prostor k tomu, aby výrazněji oslovilo diváka. Soubor starších dětí jej odehrál iluzivně na menším rodinném divadle. Seděl jsem ve třetí řadě vlevo na kraji vedle řady dětí a viděl jsem bohužel jen necelou polovinu jeviště. Novou výpravu a nové loutky 35 cm vysoké, připravené pro tuto hru, jsem vnímal jen sporadicky. Úzký portál mě toho mnoho nedovolil. Takže úpravu jsem více vnímal přes dívčí hlasy v rolích pirátů, čarodějnice i rybáře Pedra a hlubokého chlapeckého hlasu Kašpárka. S hrajícími děvčaty a chlapcem jsem se setkal jako divák až při děrovačce. Pominu-li několikere vystoupení 2-3 dívek s flétničkami před jevištěm, když se scéna přestavovala a flétnistky nás zabavily drobnou etudou. Diváci vprostřed hlediště hru pozorně sledovali.

Viděl jsem tuto hru na regionální přehlídce v Jesličkách, v regulérních podmínkách komorního prostředí a mírném přeořazení hlasů, a viděl jsem sympatickou zkratku Ostrova z jiného úhlu. Dívčí představitelka Kašpárka tu dokonce získala cenu za herectví. Její výstup při zachraňování Pedra, byl více než přesvědčivý.

Divadlo Jesličky Hradec Králové,
„Tajemství modré perly“, foto Jan Merta

LD Martínek Libáň, „Kašpárek sluhou u čaroděje“,
foto Jan Merta

Po více jak půlhodinové přestávce, po kterou Řezníčkova parta **LD Martínek z Libáně** v potu tváře stavěla svoji scénu s velkým kukátkem, nás poté zavedla do iluzivně podané staré hry **Fr. Čecha Kašpárek sluhou u čaroděje**, místo původně avizované hry téhož autora Pohádka naruby. Zajímavé je, že ani dlouhá přestávka neodradila diváky a všichni trpělivě očekávali věci příštích. - Viděli jsme Kašpárka a jeho otce Drmolu (?), kterak přijme úlohu sluhy u zlého čaroděje, který zaklel a schoval princeznu. Viděli jsme duchy a čerty a zápas Kašpárkův za nalezení a vysvobození princezny a dozvěděli se ze závěrečných slov Kašpárka, že král onemocnělý ze ztráty princezny, se po jejím návratu domů zase uzdravil. Hrál se z playbacku a tedy v tempu nahrávky ze staršího data. Škoda, hra tak ztrácí životnost okamžiku zrození. Jako vždy je obdivuhodná zaujatost Honzy Řezníčka k tomuto typu divadla. Vyžíval se opět v patosu čarodějovy postavy, však kmotra Drmolu předvedl hlasově přirozeně po významu, ve správném rytmu a sdělení.

Čtvrtá neděle 25. 11., poslední, patřila LKD HAD z Hradce Králové a slavnostnímu závěru přehlídky.

LS HAD odehrál v Libčanech teprve první představení po nedávné premiéře, hru **Čertovská pohádka**, kterou na motivy pohádky Sandry Věbrové upravil Miroslav Kužel, zároveň režisér, scénograf i technolog, autor loutek. Zajímavě a účelně řešená scéna složená ze dvou částí, působila kontrastem dvou světů v duchu předváděné hry. Spodní část, kukátko s oponkou pro temné peklo, ve kterém se hrálo manekýny voděnými

zezadu a horní část, paraván s otevřenou scénou světlé krajiny s chalupou, kde se hrálo loutkami na hůlkách.

Mezi novými pekelníky se objeví blondatý čert s modrými očima jménem Mikoláš. Způsobí velké pozdvižení u starých čertů v pekle a čerti pomlouvají a našeptávači přesvědčí Lucifera Fintipála, aby se Mikoláše zbavil a poslal ho s úkolem získat pro peklo nějaké duše, na horní svět. Mikoláš tu pozná Andělu, která slouží u peněz chtivých sedláků, kteří s ní špatně zacházejí. Mikoláš získá oba, selku i sedláka pro peklo, odnese je tam, ale peklo ho stejně vyhostí pro jeho výjimečné vzezření. Vrací se tedy natrvalo na horní svět, kde bude rád žít s Andělou.

Děti byly více zaujati horním světem, než peklem a čerty. Ti vedli dlouhé řeči plné vzájemného pomlouvání a osočování a vzpomínek na staré časy. Na horním světě se více jednalo. Byl tu příběh, ve kterém běželo o duše. Inscenátoři měli šťastnou ruku také v tom, že zařadili na scénu občas vykukující lišku, která reagovala na slova, kde lišky dávají dobrou noc a způsobila u diváků salvy smíchu.

Inscenace je ještě před diváky málo ověřená a soubor jistě najde způsob, kterak dobře prodat svoji práci divákovi. **LS HAD** tak získá další vděčnou hru do svého repertoáru.

Po posledním představení se konal **slavnostní závěr přehlídky** na který se sjeli zástupci souborů a také členové rodin Kopeckých a Novákových. Na závěr zaznělo slovo starosty Jiřího Poláka a pěkně zahrál zúčastněným stále větší školní soubor dětí se zobcovými flétnami. Dětská „porota“ vyhlásila vítěze soutěže dětského diváka. **Cenu Matěje Kopeckého, získal soubor Jiřího Polehni – Divadla Jesličky.**

Jan Merta

LS Had Hradec Králové, „Čertovská pohádka“,
foto Jan Merta

H R O M A D A

BYLO...

Středisko amatérské kultury Impuls, Divadlo Jesličky Hradec Králové,
Volné sdružení východočeských divadelníků
s finanční podporou Královéhradeckého kraje

POHÁREK SČDO

12. ledna 2008 * Divadlo Jesličky v Hradci Králové

Lektorský sbor: František Staněk, Alexandr Gregar, Zdeněk Tesař
Účast: 14 výstupů, 19 účastníků

BEZ VENCLA BY TO NEBYLO ONO...

Pohárek SČDO 2008 se opět konal 12. ledna 2008 v Divadle Jesličky v Hradci Králové. K soutěži se přihlásilo (bez jednoho) dvacet vystupujících, převážně z Hradce Králové, z Chrudimi, ze Žamberka a tradičně Jirka Vencel z České Třebové a Jarka Holasová z Provo-dova. Bez obou posledně jmenovaných a bez chrudimské Jany Trojanové bychom tu, za okny krásnou sobotu, byli svědky různých pokusů o monologická či dialogická jednání, povětšinou ovšem bez chuti a bez zápachu (naštěstí). Tato disciplína, jak se zdá jednoduchá, vyžaduje pořádnou přípravu a herecké dovednosti, jinak je výsledek rmutlivý, smutného pohledu - na každého je moc vidět, žádná opora v jevištní situaci, v partnerovi, ve scéně a začátečnické pokusy patří do intimity zkušebny...

Pohárek má v českých amatérských soutěžích díky SČDO historické postavení. Každoročně má šanci prověřit, zda má české ochotnictvo herecké osobnosti, individuality. V každém souboru jich je určitě dost a dost, viděli jsme v mnoha inscenacích na podzim i pěkné takové kreace a literatura nabízí zajímavé kousky. Ale zřejmě tato „disciplína“ a Pohárek nejsou pro ty výtečné amatérské herce příliš příležitostí. Účastníci se proto rekrutují převážně z řad začátečnicků nebo z hradeckých Jesliček, kde monolog a dialog bývá součástí výcviku žactva. Jana Trojanová a Jarka Holasová jsou výjimkou, obě se této disciplíně věnují odpovědně, „profesně“. Z těch „jesličkovských“ např. Pavel Blažek ukázal to, s čím za pár dnů měl přesvědčit komisi u přijímaček na konzervatoři, děvčata od Jirky Polehni cosi, co bylo pracovní etudou z nějakého školního odpoledne, jedna z dívek předvedla své břichomluvecké schopnosti...

V oboru Divadla jednoho herce porota proto dala cenu a nominaci do národní přehlídky Janě Trojanové z Chrudimi za čtyřroli (a inscenaci vlastně) monohry Viktorie Hradské Commedia Finita (režie Renáta Kleč-

Jana Trojanová z Chrudimi, „Commedia Finita“,
foto S. Gregar

ková), ale Jaroslavě Holasové za adaptaci pohádky Boženy Němcové O Palečkovi „jen“ Čestné uznání a doporučení k účasti... V monologích dostal cenu a nominaci právě Pavel Blažek z Jesliček za Trufaldina ze Sluhy dvou pánů Carla Goldoniho a Tereza Procházková za monolog Marty ze hry Karla Čapka získala Čestné uznání a doporučení výšeji.

A konečně – zlatý hřeb Pohárku - Jirka Vencel! Tentokrát nestanul na „bedně“, ale on už nemá kam stoupat, je tak vysoko, že ho nikdo nemůže předhlonit. Měli by ho na národní přehlídce zvat jako stálého hosta. Jeho projev je natolik mimořádně jiný (jako vždy), jeho dramaturgie natolik odlišná (jako vždy) a zábava (jako vždy) tak třeskutá, že by už konečně tento umělecký zjev, umělec model, umělec „an sich“ a bard ochotnických jevišť měl mít monografii, měli by o něm natočit film a jeho představení uvádět pro všechny návštěvníky Miletínského muzea (pokud možno naživo). Děsím se, že až Jiří Vencel pro nějaký neduh nedej bože skončí s uměleckým životem, skončí i Pohárek SČDO nebo bude k ničemu. Přítomnost božského J.V. mu totiž dává jedinečné naplnění, až po okraj.

Saša Gregar

POHÁREK SČDO

D I V A D E L N Í BYLO...

Středisko amatérské kultury Impuls Hradec Králové, Divadlo Jesličky Hradec Králové
a Volné sdružení východočeských divadelníků
za finančního přispění Královéhradeckého kraje a Ministerstva kultury ČR

WOLKRŮV PROSTĚJOV

Krajská postupová přehlídka sólových recitátorů Královéhradeckého kraje

Divadlo Jesličky, Hradec Králové, 27. a 28. února 2008

Účast: 41 recitátorů

Lektorský sbor: Hana Kofránková, Lenka Chytilová, Pavel Pešek

I. kategorie: účast: 21 soutěžících, 2. kola postoupilo 12

Nominace:

Veronika PŮLPÁNOVÁ

ZUŠ Týniště n Orlicí

Toon Tellegen: kapitola z knihy Dvě staré babky

Jacques Prévert: Píseň krve

Patricie HYBNEROVÁ

ZUŠ Na Střežině Hradec Králové

J. Suchý: Z deníku dívky Zuzany

Paul Verlaine: Myší šramot

Čestné uznání

Petr HRUDKA, ZUŠ Jaroměř

Lenka ŠREJBEROVÁ, Gymnázium Úpice

Michaela JAROŠOVÁ, ZUŠ Na Střežině H.K.

Kateřina HYRŠLOVÁ, Ambrozia Hradec Králové

II kategorie: účast: 19 soutěžících, 2. kola postoupilo 10

Nominace:

Michaela LUČICKÁ, Jesličky Hradec Králové

Michal Čunderle: Jak šli na čundr

Karel Šiktanc Motlitba k bohyni paměti

Ondřej VAŇURA, Jesličky P Hradec Králové

Karel Plíhal: Jaro

Pavel Traub: O želvě

Čestné uznání

Alena TOBOLKOVÁ, Nová Paka

Adéla HERBSOVÁ, Jesličky D Hradec Králové

III. kategorie

Nominace:

Petr ČAPEK, Jesličky Hradec Králové

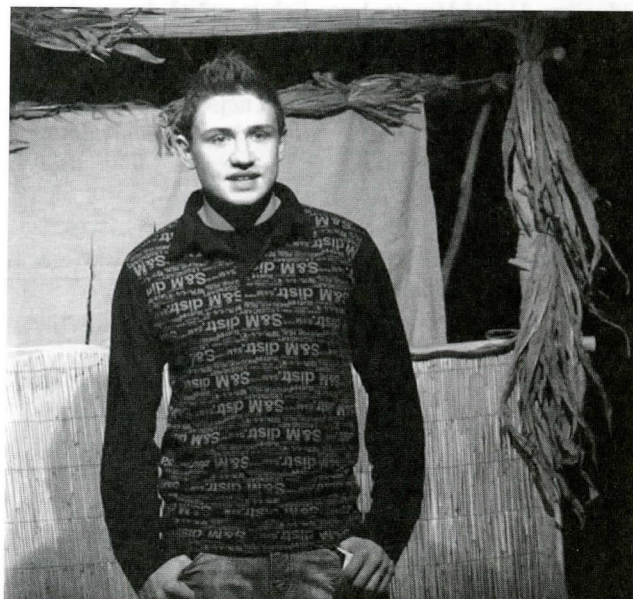
Jáchym Topol: Zbraně

Tu-Fu: Vítěz se psem

Jaké bylo letošní regionální kolo WP?

Rozhodně dosti početně zastoupené – zejména v první kategorii, což je příslib do budoucna. Nejmladší kategorie taky letos přinesla zaujaté výkony a „chytrou“, pestrou dramaturgii – i při rozhovoru s porotou recitátoři prokázali, že jejich výběr většinou není náhodný a že nepodcenili ani analýzu textu. Paradoxně slabší to bylo s informovaností a čtenářským zázemím v kategorii druhé, objevilo se hodně textů „z hromady“, přejatých ze soutěží, někde dokonce i bez údaje o autorovi. Nejslabší je příprava v technice řeči – nemíním speciální přípravu hereckou či recitátorskou, ale prosté zásady ortoepie, které má zvládnout každý žák ve škole. První podmínkou komunikace je prostá slyšitelnost a srozumitelnost, bez ní sotva může dojít ke srozumění s publikem, natož k estetickému zážitku. Na to jako by pozapomněli nejen recitátoři, ale – hlavně – jejich pedagogové.

Za porotu Lenka Chytilová

Ondřej Vaňura, nominovaný ve II. kategorii,
foto I. Mičkal

H R O M A D A BYLO...

Středisko amatérské kultury Impuls Hradec Králové, Městské kulturní středisko
a Divadelní soubor při MKS Červený Kostelec a Volné sdružení východočeských divadelníků
za finančního přispění Královéhradeckého kraje a Ministerstva kultury ČR

ČERVENÝ KOSTELEC '08

Východočeská přehlídka amatérského činoherního a hudebního divadla
s postupem na Divadelní Děčín/Divadelní Třebíč

Divadlo J. K. Tyla 29. 2. – 2. 3., 7. – 9. 3. 2008

Počet představení: 17, počet členů hrajících souborů: 265

Lektorský sbor ve složení prof. Jan Císař, prof. František Laurin, Jaromír Vosecký, tajemnice Mirka Císařová

PROGRAM:

Náchodská divadelní scéna

Jan Drda: **HRÁTKY S ČERTEM**

režie Miroslav Houšek

Divadelní soubor při MěKS Červený Kostelec

Vlastimil Klepáček: **DON QUIJOTE ANEB VESELÝ KO-
NEC RYTÍŘE SMUTNÉ POSTAVY**

režie Vlastimil Klepáček

Divadelní ochotnický soubor TJ Sokol Česká Skalce

Marc Camoletti: **MODRÉ Z NEBE**

režie Petr Škrdla

Divadlo Aloise Jiráska Úpice – JDO

Jan Kopecký: **KOMEDIE O HVĚZDĚ**

režie Pavel Švorčík

Divadlo Exil, Divadelní spolek (a)Maták

Per Olov Enquist: **V HODINĚ RYSA**

režie Lucie Hašková

Divadlo Aloise Jiráska Úpice

- Jednota divadelních ochotníků

Philip King a Falkland L. Cary: **VELKÁ ZLÁ MYŠ**

režie Ladislav Tomm

Divadelní soubor Jirásek TJ Sokol Chocení

Václav Havel: **ŽEBRÁČKÁ OPERA**

režie Miloš Bezdíček

Náchodská divadelní scéna

Simon Williams: **POLIB TETIČKU**

režie Lída Šmídová

DOS při TJ Sokol Česká Skalce

Novotná: **NEVĚSTA PRO ČARODĚJE**

režie Eva Schwarzová

Divadlo Jesličky Hradec Králové

I. A. Kuprin: **JÁMA**

režie Josef Tejkl

Divadelní soubor WOKNO Broumov

N. V. Gogol: **REVIZOR**

režie Jan Holec

Divadlo EXIL, Pardubice

Jaroslav Rudiš a Petr Pýcha: **LÉTO V LAPONSKU**

režie J. J. Kopecký

Triarius Česká Třebová

Rado Olos: **KUPÉ STORY**

režie J. J. Kopecký

Divadlo Samohana, Hradec Králové

Josef Tejkl: **ASTEROID BEJČEK**

režie Josef Tejkl

Divadelní soubor KOLÁR Polce nad Metují

Michal Wievegh: **BÁJEČNÁ LÉTA POD PSA**

režie Jaroslav Souček

Divadelní spolek Jana Nepomuka Štěpánka Chrudim

THE CANTERVILLE STORY

na motivy Oscar Wilde Strašidlo Cantervillské napsal Petr

Doležal, režie: Martin Šíma, Luboš Capoušek

Divadlo Jesličky Hradec Králové

na motivy slavných starých českých filmů

JEN PRO TEN DNEŠNÍ DEN SEN!

režie Jan Dvořák

VÝSLEDKY:

lektorský sbor o nominaci a doporučeních na národní
přehlídku amatérského činoherního a hudebního diva-
dla Divadelní Děčín/Divadelní Třebíč rozhodl takto:

Nominace:

Divadlo Samohana, Hradec Králové

Josef Tejkl: **ASTEROID BEJČEK**

režie Josef Tejkl

Doporučení v pořadí:

1. DS při MKS Červený Kostelec

Vlastimil Klepáček:

DON QUIJOTE ANEB VESELÝ KONEC

RYTÍŘE SMUTNÉ POSTAVY

režie Vlastimil Klepáček

2. **Triarius, Česká Třebová**
Rado Olos: **KUPÉ STORY**
režie Josef Jan Kopecký
3. **Divadlo Aloise Jiráka Úpice**
- **Jednota divadelních ochotníků**
Jan Kopecký: **KOMEDIE O HVĚZDĚ**
režie Pavel Švorčík

Lektorský sbor dále doporučil programové radě celostátní přehlídky činoherního divadla pro děti Popelka Rakovník

Divadelní spolek Jana Nepomuka Štěpánka Chrudim

THE CANTERVILLE STORY

na motivy O. Wilda napsal Petr Doležal
režie Martin Šíma a Luboš Capoušek

Lektorský sbor dále udělil

ČESTNÁ UZNÁNÍ:

Richardu Kašparovi

za postavu Martina Kabáta v inscenaci hry Jana Drdy Hrátky s čertem

Lucii Peterkové

za postavu Teofila v inscenaci hry Jana Drdy Hrátky s čertem

Mile Hilmanové

za postavu Doni Bombardy v inscenaci hry Vlastimila Klepáčka Don Quijote aneb Veselý konec rytíře smutné postavy

Monice Folcové, Marcela Labíkové, Ole Labíkové a Evě Bergmannové

za návrh a realizaci kostýmů pro inscenaci hry Vlastimila Klepáčka Don Quijote aneb Veselý konec rytíře smutné postavy

Ireně Vavřenové a Lídě Kadaníkové

za výtvarnou složku inscenací Modré z nebe a Nevěsta pro čaroděje

Janě Soukupové

za postavu Anjela v inscenaci hry Komédie o hvězdě

Ivetě Suchánkové

za postavu Marije v inscenaci hry Komédie o hvězdě

Ladislavu Markovi

za postavu Chlapce v inscenaci hry P. O. Enquista V hodině rysa

Ireně Vylíčilové

za postavu Claudie Sůvové v inscenaci hry P. Kinga a F. L. Caryho Velká zlá myš

Monice Zemanové

za postavu Jenny v inscenaci hry V. Havla Žebrácká opera

Ludmile Šmídové

za postavu Gusi, Leopardovy matky v inscenaci hry S. Williamse Polib tetičku

Janě Portykové

za kostýmy pro inscenaci hry podle románu A. I. Kuprina Jáma

Divadlu Jesličky ZUŠ Na Střezině Hradec Králové
za inscenační tvar dramatisace románu A. I. Kuprina Jáma

Radku Navrátilovi

za postavu Oriona v inscenaci hry J. Rudiše a P. Pýchy Léto v Laponsku

Ivoši Soukupovi

za postavu Recidivisty v inscenaci hry R. Olose Kupé story

Ireně Braně

za postavu Slečny Umneyové v inscenaci hry The Canterville story

Janě Portykové

za herecký výkon v inscenaci hry J. Tejklů Asteroid Bejček

CENY:

Vlastimilu Klepáčkovi

za scénář a režii hry Don Quijote aneb Veselý konec rytíře smutné postavy

Nadě Eflerové

za postavu Sancho Panzy v inscenaci hry Vlastimila Klepáčka Don Quijote aneb Veselý konec rytíře smutné postavy

Pavlu Švorčíkovi

za režii hry Komédie o hvězdě

Pavlu Švorčíkovi a Ireně Vylíčilové

za návrh scény za kostýmy v inscenaci Komédie o hvězdě

Petru Hlavatému

za postavu Hejtmana v inscenaci hry N. V. Gogola Revizor

Pavlu Novákovi

za postavu Chlestakova v inscenaci hry N. V. Gogola Revizor

Kristýně Hypšové

za postavu Lucie v inscenaci hry J. Rudiše a P. Pýchy Léto v Laponsku

Josefu Tejklůvi

za text hry Asteroid Bejček

Josefu Janu Kopeckému

za režii inscenace hry R. Olose Kupé story

Janu Dvořákovi a Michalu Zahálkovi

za scénář k inscenaci Jen pro ten dnešní den sen

Monice Janákové

za hudební nastudování v inscenaci Jen pro ten dnešní den sen

CENY ZA INSCENACI:

DON QUIJOTE ANEB VESELÝ KONEC RYTÍŘE SMUTNÉ POSTAVY

Divadelnímu souboru při MKS Červený Kostelec

KOMEDIE O HVĚZDĚ

Divadlu A. Jiráka Úpice – Jednotě divadelních ochotníků

ASTEROID BEJČEK

souboru Samohana Hradec Králové

Don Quijote aneb..., DS při MKS Červený Kostelec, přehlídku Červený Kostelec fotil Oldřich Nermut

4 + 5 = 17

Ten divný součet v titulku není projevem matematické ignorance, ale toho, že redakce AS vyžaduje maximální stručnost a tak jsem si rozdělil těch 17 představení, které jsme viděli na Východočeské přehlídce amatérského činoherního divadla ve dvou víkendech (29. únor - 2. březen a 7. - 9. březen) z hlediska naléhavé "zaznamatelnosti" na tři skupiny, v nichž se na těch osm představení zbývajících do 17, dostane minimálně nebo - bohužel - vůbec ne. Z hlediska druhového (či také žánrového) jde pak o skupiny dvě. První je směs zábavných představení, do níž se dostal např. i fraškovitě pojatý Revizor potvrzující, že od inscenace Lucerny v minulém roce učinil broumovský divadelní soubor WOKNO zřetelný krok kupředu. Jinak se znovu prokázalo, že z hlediska divadelní kvality texty psané na bázi osvědčených konvencí komediálnosti (např. současná „dobře udělaná“ fraška) a vyžadující technickou dovednost inscenační, jsou pro tento neúprosný požadavek pro amatérské soubory metou, v níž se jen obtížně spojuje zábava s nadstandardní divadelní úrovní. A tak se v Červeném Kostelci v tomto směru na zábavném poli lépe dařilo inscenacím, které vyšly z lůna souborů - tedy autorskému divadlu. Pánové Dvořák a Zahálka sestavili pro Divadlo Jesličky hudebně-literární pořad nazvaný Jen pro ten dnešní (den) sen!, v němž písně ze starých českých filmů obratně, poučeně a také potěšeně pospojovali texty, jež rovněž evokují atmosféru, která je charakterizována v názvu jako „velké dívčí snění o lásce“. Je to milé, příjemné a půvabné představení nejsilnější v kolektivních scénách. Z tohoto typu zábavného proudu amatérského divadla vzešly i inscenace další: chrudimského divadelního spolku J. N. Štěpánka, která sobě i divákům pro radost nahlédla v The Canterville Story prizmatem osobitého humoru známou Wildovu předlohu a „lidové divadlo“ místního červenokosteleckého souboru. Ten pojem „lidové divadlo“ tu označuje ten typ divadla, jež odpovídá pocitům, postojům, životnímu stylu a potřebám širokých

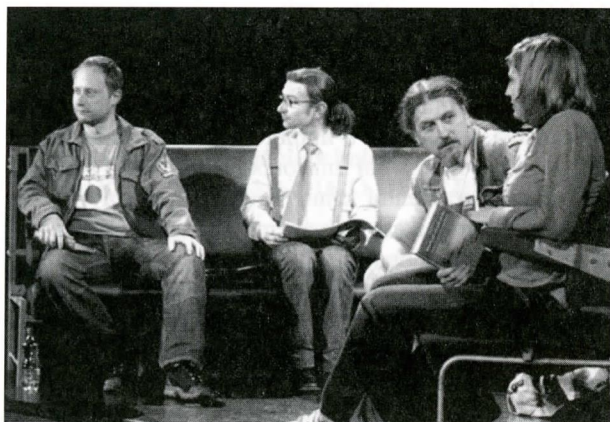
diváckých vrstev a jež z dějin známe především jako "videňské lidové divadlo". Vlastimil Klepáček napsal text a zrežíroval inscenaci Don Quijote aneb Veselý konec rytíře smutné postavy, v němž uspokojil zájem obecnosti o komedii s humorem jako optimistickým životním nábojem a dal tím souboru příležitost s radostnou a temperamentní chutí vychutnat postavy i děj a vytvořit komunikaci s divákem, jež tuto náladu představení chápe a podporuje.

Přechod mezi touto zábavnou polohou červenokostelecké přehlídky a inscenacemi s náročnými ambicemi tematickými i scénickými tvořila inscenace Komédie o hvězdě Jednoty divadelních ochotníků z Úpice. Známý text lidového-sousedského divadla ze semilska realizoval režisér Pavel Švorčík jako lidový vánoční betlém. Podařilo se mu rozvinout především vizuálně-výtvarnou stránku, která spolu s hudební složkou je silou inscenace, v níž se ovšem ve stejné intenzitě a úrovni nezdařilo zahrát individuální příběhy postav. Divadlo Exil, divadelní spolek (a)Mat'ák z Pardubic přijel na přehlídku s dvěma inscenacemi. A jak je pro tento spolek příznačné, byla jeho dramaturgie náročná: Enquistův text V hodině rysa a Rudišovo a Pýchovo Léto v Laponsku. Tuto náročnost zdolával však s problémy a potížemi: Triarius z České Třebové inscenoval zvláštní scénický tvar Kupé story - na půl monolog, na půl krátkou drsnou situaci několika lidí ve vlaku - k němuž mu předlohou byl text slovenského autora Rada Olose. Je to jakési uvažování o smyslu filosofického myšlení a činu, jehož konec ponechává problém zcela otevřený; nicméně díky oné nezvyklosti scénického tvaru dokáže představení přitáhnout citlivého diváka a nabídnout mu nezvyklý divadelní zážitek.

Josef Tejkl se v Červeném Kostelci představil dvěma inscenacemi - tentokrát bez Černých šviháků. První uskutečnil s královéhradeckými Jesličkami a Kuprinova

Komédie o hvězdě, Divadlo A. Jiráka Úpice

Kupé story, Triarius Česká Třebová

Jáma se mu stala podnětem k pozoruhodné jevištní montáži literatury a hudby, méně už k plastické a situačně přesvědčující divadelní transformaci. Pro druhý text - Asteroid Bejček - vznikl nový šestičlenný soubor s názvem Samohana, který program vysvětluje jako snahu pojmenovat kritické nahlédnutí na sebe sama, pohanět se v očistné lázni nelítostného pohledu na vlastní bytí. I tak lze tento text i jeho inscenaci jistě chápat, neboť životní osudy hvězdáře Bejčka a jeho diskuse s kolegou Bartoškou jsou nesené úsilím porozumět běhu jejich životů, ale také - a to především - rozpětí bytí lidského rodu mezi nebem a zemí, mezi nekonečností vesmíru a tíhou pozemského osudu, jenž se tu předvádí hlavně jako vztah k ženám - ale nejenom k nim. Inscenace i text se tu zdvihají do rovin metafyzických a existenciálních, což je umocněno minimalistickým tvarem, v němž prostor i čas představují hudba, již hraje hudebník trvale přítomný na jevišti a potom postava, která je v mnoha funkcích a rolích jakýmsi demiurgem celého dění. Vzniká tak zvláštní atmosféra, která provokuje imaginaci diváků. A této poloze vyhovuje i způsob, jímž konkretizoval Bejčka profesionální herec Jan Bílek, jehož herectví přesně vyhovuje tomuto typu scénování a dotváří je. Asteroid Bejček představoval nepochybně vrchol červenokosteleckého programu a byl proto nominován na národní přehlídku. Je ovšem také nečekaným a šťastným vykořením autora i herce (a pravděpodobně i režiséra, byť není v programu takto uváděn) Josefa Tejkla za vlastní divadelní „samohanou“.

Jan Čisář

Převzato z Amatérské scény

Kdo je blbej, zkusí jako kůň

Svatá pravda. Axiom hutnosti vpravdě starozákonní. Navíc lapidárností sdělení asociuje slovník jistého Václava H., jenž si na podobně nezvratné pravdy rovněž potrpěl. „Chyť zajíce ať ho máš! Jak se říká u nás na Podřipsku“

Ještě, že jsem s tou Šlaisovou tentokrát do Kostelce jel. Do Červeného. Přiznám ovšem, že jsem měl nahnáno. Pan principál Tejkl, zvaný Pepíno, dával na štaci s novou ekipou zbrusu nový kus Asteroid Bejček.

O co jde? Před časem jsem v euforickém rozpoložení, po zhlédnutí Solných sloupů, očištěn jsa na duchu i na těle, neboť katarze se dostavila, napsal do této Hromady, že se nám zde zjevil současný dramatik. V odpověď dostalo se mi zdvořilého mlčení. A také ano. Následující dva kusy autorovy mi zrovna za pravdu nedaly. Už jsem si začínal říkat, že jsem si naběhl a půjde o výjimku potvrzující, že jsme prostě lidé omylní. Naštěstí se ukázalo, že to byly jen zkušební tréninkové rozběhy před závodem na ostro.

„Tak co Bejček?“ Byl jsem tázan po představení. „Nikoli Bejček. Je to Bejk!“ Odvětil jsem hluboce osloven mimořádným zážitkem. Moc mě to potěšilo.

Nová Tejklova hra má vše co má drama odjakživa mít. Silný příběh v němž jde o vášně - tedy přinejmenším o lásku a smrt. To vše zobrazeno v osudech a jednání životných, konkrétních postav a v situacích jejich střetů a vzájemných vztahů. Ovšem jsou to vysoce stylizované obrazy našich současníků, jejichž osudy rezonují s naší každodenní zkušeností z reálného života. To vše se odehrává s ironickým nadhledem, dokonce autorsky sebeironizujícím a současně s jistou vznešeností, jakoby na půdorysu antické tragedie. Autor v tomto smyslu účelně harmonizuje kvality vlastního talentu a intelektuálního potenciálu. Ach, jak já tohle mám rád, když jsou věci přirozeně hravé a chytré zároveň. Nebezpečí lehkého žánru či povrchní pokleslosti odvrací autor naléhavou akcentací tématu v němž zdařile poměřuje čas pozemský, tedy ten, který je možno měřit rytmem tepu lidského srdce a čas kosmický, chcete-li vesmírný, který nám je nedostupný, ačkoli právě tam nahoru směřují často naše nejnaléhavější otázky, aniž se nám dostává odpovědi, již bychom byli schopni porozumět. Je to tedy i o tajemství a fatalitě lidských osudů. Něco ovlivnit můžeme, něco však ne. Někde je velitelství, kde ruce, na něž dopadají odlesky božských světů, kreslí plány našich osudů. Napsal Franz Kafka v povídkě O stavbě čínské zdi.

„Nebeský na nás mrká ze své hloubi spirálami galaxií a my marně civíme na ten vzkaz, tajemný a nerozluštělný.“ Říká Tejklův Bejček.

Ke konci pak vzdorně jako Jakub podstupující zápas s andělem vyzývá: „Aspoň zakašlej.“

Cituji přesně. Když jsem poslouchal při onom představení dialogy a monology hry z úst postav, říkal jsem si několikrát, že je to výtečně napsané. A požádal jsem o text hry. Čte se stejně dobře jako poslouchá. Je napsána osobitým stylem a jazykem imaginativním, s originální symbolikou a přitom šťavnatě. Brilantně se pohybuje v pokleslé hovorové mluvě češtiny, již přesně charakterizuje postavy i v polohách poeticky expresivních a intelektuálních. To vše se slévá a propojuje v již zřetelně originální a zcela tejklovské syntaxi.

Asteroid Bejček, soubor Samohana

Opět mi vytanul na mysli styl takových mágů jazyka jakými byli Boris Vian a Alfred Jarry. Nikoli ovšem proto, že by je Tejkl napodoboval, ale proto, že s jazykem pracuje stejně svobodně.

O hereckém provedení mluvit nemíním, ale velice mi vyhovovalo a soudím, že i v tomto smyslu je to po příliš fernetových hrátkách pro Tejkla obrozující počín.

Jak se praví. Co se vám líbí, řekněte dál. S tím ostatním přijďte za námi. Těch několik poznámek k dramaturgické struktuře textu jsem autorovi sdělil osobně, ale jako na potvoru on už tušil o co jde a že na věci pracuje.

A tak nakonec (přijde Japonec). Nevím, kterému z našich proslulých mudrlantů je připisována následující historka, zda Antonínu Novotnému nebo Milouši Jakešovi. Stalo se prý na jakési schůzi ústředního výboru. Za řečnickým pultem jeden z nich: „Řekl jsem tehdy to a to, tak a tak a někteří soudruzi mě za to kritizovali. Podívám se na to znovu a vidím: pravdu mám já“

Mám pravdu, soudruzi. Máme tu současného českého dramatika. Jsem si jist, že kdyby psal Tejkl anglicky, nebo francouzsky tam i onde, že bychom se o něm již dočítali v jiných časopisech. Ale třeba to někdy přijde. Hromada je každopádně dobrý začátek.

Rudolf Adler

Radostné loučení? Nikoliv

31. dubna 2008 se rozloučil se svojí funkcí ředitele Městského kulturního střediska v Červeném Kostelci pan Josef Vlček. Rozloučil se nejenom se svojí funkcí, ale i s divadelním souborem a to k naší lítosti. Co ho vedlo k tomu, že po jeden a půlletém působení ve funkci se rozhodl k tomuto kroku, ví možná jenom on. Budiž, je to jeho volba. Ale je to rozhodně škoda. Za dobu, kdy vnikal a vníkl do tajů komunální a hlavně amatér-

ské kultury, jsme si na něho zvykli a on na nás. To se poznalo na spolupráci se souborem, ale hlavně na úrovni a výsledku letošní Krajské divadelní přehlídky nepočítaje výsledek a úspěch Mezinárodního folklorního festivalu. Je to škoda, že od nás odchází a asi se nám bude po něm stýskat.

Na jeho dalším působišti mu přeji za sebe a za celý červenokostelecký divadelní soubor hodně spokojenosti, finančního ocenění, úspěchů a hlavně zdraví.

Pavel Labík

Připojuji se s díky za péči, kterou Pepík Vlček věnoval dvěma posledním ročníkům divadelní přehlídky v Červeném Kostelci. Převzal po Katce Kultové dobře vybudovaný a rozběhnutý festivalový řád a za ty dva roky se nezadrhl a nezbrzdil...

Tak přeji Pepíkovi hodně štěstí a nám divadelníkům dobrou spolupráci s jeho nástupkyní paní Ivou Ceprovou. A paní Ceprově přeji naše divadelnické Zlomte vaz! Ať se kultura v Červeném Kostelci dobře vede.

Nad'a Gregarová

D I V A D E L N Í BYLO...

Středisko amatérské kultury Impuls Hradec Králové, Kulturní klub Rabštejn v Kostelci nad Orlicí
a Volné sdružení východočeských divadelníků
za finančního přispění Královéhradeckého kraje, Pardubického kraje a Ministerstva kultury ČR

AUDIMAFOR aneb Kostelecký kostlivec

Kulturní klub Rabštejn Kostelec nad Orlicí

28. – 30. března 2008

Regionální přehlídka studentského a experimentujícího divadla a divadla poezie
s postupem na Šrámkův Písek, Prima sezónu Náchod, Wolkrův Prostějov

Počet představení: 15, počet členů souborů: 146

Lektorský sbor: Alena Zemančíková, Vladimír Hulec, Petr Christov, Zdeněk Tesar

PROGRAM:

DRED, studentská sekce, Náchod

Jaroslav Seifert + soubor:

NA VLNÁCH S.E.I.F.E.R.T.S.F.

režie: Štěpán Macura + soubor

Divadlo Exil, Pardubice

Hana Hejduková: **TRÍ SESTRY ... V ERBU TULIPÁN**

režie: Josef Jan Kopecký

Nanervy, ZUŠ Na Střežně, Hradec Králové

Lenka Havlíková: **KRYSA**

(rodinná zešílenka o třech obrazech)

režie: Josef Tejkl

TRIARIUS, Česká Třebová

Lubor Kasal: **BLÁZNŮV DŮM**

režie: Josef Jan Kopecký

Divadlo Jesličky, stálá scéna ZUŠ Na Střežně, HK

Šárka Ziková + kolektiv: **ČERNOBÍLÝ SVĚT**

režie: Ema Zámečnicková

J.S.T.E. Artyžok a DRED Náchod

Ondřej Pumr: **DEKALOG: PYGMALION – KAR**

režie: Ondřej Pumr

Nanervy, ZUŠ Na Střežně, Hradec Králové

Josef Tejkl: **SUMEC PRO PĚT**

(volně až frivolně na motivy Kohlhaaseho Ryby ve čtyřech)

režie: Josef Tejkl

Teatro HUGO

Jan Mocek + kolektiv: **HUGO**

režie: Jan Mocek

„V tichých liliích“ Divadla Jesličky ZUŠ Na Střežně v Hradci Králové

Karel Jaromír Erben: **SVATEBNÍ KOŠILE**

režie: Monika Janáková

„...po malinách“, ZUŠ Na Střežně, Hradec Králové

David Drábek: **ŠVÉDSKÝ STŮL**

(gastronomická tragédie o mnoha chodech)

režie: Josef Tejkl

Spolu, ale každý sám, ZUŠ Jaroměř

K. J. Erben, Jiří Suchý: **NENÍ ŠTĚDRÝ JAKO ŠTĚDRÝ**

režie: Jarka Holasová + soubor

Divadlo Jesličky, skupina Dospělá embrya ROZMARNÝ KONEC STARÝCH ČASŮ

– na motivy Vladislava Vančury Monika Janáková

a Jan Dvořák, režie: Jan Dvořák

Geisslers Hofcomoedianten Kuks

Heinrich Rademin/Geisslers: **ANI MUK ! NEPOMUK !**

– svatojanské divadelní oratorium

režie: Petr Hašek

DivaLDO, Ústí nad Orlicí

V RYTMU LEGENDY O ZROZENÍ KROKODÝLA

– na motivy legend LDO Biskupská

režie: Markéta Světlíková a spol.

Vrchol všeho, Náchod

Arnošt Hrášek, Jolana Benešová: **MÁTOVÝ LÍSTEK**

režie: Kamil Srk

VÝSLEDKY:

ŠRÁMKŮV PÍSEK 2008

Nominace:

J.S.T.E. Artyžok a DRED Náchod

Ondřej Pumr Dekalog: Pygmalion – Kar

režie: Ondřej Pumr

Doporučení:

1. Geisslers Hofcomoedianten Kuks
Heinrich Rademin/Geisslers:

Ani muk! Nepomuk!

režie: Petr Hašek

2. Teatro HUGO

Jan Mocek + kolektiv: **Hugo**

režie: Jan Mocek

WOLKRŮV PROSTĚJOV 2008

Nominace:

Teatro HUGO

Jan Mocek + kolektiv: **Hugo**

režie: Jan Mocek

Doporučení:

1. TRIARIUS, Česká Třebová

Lubor Kasal: **Bláznův dům**

režie: Josef Jan Kopecký

NÁCHODSKÁ PRIMA SEZÓNA 2008

Doporučení:

1. Spolu, ale každý sám, ZUŠ Jaroměř
K. J. Erben, Jiří Suchý:
Není Štědrý jako Štědrý
režie: Jarka Holasová + soubor
2. "V tichých lilích" Divadla Jesličky
ZUŠ Na Střežině v Hradci Králové
Karel Jaromír Erben: **Svatební košile**
režie: Monika Janáková

Lektorský sbor udělil

CENU

Emě Zámečnickové

za režii představení Černobílý svět
Janu Dvořákovi a Monice Janákové
za scénář a nastudování představení
Rozmarný konec starých časů

Doporučení na celostátní přehlídky
= **čestné uznání za představení**
Geisslers Hofcomodianten Kuks

- **Ani muk! Nepomuk!**

TRIARIUS, Česká Třebová

- **Bláznův dům**

Spolu, ale každý sám, ZUŠ Jaroměř

- **Není Štědrý jako Štědrý**

„V tichých lilích“ Divadla Jesličky ZUŠ
Na Střežině v Hradci Králové

- **Svatební košile**

Nominace na celostátní přehlídky

= **cena za představení**

J.S.T.E. Artyžok a DRED Náchod

- **Dekalog: Pygmalion** – Kar

Teatro HUGO

- **Hugo**

Na vlnách východočeské alternativy Audimafor aneb Kostelecký kostlivec '08

Každá přehlídka a možná každý festival – a to nejen amatérské – je spjat s tvůrci, kteří jej vytvořili, formují a dávají tvář. Regionální přehlídka mladého experimentujícího divadla a divadla poezie s postupem na Šrámkův Písek, Prima sezonu Náchod a Wolkrův Prostějov Audimafor je léta spojená s Nadou Gregarovou, obdivuhodně klidnou, vyrovnanou, praktickou a co se týká programu otevřenou a často riskující usměvavou dámou. Přesně takový je i Audimafor, ať už býval v Úpici nebo je v Kostelci nad Orlicí. Má tam zázemí, které mnohé amatérské přehlídky mohou závidět. Odehrává se v místním kulturáku s hospodou otevřenou po celý den a dlouho do noci – odcházival jsem kolem 3.-4. ranní. Najíte se tam, napijete, co hrdlo ráčí, a přitom finančně velmi únosně. Místní barmani a barmanky se s vámi prou o divadlo obecně a o viděné představení zvlášť. Technik je vstřícný i k alternativním projektům a diváci chodí nejen z řad účastníků, ale i místní, silně odkojeni fernetovým mlékem Pepy Tejkla a „jeho“ Šviháky. Intenzivní program – letos 15 představení během posledních tří březnových víkendových dnů – včetně diskusí, jež jsou často ihned po představení, probíhá v klidu, pohodě a vzájemné shodě, či aspoň respektu.

Jesličky

Východočeské amatérské divadlo si nelze představit bez královéhradecké ZUŠ Na Střežině a její scény zvané **Jesličky**. Na Audimaforu jesličkovské soubory vždy převažují. Ať už se jmenují jakkoli – ne vždy přímo Jesličky – je na nich znát velká divadelní (po)učinnost, snaha o dramaturgickou originalitu a styl. A na každém souboru či aspoň představení je velmi znát rukopis pedagoga. Letos přivezli výsledky své práce čtyři – Josef Tejkl, Ema Zámečnicková, Jan Dvořák a Monika Janáková.

Josef Tejkl je tak trochu stepní vlk. Nechává své ovečky, ať si krouží kolem něj, ať si vyberou, kterou cestou se vydají, čím se budou na té cestě zabývat a kam až dojdou. Sleduje je zpovzdálí a jen občas se do některé ze svěřených oveček pořádněji zakousne. Letos dovezl asi nejméně hotové divadelní tvary. Ve všech třech případech – **Sumec pro pět** a **Krysa** nejmladšího souboru **Nanervy** a **Švédský stůl** o něco staršího souboru **...po malinách** – šlo v podstatě o polotovary. Navíc velmi roztěkaný dramaturgický výběr nedovolil ani rozpoznat, proč dané texty Tejkl svým svěřencům vybral či proč si je vybrali – údajně – sami. Nejvíce kontroverzí

Geisslers Hofcomoedianten, „Ani muk! Nepomuk!
foto archiv souboru

v tomto ohledu vyvolal *Sumec pro pět*, což je v podstatě pro šest (místo původních tří) hereček přepsaná komedie Wolfganga Kohlhaaseho Ryba ve čtyřech. Dívky ani jejich partner na tuto bulvární komedii nestačili. Jejich věk byl zcela nepřiměřený řešeným situacím a fór, s kterým by v tomto věkovém „přesazení“ mohli a měli pracovat, se nekonal. Komedie se stala spíše minimalistickým přesouváním herců z jedné situace do druhé. Chyběla elementární režijní řešení a herci jen klopotně podváděli jeden druhého. Z takové inscenace by mohl mít radost snad jedině celník Rousseau: čirý naivismus byl chvílemi vskutku dojemný a roztočilý. O to ale tvůrcům zřejmě nešlo. Rodinná zešílenka o třech obrazech *Krysa* současné dramaturgyně Národního divadla Lenky Kolihové v podání stejného souboru byla přece o fous osobnější a osobitější. Kolihová ji napsala koncem 90. let minulého století, premiéru měla v Činoherním studiu Ústí nad Labem v roce 2000. Ovlivněna tehdy vlnou feminismu a coolness dramatiky, napsala jakýsi autenticky ženský příběh dospívající dívky v chladně odtahitém prostředí současné rodiny. Zahrát generační střet bylo ovšemže nad síly pětičlenného souboru, a tak se soustředil na vykreslení jednotlivých situací a charakterů. A autenticita u mladých vždy nějak funguje. Takže hlavní hrdinka Marie v podání Anežky Bauerové, její krysa (či je to alter ego? Anebo vidina, sen?) Kateřiny Havelkové i Mariina sestra v podání Terezy Hostálkové vytvářely - byť ne zcela vědomými hereckými prostředky - skutečně onen těžko uchopitelný křehký naivismus dospívající dívky se sklony k sebevraždě, který Havlíková ve svém dramatu sugestivně popisuje. Rodiče v podání Patricie Hýbnerové a Miroslava Vrbického však byli jen režisérem špatně vedenou štafáží. Jako by šel soubor Nanervy Tejklovi skutečně na nervy.

Režijně se mu ale nedařilo ani v jeho mnohem nejambicióznějším projektu - Drábkově gastronomické

tragédii o mnoha chodech *Švédský stůl* v podání starších svěřenců ...po malinách. Nešťastné bylo zvláště scénografické řešení, které zasadilo švédský stůl s všemi špičkami, humry, lososy a sladkostmi do hřmotného prostředí dřevěných praktikáblů. Ani kostýmy hry, jež k výtvarné kreativitě přímo vyzývají, nebyly nijak zvlášť nápadité, natož výtvarně kompaktní. Jako by se jednalo o raut mezi bezdomovci, připadal jsem si. Naštěstí herci řešili mnohé situace s grácií, vtipem a nadhledem, uzený losos Michaely Lučické byl přímo k nakousnutí, sem tam nějaký režijní nápad osvěžil (taneční kreace dívčího chóru při písni Ilony Csákové) vstup, a tak přece jen tato inscenace aspoň komunikovala s diváky a svým obsahem je zaujala. Jen ten Rytíř z Vekova, Olivan, Salámic a Petrželce byl přílišnou hereckou jednohubkou. Jeho představitel Michal Jehlička má ale ještě svá herecká léta před sebou.

Emma Zámečnicková je oproti Tejklovi vždy daleko víc „při zdi“. Jako on se snaží dát svým svěřencům volnost a tvůrčí kreativitu, současně ale zná jejich přednosti i slabiny a podle toho volí - vesměs poetický - repertoár i jeho způsob zpracování. Letos přivezla pouze jedinou inscenaci - autorskou jevištní fantazii na motivy starých němých filmů o lásce *Černobílý svět*. Vznikla na základě dílny pantomimy a pohybového divadla, kterou se členy souboru vedl mim Michal Hecht. S ním zřejmě připravili řadu etud různým způsobem zpracovávajících typizované situace z němých filmů. Ty pak Šárka Zíková propojila v sled výstupů odehrávajících se v nonstop kině. Film vždy sleduje jiná skupinka diváků, reaguje na něj, anebo jej nesleduje a zabývá se sama sebou. Současně divák sleduje i ony výstupy. Je to nápadité, vtipné, přesně „ušité“ na míru souboru. Tam, kde již mimicky nestačí, vypomůže si gagem, ironií a odstupem.

Poetickou „parketu“ Emy Zámečnickové letos zastoupila Monika Janáková. Se souborem V tichých li-

Triarius Česká Třebová, „Bláznův dům“
foto archiv souboru

liích přivezla typické divadlo poezie. V jednoduchých kostýmech a scéně přednesla skupina Erbenův „mýtický“ horor *Svatební košile*. Vše bylo jak má být, nic nepřechucovalo. Ani nepřekvapovalo. Jako pedagogický krok ve vývoji herců skvělé představení. Nic víc.

A tak letos prapor Jesliček nejpevněji držel jesličkovský bard Jan Dvořák. Se svými *Dospělými embryi* přivezl vlastní adaptaci Vančurova Konce starých časů nazvanou *Rozmarný konec starých časů*. Obrovský soubor čítající – nemýlím-li se – dvacet jednoho herce + jednu klavíristku (Monika Janáková) mnoha věků a hereckých zkušeností předvedl pravé skupinové představení, ve kterém si každý aspoň trochu zahrál, a přitom se téma ani dramatický spád (příliš) neztrácelo. Hrál se mezi diváky, kteří byli jakýmsi účastníky obřadu. Čtyři praktikabily stačily k tomu, aby scéna byla dostatečně variabilní a přitom hercům nepřekážela. Všem a všem vévodil Petr Čapek jako kníže Alexej Megalrogov. Bylo patrné, že téma je mu blízké, že si je přetvořil k obrazu – či spíše postavě – svému. A bylo radost sledovat jeho dialogy a nadšení, s jakým hrál. A byla radost sledovat také režijní řešení každé scény. Jan Dvořák své představení tentokrát nebyvale rozpohyboval a současně si udržel svou hudebnost, ironii a nadhled.

Dred

Nebývale úrodný je v posledních letech Dred vzešlý ze studentské líhne náchodského gymnasia, dnes však už roztroušený po celé vlasti. Jeho členové jsou dnes mj. absolventy či právě absolvujícími herci a režiséry DAMU, absolventy FF UK, produkčními profesionálních divadel, čerstvými pedagogy. A na výsledcích všech jeho odnoží, které se prezentovaly v Kostelci, to bylo znát. Šlo o vždy o „vědomé“ divadlo. Divadlo, jehož tvůrci věděli proč vzniklo a kam směřuje. Hned jako první – v pátek odpoledne – na festivalu vystoupila **Studentská sekce Dredu** s adaptací Seifertových veršů z jeho poetické sbírky z roku 1925 oslavující život velkoměsta a technický pokrok Na vlnách TSF. Inscenace formou tak trochu připomínající slavné Schmidovo Heslo XX. století se jmenovala *Na vlnách S.E.I.F.E.R.T.S.F.* si pohrávala se slovem a jednoduchým divadelním znakem. Jistě by snesla víc hereckých i výtvarných nápadů, jako odraz k další práci však zafungovala. Vkusné, vtipné, svižně podané, možnostem souboru adekvátně vybrané pásmo vynikající poezie oslavující nejen rozhlasové vlny, ale hlavně češtinu.

Zásadní projekt přivezl zakládající a dodnes duchovní vedoucí Dredu Ondřej Pumr. Už loni započal svůj Dekalog do budoucna čítající skutečně deset inscenací (či spíše inscenačních projektů) inspirovaných biblickým Desaterem. Tato inspirace je ale velmi volná, jak už ukázaly předchozí díly. V Kostelci předvedl Pumr a jeho „livingovská“ ekipa, jež vedle **Dred** tvoří i spřátelená polská sekce nazývající se **J.S.T.E. Artyžok**, díl v pořadí čtvrtý. Nazval jej *Dekalog: Pygmalion – Svateba – Kar* a šlo o dosud nejdotaženější divadelní tvar. Asi

Divadlo Exil, „Tři sestry... v erbu Tulipán“
foto archiv souboru

dvanáctiminutová performance vždy pro dvanáct diváků (odehrálo se pětkrát za sebou) provedla diváky několika prostory. Začínalo se v hledišti, pokračovalo na jevišti, přešlo do zákulisí a končilo v šatnách. Diváci sledovali jakýsi záhadný příběh smrti nevěsty a jejího pohřbu vzdáleně inspirovaný řeckým mýtem o sochaři Pygmalionovi a jeho soše překrásné ženy, již jen bohové mohou oživit. Vše se dělo vážně, obřadně, důstojně. Mluvílo se česky a polsky. Podstatná byla atmosféra, zvuk (hudba) a slovo. Podstatný byl výtvarný kód pracující s křesťanskými symboly kříže, ohně, jablka, hostiny. Herci i diváci velmi ukázněně přecházeli z prostoru do prostoru. Smrt a zpusťlost byly konfrontovány se vznešeností a krásou. A záleželo na divákovi, co si z tohoto divadla-obřadu, divadla-setkání odnesl. V kontextu amatérského divadla jde o jedinečný tvar reflektující aktuální trendy divadla site-specific. Jeho kořeny sahají – pomínu-li divadelně archetypální – ke Grotowskému a jeho následovníkům. U nás tímto směrem pracuje Continuo a Tomáš Žižka.

Nejznámějšími „potomky“ Dredu jsou kukšti **Geisslers Hofcomoedianten**, jež převádějí staré barokní předlohy do současného divadelního (a kulturního) kontextu. Jejich nejnovější produkce, jež měla premiéru loni v srpnu v Kuksu, se jmenuje *Nevyslovené oraculum aneb Výmluvná mlčenlivost aneb Ani muk! Nepomuk!* a zpracovává svatojánská divadelní oratoria Heinricha Rademina z let 1727, 1728 a 1730. Režisér Petr Hašek ani jeho spoluscénaristka a překladatelka oratorií Kateřina Bohadlová nejsou k předlohám nijak pietní. Vše se odehrává v současnosti. Alegorické postavy Vody, Ohně, Vzduchu a Země jsou šaškové navlečení do odpadového materiálu dnešní doby (umělé květináče, prskavky, vysavač...). Klaunské výstupy Místra Václava (Otakar Fajfr) a Mladého Slávka (Michal Novák) se opírají o základní dějové situace ze života sv. Jana Nepomuckého. Přetvářejí je však do pokleslých výstupů dvou nemožných klaunů. Oba pracují s vtipem a humorem estrádních bavičů, ovšem s velkým nadhledem a odstupem.

V celku pak vzniká barvitá a hlavně bláznivá postmoderní skládanka různých citací a odvolávek, jež baví znalého i neznalého, je vkusná, nápaditá a osvěžující. A takový humor je nejcennější.

Experiment pro experiment pak na závěr festivalu připravili a provedli oba posledně jmenovaní – Otakar Fajfr a Michal Novák. Projekt nazvali **Vrchol všeho** a performanci **Mátový lístek**. Spočívala v jediném „fóru“: více než hodinu „mučili“ diváka nicotou. V setmělém sále na něj namířili reflektor a... nic. Buď zněla nějaká pop-music, nebo bylo ticho. Po celý čas a dokonce s přestávkou. Provokace, jež je kořením každého umění, je vždy víc než čím jiným zkouškou tolerance diváka. A ten byl nečekaně korektní. Někdo odešel, většina v tichu a rozjímání zůstala. Jen malá dcera Petra Hakena to nevydržela a začala zpívat.

Páteř

Pochopitelně nejen tyto dva východočeské „fenomény“ se v Kostelci prezentovaly. Dokonce by bylo nespřavedlivé tvrdit, že „ti ostatní“ byli jen okrajovými účastníky. Naopak, tvořily důležitou část páteře přehlídky. Nadě Gregarová vždy objeví zajímavé soubory a pár z nich se účastní přehlídky téměř každoročně. Mezi ty „tradiční“ účastníky a možná už také tak trochu legendy východočeského amatérského divadla patří **Triarius Česká Třebová**. Tvoří jej místní intelektuálové, jejichž pouto je evidentně literární. Vždy objeví a inscenují nějaký temný text a objevují v něm různé podprahové vrstvy. Tentokrát přivezli poetické pásmo sestavené s textů básnické sbírky šéfredaktora Tvaru Lubora Kasala **Bláznův dům**. Příjemně zřetěšené texty, jež pracují s velkou imaginací a vnímáním prostoru však nenašly v provedení Triaria adekvátní scénické tlumočení. Režisér Josef Jan Kopecký se až příliš spolehl na konvenční obal divadla poezie, čímž se ztratila jedna z minulých kvalit Triaria – práce s atmosférou a výtvarnou složkou. Navíc nejsou jeho herci velkými recitátory ani pohybovými mágy, a tak působili hlavně osobním nasazením, autenticitou a (podařilo-li se) syrovostí.

Teatro Hugo, „Hugo“, foto Ivo Mičkal

Z Ústí nad Orlicí přivezla režisérka Markéta Světlíková pohádkově zpracovaný oceánský mýtus o zrození krokodýla nazvaný **V rytmu legendy o zrození krokodýla**. Připravila jej se studenty LDO ZUŠ, odtud název souboru **DivaLDO**. Podobně jako v případě Emy Zámečnickové či Moniky Janákové šlo o profesně a pedagogicky pečlivě připravenou práci využívající rytmus, recitaci a tanec. Škoda, že si režisérka nedala větší práci s výtvarným působením, zvláště masky by této práci velmi „služely“. A možná i více „dřevního“ (ve stylu přírodních národů, odkud mýtus pocházel) tancování.

To jiná ZUŠ – z Jaroměře – vystupující pod názvem **Spolu, ale každý sám** přivezla originálnější projekt. Jarka Holasová spojila dvě zpracování básně Štědrý večer – „klasické“ Erbenovo a hravé Jiřího Suchého. První v provedení tří dívek, druhé v podání čtyř kluků. Ti „narušovali“ akademický projev dívek, čímž vznikla řada humorných situací. Hravé, voicebandové, nápadité. Vtipné. Přesně rezonující s názvem: **Není Štědrý jako Štědrý**.

Politické divadlo slibovalo pardubické **Divadlo Exil**. Hra Hany Hejdukové **Tři sestry... v erbu Tulipán** zpracovává příběh tří sester žijících v Berlíně v době vzniku berlínského zdi. Každá z nich skončí jinak a všechny – víceméně – tragicky. Jako by však tak náročné práci chyběl fundament – znalost dobových kontextů a divadelní i životní zkušenost. Obsahově jistě ambiciózní látka byla režijně (Josef Jan Kopecký), herecky a vlastně i dramaticky nahozeným, nedotaženým tvarem. Trochu podobně jako práce Josefa Tejklá.

Hugo

Nevím, nevyvolávám-li předčasné nadšení, ale obje- vem srovnatelným s raným Divadlem DNO, začínajícími Buchtami a loutkami, anebo dokonce s Petrem Niklem bylo pro mne semilské **Teatro Hugo**. Přivezli nádherně pitoreskní pimprlové představení nazvané stejně jako soubor sám – **Hugo**. Písmenná loutka (loutka tvořená jen cedulkou s napsaným textem) Huga v něm prožije jeden divoký den. Ovšem písmenné loutky jsou všechny loutky a rekvizity použité v představení. Zbytek tvoří „živá“ hlava jednoho z herců, prsty, rám, kde se vše děje, recitace, zpěv a kytara. Ony „písmenné loutky“ nazývá autor celé koncepce, student divadelní vědy na FF UK Jan H. Mocek „psanou skutečností“. Herci ji dokážou rozpohybovat v divokém rytmu kreslených filmů a švankmajerovských surrealistických vizí. Je to sranda, má to švih, humor, je to hravé, plné gagů a bizarností. Uvažte sami – v jednu chvíli spadne na Huga celý klavír. A jindy potká na cestě do práce divadelního kritika. A na závěr se promění v zelenou mouchu... Anebo to byla jen šmouha?

Vladimír Hulec
(Psáno pro Amatérskou scénu)

Experimenty s divadlem

Vladimíre, pojedenácté jsi členem poroty na východočeské přehlídce experimentujícího divadla v Kostelci nad Orlicí. Jsi tedy znalcem tohoto prostoru, z něhož se nominuje a doporučuje na Šrámkův Písek, Wolkrův Prostějov a Náchodskou Prima sezonu. Vybaví se ti něco, co za tu uplynulou dobu bylo obzvlášť zajímavé?

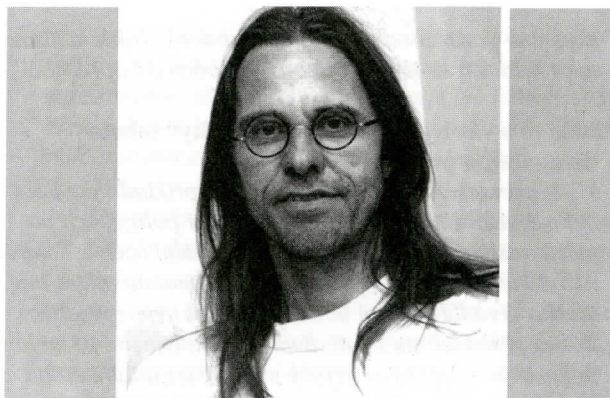
S tímto prostředím jsou pro mě nejvíce spjati Černí šviháci. Kostelecký Rabštejn je jejich domácí scénou. Tady jsem viděl poprvé jejich Amatéry prosycené fermetem a mrtvolami. Tento útulně neútulný prostor s jednou kanceláří, hospodou a sálem, kde se všichni potkávají a mnozí dokonce přespávají, tedy navenek fádni kostelecký kulturák, v němž se každoročně koná východočeská přehlídka tzv. experimentujícího divadla, za bydleli Šviháci divadlem. A nejen jeviště a hlediště, ale i ostatní prostory, které tu mají patřičnou hospodskou a současně veskrze kulturní atmosféru. K ní patří během přehlídkového víkendu nejen soubory, ale i místní organizátoři, technici, výčepní a všichni fandové, s nimiž se člověk vždycky po roce rád setkává. To jinde nebývá. Myslím, že Kostelecký kostlivec, jak se tato přehlídka taky nazývá, je v tomto ohledu hodně výjimečná. Taky jsem se tu poprvé setkal s náhodským Dredem, trebovským Triariem, hrávali tu DNO, Společnost Dr. Krásky, vždycky jsem hodně zvědavě na Jesličky...

Pro mě se tato přehlídka váže s její předchůdkyní v Úpici, kde jsem začínal se svým „porotováním“. Měla podobnou atmosféru, pro mne podpořenou osobními objevy lidí i souborů, se kterými jsem se seznámil a mnohé potom zval na svůj festival... příští vlna/next wave...

Letos se mi tu moc líbil soubor Hugo, další objev, který potvrzuje potenci východočeské líhne. Přední místo v ní zaujímají samozřejmě královéhradecké Jesličky, které vždycky přivezou na Kostlivec spoustu inscenací, někdy možná až příliš. Ale to k přehlídce patří. Kde jinde získat a získávat „ostruhy“. Jen konfrontací může vznikat něco nového a objevného. Samozřejmě je tu tedy i mnoho věcí nedodělaných, ale téměř vždy jsou – jak tomu rád říkám – „nakvašené“. Co se tu odehrává bych nazval „intenzivní bytí divadlem“.

Co, podle kritika Vladimíra Hulce, znamená pojem experimentující divadlo?

To je věčná otázka. Jednou z odpovědí může být: experimentující je to, co je odvážné, to, co se zabývá hledáním, pojmenováváním současného světa, ohledá-

váním jeho témat i forem. To ale neznamená něco „nového“ za každou cenu. V tématech ani ve formě. I znovuožívání dřívějších postupů a starých příběhů může být experimentem. Třeba loutkáři, co si pohrávají se starými technikami a skrze ně formulují aktuální – „nový“ neboť třeba zapomenutý – pohled na svět. V muzice je to podobné. Pro mě je blues stále experimentující formou. Nejvíce mě vždycky potěší, když se nějakým zajímavým způsobem pracuje s časem, s prostorem, když umění někam posouvá myšlení o době a nás v ní. To je třeba případ Pumrova souboru Dredu, Lantovy Společnosti Dr. Krásky nebo Dna a jeho odnoží.

Ale experimentující může být i divadlo interpretující nějaký klasický text s důrazem na současné téma. Pro mě je to třeba i jakákoliv „klasická“ coolness hra dramatika Marka Ravenhilla, často uváděného nezávislými divadly, o němž jsme se v porotách i veřejných diskusích přeli, zdali je to autor klasicky činoherní nebo experimentující.

Jak se dá poměřit východočeská líheň experimentujícího divadla v rámci českého divadelního prostředí

Je velmi pestrá a výrazná, ne-li nejpestřejší a nejvýraznější ze všech regionů. Ve východních Čechách na tom mají samozřejmě zásluhu královéhradecké Jesličky. Vždy se v množství jejich „produkce“ najde řada zajímavých věcí, to jinde není. Východočeský kraj má v amatérském divadle mimořádnou tradici. Je a byl vždy kompaktní bez ohledu na různé proměny „společenských“ časů. Tradice tu zahrnuje i činnost nejrušnějších studentských a autorských divadel, usilujících o něco víc, než je běžné, nebo o něco jiného, než je tzv. klasické amatérské divadlo. Jsou a byli tu lidé, kteří se nějak bouří nebo mají potřebu vyjádřit se jinak, po svém.

Jediné adekvátní srovnání vidím s pražskou scénou. Ta má ovšem obrovský potenciál v lidech a množství souborů, má jedinečnou inspiraci v prostředí kulturní metropole, v jeho pestrosti a divadelní intenzitě. Že zdejší experimentující divadelníci bez velkých obtíží snesou srovnání s Prahou je téměř neuvěřitelné. Zdejší divadelní vlna mladého experimentujícího divadla je

skutečně pozoruhodná. A to dlouhodobě. Jak kvantitou tak i kvalitou se té pražské blíží a občas ji i „přeskočí“.

Kdo pro vás byli a jsou dnes „špičky“ tohoto divadelního proudu?

V osmdesátých letech jimi byli například Petr Lébl nebo J. A. Pitínský, ti ovšem po změně politických poměrů našli svou parketu na profesionální scéně. To dřív nebylo téměř vůbec myslitelné. Dnes mohou mladí lidé, kteří o divadle uvažují obdobným osobitým způsobem, jít bez překážek studovat divadelní školy nebo se mohou pokusit (a dělají to) o nějaký poloprofesionální statut. Do amatérského divadla se už nevrhají, mají jiné možnosti.

Ale i v amatérském světě se nadále objevují výrazné osobnosti. Nalézají tu zřejmě větší svobodu a profesionalismem nezatížené příležitosti. Stále jsou – a věřím že i budou – lidé, kteří mají velmi silnou potřebu něco objevovat, a to bez ohledu na svůj profesní statut. Dnes mezi špičky tzv. experimentujícího amatérského divadla patří například Divadlo Kámen. Jejich líder Petr Macháček experimentuje velmi zásadním způsobem s divadelní formou. Zabývá se velmi odvážně a vyzývavě, a současně velmi pokorně, zásadními úvahami o tom, jak s divadlem zacházet. Ty úvahy mají charakter, který stírá jakékoli – amatérské nebo profesionální – hranice divadla. Připomeňme i Jiřího Jelínka, který poetiku a způsob práce někdejšího Divadla DNO dnes přenesl do Divadla Husa na provázku, kde je hercem a režisérem. Společně s Jirkou Knihou a občasnou spoluprací manželů Kratochvilových předává své vidění světa objevené Dnem na provázkové herce a provázkové publikum. Podobně režisér Petr Hašek, původně z Dředu. Nedávno skončil studium režie na pražské DAMU a kromě svého vstupu na profesionální dráhu stále pracuje v rámci amatérského divadla se souborem Geisslers Hofkomoedianen, který ostatně tvoří i další profesionální divadelníci, například sourozenci Boha-

dlovi nebo Ota Fajfr. Právě jejich přístup je dokladem toho, co jsem říkal na začátku – že i do dnešní doby „přetavené“ staré formy a texty, zabývají se dobou baroka, mohou v nových kontextech být avantgardní či – dnešní terminologií – experimentující.

Sám jsi vyrostl v „prostoru“ amatérského pohybového divadla, které bylo svého času výrazným uměleckým příspěvkem v hledání nových forem a podob divadla. Jak je tomu dnes s pohybovým divadlem?

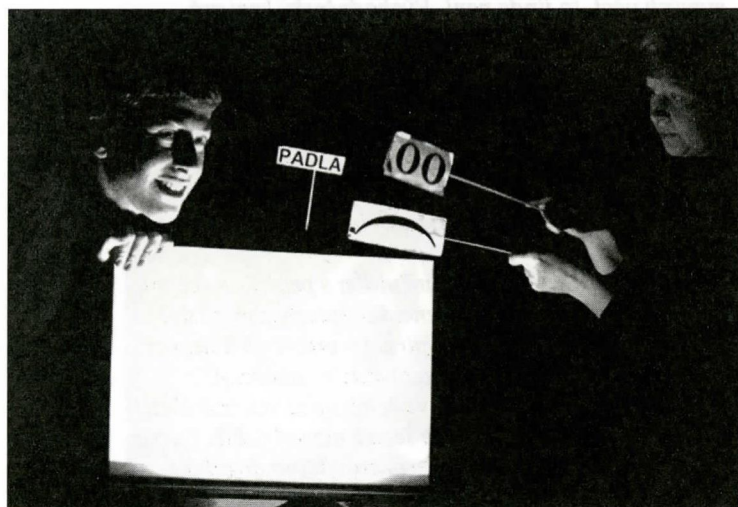
Byl jsem nějaký čas i členem poroty na kolínské přehlídce pohybového divadla „Otevřeno“, ale vystoupil jsem z ní. Měl jsem pocit, že se v amatérském pohybovém divadle něco zastavilo. Při tom je to jedna z nej-současnějších a neaktuálnějších divadelních forem. Možná lidé, kteří se dnes pohybovým divadlem zabývají, se necítí být amatéry a od začátku se kloní spíš k profesionální nebo alespoň poloprofesionální sféře. Hrají v pražských divadlech Alfred ve dvoře, Duncan Centre, v klubu NoD, v kině Aero, v pardubické „29“, na plzeňském Jižním předměstí, putují po otevřených festivalech, jako jsou Bohnice nebo Boskovice, ale amatérské přehlídky vesměs opomíjejí. Je to škoda. Mám dojem, že kdyby své aktivity rozšířili i sem, že by je svět amatérského divadla zajímal a naopak, amatérské divadlo by našlo nové impulsy.

Jsi redaktorem Divadelních novin, sleduješ současné divadlo, jsi členem porot řady festivalů a přehlídek. Jak vnímáš současné české divadlo?

Je nejbohatší v celé své historii. Tím nemám samozřejmě na mysli finanční bohatství. To je dnes předmětem dramatických úvah. Hlavně pražské divadelnictví je velmi finančně ohroženo arogancí moci. Současná situace je nejenže hloupá, ale také velmi nebezpečná. Divadlo by si mělo vybojovat úctu a respekt. Jde – jsem přesvědčen – o kulturu a kulturnost jako takovou.

Ta „bohatost“ je ale v něčem jiném. V současné době existuje nebývalé množství souborů a denně je k vidění neuvěřitelné množství inscenací, jejichž témata, formy a žánry nabízejí obrovské rozpětí divadelního umění. A to jak toho „komerčního“, tak „nekomerčního“, či – abychom se nepřeli o termíny – je tu bohatý divadelní showbusiness a vedle něj i pestrý „art“. Bohužel současná situace nadbíhá – mám tím na mysli jak divácký vkus tak i politické prostředí – svým vnímáním umění a prioritami hodnot pouze komerčnímu přijímání a posuzování divadla. Vždyť v čem jiném vlastně spočívá „pražská“ podpora divadel na vstupenku? Je to podpora těch divadel, která jsou návštěvnícky úspěšná. Divadla jsou hnána k boji o obsazené místo v hledišti: snad i proto se objevuje málo společensko-kritických inscenací, reflektujících současnost, objevuje se málo režisérů a inscenátorů, kteří by tuto zásadní a věky potvrzenou funkci divadla realizovali. Tlak samozřejmě vzbuzuje i protitlak, v poslední době jsem už v Praze viděl pár inscenací vyhraněně a adresně kritických.

Teatro Hugo, „Hugo“

O (existenční) podpoře divadla se hodně mluví, vedou se i rozhlasové diskuse. A posluchači reagují i tak, že když si divadlo nevydělá, tak je k ničemu. Na venkově hostují pražské „star“ nej(h)různější úrovně, a když se jede na divadlo do Prahy, pak prostřednictvím cestovek – do Kalicha, na muzikály u Hybernů, do Ta Fantastiky. Divadlo je zaměřeno za estrádní zábavu. Stálý spor – oni mají plno a za vysoké vstupné, a ti, co křičí, nejsou schopni vstupenku prodat! Jak je to vlastně s divadelní úspěšností? Kde jsou hranice mezi komerčním a nekomerčním divadlem?

To kdybych věděl a přesně dokázal formulovat! Tu hranici je hrozně těžké označit. Současní politici ve všech vrstvách společnosti bohužel nerozumějí divadlu ani jiným druhům umění, ale v jejich pravomoci je o podpoře rozhodovat. Drtivá většina chápe umění jako formu zábavy, relaxace, jako někdejší „kulturu po práci“. Poměrují divadlo okamžitou úspěšností – spotřební úspěšností. Jenže práce v divadle je dlouhodobá, koncepční, trpělivá. Něco jiného je repertoárové divadlo a něco jiného divadlo seriálové, něco jiného je divadlo se stálým souborem a něco jiného divadlo najímající herce na inscenace. Oboje může přinést dobré i špatné výsledky, ale každé by mělo existovat. Jenomže často bývá jedna z těch variant finančně náročnější, a tedy pro politika špatná. Ti, kteří o podpoře rozhodují, neberou tyto věci na vědomí a na divadlo se dívají jako na výrobek – hodí se, nehodí, prodává se, neprodává, je levné, je drahé, chci ho nebo nechci „já“ (tedy tzv. „většinový divák“)? Komerční divadla, podnikatelské subjekty založené na vytváření zisku, se takhle ke své tvorbě stavějí. Mají své marketingové strategie a jen do reklamy dávají tolik peněz, jaké divadlo nekomerční či tzv. neziskové, jak se v odborné terminologii říká, nemá ani na rok existence. Reklamu komerčních divadel najdete i na stovkách laviček v parku a tváře jejich „star“ jsou k každému víkendovému magazínu. Je tedy v tomto případě nutná i veřejná podpora? Jaké hodnoty a jakou kulturnost tím stát deklaruje?

Nekomerční divadlo (a umění vůbec) potřebuje především podporu společenskou. Bude-li, dostaví se jistě i ta finanční (viz vrcholový, ale i nevrcholový sport). Společenské podpory nedosáhne, pokud bude představiteli rozhodující společnosti (tedy převážnou většinou zastupitelů) vnímáno jako obtížný hmyz, ukrádající z krajice jiným, potřebnějším. Díky těmto politickým „tahům“ pak klidně slyšíme i z úst „prostého“ člověka: „Ať si divadelníci na sebe vydělají, vždyť my – lid, dnešními slovy „daňoví plátcí“ – na ně musíme makat!“. Jakoby se vracela rétorika jakešovského kulturního holokaustu. Divadelníci i celá česká kulturní veřejnost by se měli bránit. Měli by se bránit lidé, vnímající kulturní hodnoty jako takové. Snad stále ještě jsou. Nejsme snad národ, který se chce ubavit k smrti. Showbusiness je součástí zábavy, tak je to na celém světě. Kulturní – a tedy i „art“ divadlo – má však jiné cíle. Abych

to nemusel složitě pitvat, tak je nazvěme jako obecně civilizační, očištné, sebeuvědomovací, citlivostní. Těch si je rozumný stát vědom a podporuje je. Takový stát má dlouhodobou kulturní politiku a také osvícené, kulturně vzdělané mecenáše umění. Obojího se u nás zoufale nedostává.

Bez peněz se tvůrčí činnost dělat nedá, ani u amatérů. Dřív je dostávali od zřizovatele. Dnes je musejí získávat jinými způsoby – jak vlastním přičiněním, tak podporou ze soukromých či veřejných zdrojů. Ale tady je právě kámen úrazu: ve společnosti schází vědomí, že je to pro její dobro. Ne pro „dobro“ či radost umělců, amatérských, profesionálních, to je jedno. Ale že je to dobré pro tuto společnost, její kultivaci, pro její vlastní kulturní kvality. Ne pro nějakou zálibu někoho, ale pro hygienu společnosti, světa kolem nás, našeho vlastního bytí.

Zdá se mi, že se takhle perou jen divadelníci. Hudebníci, výtvarníci a další jako by byli v závětrí...

Divadlo je teď a tady. Je to něco jiného, než když spisovatel vydává knihu nebo výtvarník „zatím“ uloží svůj obraz v ateliéru. Hudba, a mám na mysli tu alternativní, rockovou, folkovou a podobně, si svůj okruh publika najde snadněji. A je hlavně levnější, navíc jsou tyto žánry zvyklejší na nepřízeň. Ale nabízí se srovnání s kostely – stát platí církvím. Ale napadla někoho taková zruďná myšlenka, že by měl duchovní dostávat peníze podle počtu návštěvníků jeho bohoslužeb, anebo že by věřící měl zaplatit za bohoslužbu? Divadlo, i když se pohybuje v jiné tradici a pravidlech, je podobný duchovní statek.

Mělo by se zásadně rozlišovat mezi divadly komerčními a nekomerčními, ziskovými a neziskovými. Komerčním jde o zisk, tedy o množství diváků, kteří jsou nástrojem k jeho dosažení. Budou vždy zvyšovat cenu vstupenky ale i náklady tak, aby byli co (konkurenčně) nejatraktivnější. Obrat komerčních divadel a platy

Teatro Hugo, „Hugo“

umělců v těchto podnikatelských institucích jsou mnohonásobně – a jde tu skutečně až o desítkový řád – vyšší než u běžného repertoárového nebo alternativního divadla. I kdyby Ta Fantastika hrála Williama Shakespeara, vždy půjde, pokud si ponechá komerční charakter, o exkluzivní podívanou – s cílem přilákat masového diváka. Vždy půjde o produkt, jehož hlavním cílem je dosáhnout zisk. I v tomto případě by se, samozřejmě, měl dělat na nejvyšší úrovni, což u řady podobných divadel není. Jenže – kulturní hodnoty nespočívají v masové spotřebě! To je ovšem na dlouhou kulturně sociologickou úvahu. Ale takové úvahy přece, včetně námětů z jiných demokratických zemí, existují! Z nich by se měly ti, co u nás rozhodují o podpoře divadla a umění vůbec, brát vzor. Neměli by neustále experimentovat jakousi metodou pokusů a omylů. To je spíše doménou tvorby, doménou umění. I divadelního.

Děkuji za rozhovor. A přeji ti dodatečně k „životnímu jubileu“, které jsi nedávno oslavil, pevné zdraví a dostatek energie k životu s divadelním uměním...

*rozhovor připravil Alexandr Gregar,
foto Ivo Mičkal*

Audimafor má v Kostelci nad Orlicí zázemí, které mnohé amatérské přehlídky mohou závidět. Je to zásluhou šéfa místního kulturního klubu Václava Uhlíře

Václav Uhlíř

se onehdy zastavil na mou prosbu v Jesličkách. Mínil jsem, že v mém tamním kutlochu budeme mít svatý klid k neformální debatě... Jak jsem se, já bloud, zmýlil!

Nedošlo mi, naivkovi, že Václav je v kolektivu všeobecně oblíben, a to především v kolektivu ženském. Jedna za druhou nabourávaly se mé kolegyně pod průhlednými záminkami do mé učebny, kam jinak léta netrefí. Pochopil jsem nakonec, že Václav je pro ženy neodolatelná návnada a bohapustě jsem zamkl zevnitř. Ještě chvíli škrábaly pěstěnými nehty po čalounění dveří, než podvedeny odešly do okolních cukráren zajíst žal.

Václave - zcela upřímně: Jsi rád, že je v Kostelci nad Orlicí takhle ujetá přehlídka (Audimafor)?

Budeš se asi divit, ale mě to fakt baví. Všechno je v pohybu, žádná stagnace, je to vzrůšo. I to lezení po lávkách a dosvěcování mě baví.. Jedině Ondra Pumr má zvláštní schopnost spolehlivě mne nasrat. To když mi předem nenahlásí, že na jevišti bude hořet strom a

plameny olížou střechu nebo že pro změnu náš klub zaplaví voda či zasype mouka... Já vím, že je nakonec dobrej, ale ať se ozve s předstihem. Snesu leccos, ale hrozba totální devastace svěřené mi budovy, to je prostě můj limit.

A co Nad'a Gregarová a Impuls Hradec Králové. Jak si rozumíte?

Nad'a je normální myslící ženská, takže se nebavíme o prkotinách, nýbrž o věcech zásadních a podstatných. Navíc jsem z gruntu Hradečák, mé dětství se odehrálo v půvabných kulisách královéhradeckého Starého náměstí.

Hradec zrodil mnohé velikány. Studoval jsi tam?

Já mám stavební průmyslovku – ta v Hradci je. Ale posléze mne pohltila konzervatoř, ta v Hradci není. Vystudoval jsem na té pražské u Zdeňka Tylšara waldhornu, chceš-li, lesní roh.

Však si tě taky můj nevlátní otec, regenschori a kapelník Josef Dobeš, dej mu pámbu nebe, nemohl vynachválit. Hraješ ještě?

Tu a tam si zamuzicírujeme, ale čím dál míň. Na ZUŠce učím zobcovky, pár hodin pro radost. Jinak se snažím poctivě šéfovat Rabštejnu, aby se i na malém městě lidi pokali se slušnou kulturou.

Jak dlouho šéfuješ?

Kamenný uhlí je o něco starší. 22 let, hrůza, co?

Neřekl bych. A vysypal jsem na Václava, co na něj vím a co by jinak neřekl, protože on spíš dělá než kecá. Na-tož o sobě.

- jinde se kina ruší, on ho (2001) obnovil
- pořádá každoročně Šumnou Orlici (s Lipusem a Vávrou)
- propadl na stará kolena raftům a organizuje Mezinárodní festival vodáckých filmů (taky každoročně)
- každoročně narve Rabštejn harmonikáři z celé republiky
- každoročně na vánoce hraje v Kostelci Hybš (i kdyby na chleba nebylo)

Výčet by mohl pokračovat – takže závěrem: Vašek má taky životní kliku, poněvadž má Jarču, ženskou věrnou až za hrob, veselou, pracovitou, milující. A taky má kamarády v nebi, jedním z nejlepších je prý (taky Hradečák) Pepík Bek.

Tož jsem, Vašku, moc rád, že mezi ty kamarády patřím taky (zatím na zemi).

Josef Tejkl

H R O M A D A BYLO...

Středisko amatérské kultury Impuls, Divadlo Jesličky Hradec Králové, Volné sdružení východočeských divadelníků
s finanční podporou Královéhradeckého kraje, Ministerstva kultury ČR a Města Hradec Králové

Regionální loutkářská přehlídka

s postupem na národní přehlídku Loutkářská Chrudim

Hradec Králové, Divadlo Jesličky

5. – 6. dubna 2008

Počet představení: 15 soutěžních představení (jedno hrané 4x) + 1 nesoutěžní, počet účastníků: 196

Lektorský sbor: Alena Exnarová, Blanka Luňáková, Josef Brůček

PROGRAM:

K jako konzervatoř

Volně na motivy P. Šruty: **SRDCE VÍC NEŽ NOHA**

Režie: Karel Šelma

OLS Blechy Jaroměř, ped. Jana Dvořáčková

Jana Dvořáčková + děti: **POTKAL ŠNEK ŠNEKA**

Děti + Jana Dvořáčková: **KOKTAVÁ PRINCEZNA**

Terka – ZUŠ Žamberk, ped. Olga Strnadová

Miloš Macourek: **O ZELENÉ MALINĚ**

Spolu, ale každý sám, ZUŠ Jaroměř, ped. Jarka Holasová

O MUŽI, KTERÝ POČÍTAL ŠÍŠKY podle Marie Voříškové

LD Maminy Jaroměř

Jana Dvořáčková: **JAK TÁTA KAMIL KOBYLU MĚNIL**

Režie: Jana Dvořáčková

Pod čepicí, ZUŠ Chlumec nad Cidlinou

– ped. Romana Hlubučková, R. Hlubučková: **BAJKY**

Moje pětka, ZUŠ Jaroměř

– ped. Jarka Holasová, **CHUDÝ A VESELÝ**,
podle Veselá chudoba (Nejstarší české pohádky)

Kdo – si, ZUŠ Jaroměř

– ped. Jarka Holasová, Jarka Holasová podle V. Říhy:

OSUDOVÉ KOLO

Teatro HUGO

Jan Mocek a kol.: **HUGO**

Tichý Jelen

Pavel Polák: **MARIAGE ANEB DOBŘE PRODANÁ NEVĚSTA**

Režie: Jiří Jelínek

Hanka Voříšková, Helena a Jiří Vedralovi – nesoutěžní

STOJÍ HRUŠKA V POLI

HAD loutek, Hradec Králové

Jan Karafiát: **ZE ŽIVOTA BROUČKŮ**

Režie: Miroslav Kužel

LD „Martínek“ Libán

František Čech: **POHÁDKA NARUBY**

Režie: Petr Stránský

ZUŠ Na Střezině Hradec Králové

– ped. Jiří Polehňa

TAJEMSTVÍ MODRÉ PERLY

Někdo (dvoučlenný soubor jednoho herce),

ZUŠ Jaroměř – ped. Jarka Holasová

VE DVĚ NA HRUŠKÁCH,

podle španělské lidové pohádky Paní Bída

VÝSLEDKY:

Nominace:

Teatro HUGO – Jan Mocek a kol.: **HUGO**

Doporučení s uvedením pořadí:

1. Tichý Jelen – Sabina, Jelínek: **MARIAGE ANEB DOBŘE PRODANÁ NEVĚSTA**
2. K-jako konzervatoř – volně na motivy P.Šruty: **SRDCE VÍC NEŽ NOHA**
3. LS Moje pětka ZUŠ Jaroměř – **CHUDÝ A VESELÝ**
4. OLS Blechy Jaroměř – Jana Dvořáčková + děti: **POTKAL ŠNEK ŠNEKA**
5. Kdo-si, ZUŠ Jaroměř – Jarka Holasová podle J. Říhy: **OSUDOVÉ KOLO**
6. Spolu, ale každý sám ZUŠ Jaroměř – podle Marie Voříškové: **O MUŽI, KTERÝ POČÍTAL ŠÍŠKY**

Doporučení na Dětskou scénu:

OLS Blechy Jaroměř – Jana Dvořáčková + děti: **POTKAL ŠNEK ŠNEKA**

Čestné uznání:

Dáše Matolové

za postavu Kašpárka v inscenaci

Tajemství mořské perly

Ceny:**Souboru K - jako konzervatoř**

za výtvarnou a hudební složku inscenace
Srdce víc než noha

Janě Dvořáčkové a Zdeně Broukové

za vedení DLS Blechy Jaroměř s přihlédnutím
k výtvarné podobě loutek v inscenaci
Potkal šnek šneka

Matěji Kubinovi

za loutkoherecký výkon v inscenaci
O muži, který počítal šišky

Loutkářskému souboru Spolu,

ale každý sám ZUŠ Jaroměř

za výtvarnou a hudební složku inscenace
O muži, který počítal šišky

Loutkářskému souboru Moje pětka ZUŠ Jaroměř

za herecké výkony v inscenaci Chudý a veselý

Pavlu Martincovi

za herecký výkon v inscenaci Hugo

Monice Formanové, Zuzaně Vítkové a Jitce Tiché

za herecké výkony v inscenaci Mariage
aneb Dobře prodaná nevěsta

Matěji Kubinovi

za výtvarnou složku inscenace Osudové kolo

Monice Hálové

za loutkoherecký výkon v postavě ježibaby
v inscenaci Pohádka naruby

Jakubu Maksymovi

za výtvarnou složku inscenace Ve dvě na hruškách

Cena za inscenaci:

Teatru HUGO za inscenaci Hugo

Regionální loutkářská přehlídka v Jesličkách

Začátkem dubna už tradičně patří jeden víkend v Divadle Jesličky v Hradci Králové loutkářům a je to víkend divadelně značně nabitý. Tentokrát to bylo 5. - 6. dubna a mí kolegové lektori, Blanka Josephová-Luňáková a Pepa Brůček, říkali, že o tom moc slyšeli a nikdy to nezažili a tak hlavně proto přijali nabídku na členství v lektorském sboru, protože si to chtěli vyzkoušet. Byť unaveni, přežili to, tak jako my všichni ostatní. Ve dvou dnech se odehrálo celkem 20 představení, z toho jedno nesoutěžní a jedno se hrálo 5x, protože bylo určeno jen pro malý počet diváků. A to ještě nedo-razila Eva Jasenská z Hostinného (představení *O perníkové chaloupce*), neboť ji sklátila chřipka.

Řada představení dětí a mladých lidí jako obvykle vznikla v ZUŠkách, ale tentokrát jsme viděli i další dvě dětská představení - se souborem **DLS Blechy Jaroměř** je připravily Jana Dvořáčková a Zdena Brouková (obě jinak LS Maminy). První představení *Potkal šnek šneka* (autorství Jana + děti) je rozhodně vydařenější.

Moje pětka, ZUŠ Jaroměř, „Chudý a veselý“
loutkářská přehlídka, foto Ivo Mičkal

Hrají poměrně malé děti (asi tak 1. stupeň ZŠ) velmi zaujatě, jsou přirozené a čistě mluví. Spojovací texty nám sděluje malý vypravěč vedle paravánu. Ostatní děti hrají půvabnými textilními loutkami, které mají navlečené na ruce jako rukavice, takže jsou s nimi téměř srostlé. Hrají na stole, na němž je malá konstrukce s oponkou. Jejich zaujetí pro hru i smysl pro vtipné pointy situací příběhu o neustále se hašteřících šnečích a jejich setkáních s dalšími živočichy mají spád a bez problému udržují divákovu pozornost. Druhý příběh nazvaný *Koktavá princezna* si prý děti vymyslely skoro samy. Zahrály jej malými marionetkami a především v tom byl patrně problém: snažily se s nimi sice chodit, ale zřejmě se na to až příliš soustředily a tak už chyběly logické reakce v jednání postav a vše plynulo v jedné rovině. Menším dětem se patrně hraje daleko lépe s loutkou, která se stává téměř součástí jejich těla, jako v případě Blech v pohádce první.

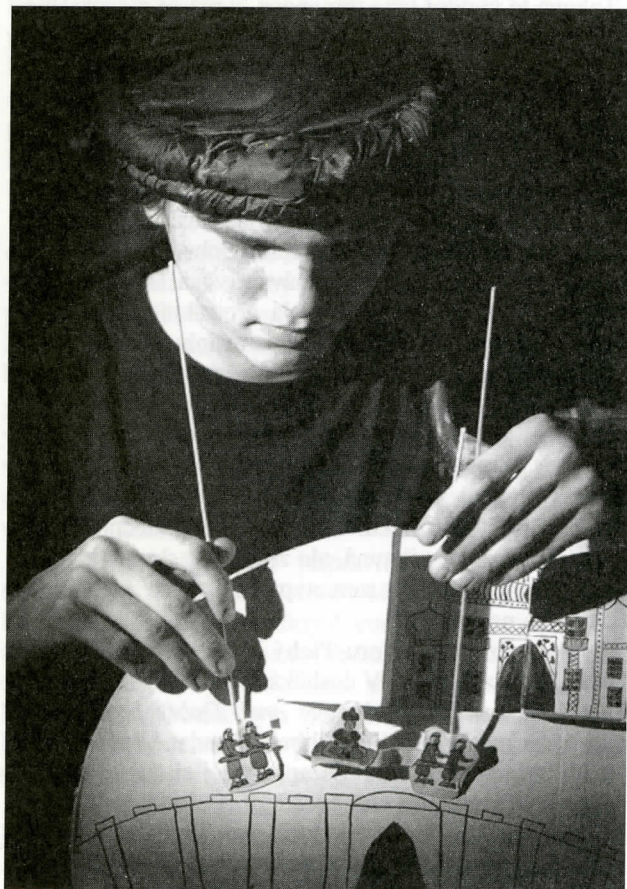
Zůstaňme v Jaroměři, neb je to silná frakce a soubory zdejší ZUŠky, které pracují pod vedením Jarky Holasové, se představily hned se čtyřmi inscenacemi. Pro **LS Moje pětka** upravila Jarka drobníčku Veselá chudoba a soubor ji předvedl pod názvem *Chudý a veselý*. Scénu tvoří dvojdielný paraván se dvěma okny. V oknech i nad nimi na paravánu se hraje. Hraje se malými loutkami-manekýny, které mají zezadu v hlavě vodící tyč. „Natahovací“ ruce na gumičce pak umožňují razantní a zřetelné gesto dcer při škemrání u bohatého a mamon neustále přepočítávajícího otce o peníze. Chudý leč veselý muzikant je představován živě - usmívajícím se chlapcem hrajícím na housle. Velkou předností inscenace je kvalitní loutkoherecká práce dětí, takže příběh, který je v podstatě anekdotou, se podařilo naplnit i při jeho rozvedení a rozehrání do délky kolem dvaceti minut. Jen závěr do výrazné tečky příběhu tak docela nevyšel a oproti do té doby zvládnutému temporytmu inscenace působil poněkud matně a jakoby do ztracena.

LS Spolu, ale každý sám se představil s inscenací *O muži, který počítal šišky* - Jarka pro ni upravila před-

lohu Marie Voříškové Makaphovy dary. Příběh se odehrává na paravánu z režné látky, rohože a suchého rákosí a taky pod ním a okolo něj, dvouručními maňasy černochů, takže i ruce herců jsou černé... Významným prvkem charakterizujícím prostředí jsou bubny. Vůbec hudební a výtvarná složka jsou silnou stránkou této inscenace. Leckteré situace jsou loutkářsky vyvedené (například černoši soutěžící v bubnování), ale v některých případech přímo nesouvisejí s linkou základního příběhu a poněkud jej převálcují. Jiné jsou nedořešené, jen nakousnuté nebo naopak příliš dlouhé (například opakované cpaní sedmi šíšek do úst maňaska muže) a retardující. Přes uvedené problémy a tím i pokulhávající tempotytmus však má inscenace šarm a vtip a je jistě v silách souboru ji ještě dovést k dokonalejšímu tvaru.

Osudové kolo je divadlem jednoho herce Matěje Kubiny - vystupuje pod názvem **Kdo-si** - (+ pomocníka pouštějícího hudbu ze záznamu). Udělal si k němu zájmovou výpravu a nastudoval je ve spolupráci s Jarkou, která pro něj předlohu V. Říhy upravila. A to je právě v úvodu zmíněné představení pro malý počet diváků. Scéna je tvořena bílým kruhem zasunutým do stojanu, z něho se postupně vylupují černě kreslené části dekorace (věže paláce, schody ke vchodu...) i některé postavy - malé plošné figurky. Jiné jsou mimo scénu, voděné za špejli. Posléze se kruh přetočí do horizontální polohy, také zde se vyloupnou dekorace a prostor pro hru. Minimalistické výtvarné prostředky nemohou nepřipomenout produkce Hanky Voříškové. Také zde jsme viděli řadu hezkých výtvarně-loutkohereckých nápadů. Jen jsme si někdy připadali zbytečně mnoho zahlceni textem. Zřejmě to nebylo tolik jeho množstvím, jako malou sevřeností mluvy a přesností interpretace. Matěj se pak v diskusi o představení přiznal, že dosud nemá pevný text a částečně improvizuje. Tak věřme, že tuhle rozhodně zajímavou inscenaci v tomto směru ještě dohlédá.

Kdo - si, ZUŠ Jaroměř, Matěj Kubina „Osudové kolo“

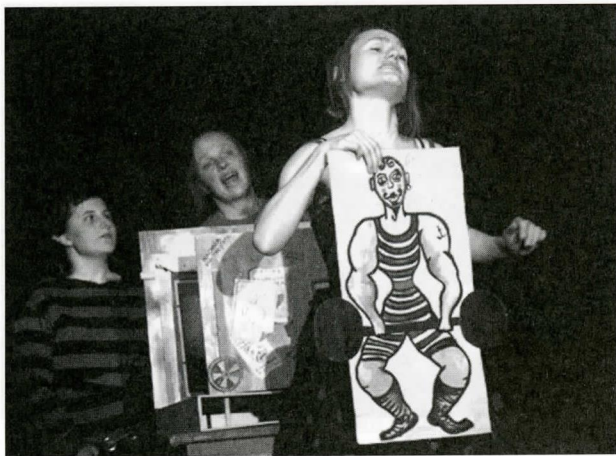

Terka ZUŠ Žamberk, „O zelené malině“

vy - malé plošné figurky. Jiné jsou mimo scénu, voděné za špejli. Posléze se kruh přetočí do horizontální polohy, také zde se vyloupnou dekorace a prostor pro hru. Minimalistické výtvarné prostředky nemohou nepřipomenout produkce Hanky Voříškové. Také zde jsme viděli řadu hezkých výtvarně-loutkohereckých nápadů. Jen jsme si někdy připadali zbytečně mnoho zahlceni textem. Zřejmě to nebylo tolik jeho množstvím, jako malou sevřeností mluvy a přesností interpretace. Matěj se pak v diskusi o představení přiznal, že dosud nemá pevný text a částečně improvizuje. Tak věřme, že tuhle rozhodně zajímavou inscenaci v tomto směru ještě dohlédá.

Poslední představení jaroměřské ZUŠky *Ve dvě na hruškách* připravil **LS Někdo**, jinak Jakub Maksymov na motivy španělské lidové pohádky Paní Bída. Na scéně je cyklista (Pavel Holínský) pohánějící zeměkouli připojenou za kolem - krásný obraz! Na zeměkouli jsou po celém světě různé stavbičky a prvky (škola, autobus, banka, bar, hruška...), okolo nichž a s nimiž Jakub rozehrává jednotlivé sekvence příběhu o tom, že všude se krade a ve dvě se toho má strašně moc stát a my se tetešíme blahem a očekáváním, protože je to všechno půvabné a vynalézavé - až do okamžiku, kdy je smrt polapena a lidé přestávají umírat. Pak se najednou začíná hrát o něčem jiném, najednou se všechno tak nějak rozplizne... Škoda! Ale zaděláno je moc dobře a tak jsme do Jakuba hučeli, ať na tom určité ještě zapracuje a že třeba na přehlídce za rok...?

Terka - ZUŠ Žamberk, tedy Tereza Schlögllová, nás vloni překvapila Hrubínovými pohádkami, s nimiž pak zaujala i na LCH. Letos pod vedením a ve scénografii Olgy Strnadové připravila předlohu Miloše Macourka *O zelené malině*. Hrál malými plošnými loutkami, které zastrkávala či količkem připevňovala do základu dekorace, sluníčko představoval půlkruh nasazený na hlavu herečky či brýle, hudební doprovod obstarala na tahací harmoniku. Tereza má kultivovaný projev. Jen bylo tentokrát hodně zřejmé, že premiéra inscenace byla teprve den před vystoupením v Jeslič-

Tichý jelen, „Mariage aneb Dobře prodaná nevěsta“

LS Maminy Jaroměř, „Jak táta Kamil kobyly měnil“

LS HAD Hradec Králové, „Broučci“

kách, že je vše jaksi neusazené, technicky ne zcela zvládnuté a tak i tempo poněkud váhavé.

Z početných chlumeckých "zuškových" souborů v Jesličkách vystoupil pouze **LS Pod čepicí** - Romana Hlubučková s ním připravila *Bajky*, pro něž čerpala z různých pramenů. První zahrály děti maňásky, druhou s pomocí sítě a bonbónů (pavouk a mouchy), třetí stínoherně a poslední živě. Také tato inscenace nebyla ještě zažitá, děti ji hrály podruhé a zkoušely si nové věci. Naznačen byl vztah holky-kluci, který mohl celek oživit, ale dál už se s ním ke škodě věci nepracovalo. Alespoň zatím ne.

Domácí Jesličky ZUŠ Na Střežině byly zastoupeny souborem **Stela**, s nímž Jirka Polehňa připravil pohádku *Tajemství modré perly*, jejímž základem se stala výrazná úprava hry V. Cinybulka *Ostrov splněných přání*. Hrál se malými marionetami v kukátku a razantní seškrtání hry celku rozhodně prospělo. I tak se ale hodně mluvilo a přestože se občas snažili o akce, těch skutečně zajímavých bylo bohužel jako šafránu.

V tuto chvíli opouštím ZUŠky, i když další představení jim není příliš vzdálené. Dva z aktérů jsme totiž před časem viděli ještě pod hlavičkou semilské ZUŠky (Africký příběh). Dnes už jsou všichni čtyři členové **Teatra HUGO** na různých vysokých školách a se svým letošním představením nazvaným *Hugo* (autor Jan Mocek a kol.) nám připravili skutečně mimořádný zážitek. Když se Hugo ráno probudil, zjistil, že se proměnil... Taková je úvodní věta inscenace, v níž se člověk Hugo (Pavel Martinec) částečně stává loutkou a sledujeme jeho proměny v každodenních stereotypních, které ho dusí. Živý obličej je postupně překryt bílou plochou a Hugo se stává malým bílým proučkem s nápisem HUGO, nalepeným na vodící špejli. Podobně jsou pojata i ostatní lidé, předměty a jevy, s nimiž se Hugo setkává a utkává, které ho těší i které ho dusí. Hugo nezůstává papírkem na špejli po celou dobu, proměňuje se a výraz jeho obličeje nenechává diváka na pochybách, co se s ním právě děje. Celá groteskní mašinérie se odehrává okolo malého bílého paravánku, přesně vymezena světlem, které zde hraje důležitou roli, v přesném temporytmu, jemuž pomáhá hudebně zvukový plán inscenace, který obstarává režisér inscenace Jan Mocek, skryt v přítmí vedle nasvícené scény. Vůbec se inscenace vyznačuje kompaktností a přesností, s níž jednotlivé složky slouží celku. Cenná pak je skutečnost, že je inscenace nejen zábavná, ale že v sobě skrývá i hlubší tón - hořký podtext stereotypní existence průměrného človíčka naší doby.

Pod názvem souboru **Tichý Jelen** se skrývá pár lidí okolo Jirky Jelínka. V Jesličkách sice přítomen nebyl, ale duch inscenace *Mariage aneb Dobře prodaná nevěsta* na motivy Sabinova libreta *Prodané nevěsty* jeho druh humoru rozhodně nezapřel. Děj situuje Tichý Jelen do komediantského prostředí - herci komunikují s diváky a před malou scénou evokující jakousi mini-maringotku nám nejprve prostřednictvím několika ploš-

ných loutek komediantů v životní velikosti předvedou za pomoci výtvarných nápadů několik akcí. Potom se minimaringotka obrátí a objeví se jevištěátko s černobílou fotografií vesnice v pozadí, s prosklenými dveřmi přes celou plochu vpředu. Zde se pak odehrávají miniloutkami hlavní děje známého příběhu, inovovaného o některé další prvky, například uprchlé prase (plechovka na drátě s nožičkami), které atakuje kdekoho. Nebo o vtipné zopakování úvodních komediantských výstupů miniloutkami. To vše v neustálém kontaktu s diváky. Představení, které jsme viděli, bylo uceleným tvarem a velmi nás pobavilo. Zásahu na této skutečnosti mělo především výrazné, přesné a vzájemně komunikativní komediální herectví všech tří akterek – Moniky Formanové, Zuzany Vítkové a Jitky Tiché (a tak jsem si v duchu říkala, že možná bylo dobře, že Jirka nemohl a že za něj Monika zaskočila). Inscenaci jsme tak odpustili, že je pouze vtipným a osobitým pře-vyprávěním Sabinova příběhu bez hlubšího interpretačního záměru.

Dále jsme viděli tři představení dospělých souborů pro dětského diváka. **LS Maminy z Jaroměře** jsou v této oblasti rozhodně zkušené. Tentokrát Jana Dvořáková se Zdenou Broukovou zapojily i své muže a děti a všichni společně zahráli pohádku *Jany Jak táta Kamil kobylu měnil*. Rámecem je prostředí potulných komediantů a vše napovídá tomu, že je určeno spíše pro produkci venku než v sále. Všichni přijedou s žebříčkem, na němž postaví scénu, děti vybírají do klobouku, jednotliví aktéři se mezi sebou při hře baví, děti si vedle kreslí... Samotná pohádka je hrána samostojnými marionetami a je víceméně kultivovaným ilustrovaným vyprávěním, bez většího napětí a vzrušení. Rámec s vedlejšími plány pak o to více divákovu pozornost rozptyluje. Ale při produkci venku to třeba může být jinak.

Také **HAD z Hradce Králové** je v produkci pro děti rozhodně zkušeným souborem. Tentokrát nastudoval dramatizaci předlohy Jana Karafiáta v režii a výpravě Mirka Kužela a pod názvem *Ze života broučků*. Zvolil iluzivní vodění malých loutek – manekýnů s tyčkou v hlavě. Ale iluze v tomto případě bohužel nebyla příliš dokonalá, protože velmi rušily ruce a těla loutkovodců i přesto, že byli oblečeni v černém a měli rukavice. Byla to v podstatě kultivovaně ilustrovaná knížka, při níž se loutkáři tak trochu stali obětmi své vlastní (byť na pohled hezké) výpravy.

LS Martínek Libáň připravil v režii Petra Stránského a úpravě Zdeňka Klára *Pohádku naruby* Františka Čecha. Zahrál ji s odkrytě voděnými marionetami a i přes úpravu starého textu se hodně povídalo a méně dělo. Retardující bylo i obrácení se o pomoc na dětského diváka. Výborná byla ovšem čarodějnice Moniky Hálové – byla razantní a přesně reagovala na situace, takže děj oživila a nás pobavila.

Na závěr soutěžních představení jsem si nechala jedno poněkud netypické – netypické způsobem vzniku a především složením souboru – **K-jako konzervatoř**.

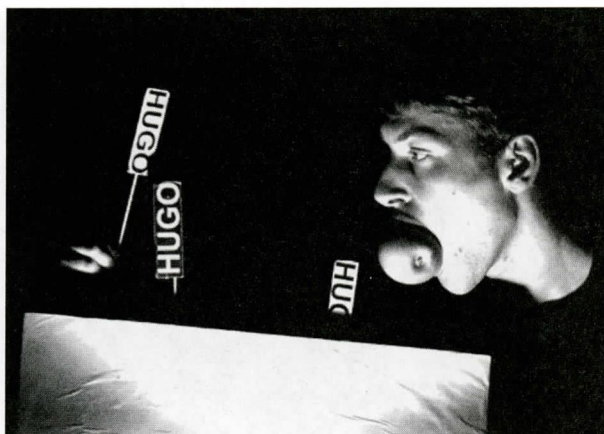

LD Martínek Libáň, „Pohádka naruby“

S první částí inscenace *Srdce víc než noha* (volně na motivy Pavla Šruta) se frekventanti jaroměřské loutkářské konzervatoře představili v rámci ukázek prací seminaristů na loňské Loutkářské Chrudimi. Od té doby pod vedením svých lektorů Karla Šefrny a Jiřího Polehni dále pracovali a mimo jiné doplnili skotskou pohádku o třech bratřích a moudrém pasáku ovcí o druhou, která je zpětným vyprávěním pasáka o tom, jak také on kdysi narazil, než zmoudřel. Inscenace se vyznačuje kvalitní hudební i výtvarnou složkou. Kostýmy herců jsou sladěné s loutkami a prostředím, hraje se malými jednoduchými marionetami, voděnými odkrytě, mimo jiné s využitím těl herců či basy jako scénických prvků. Vyznačuje se střídmostí textu a především řadou krásných loutkářských nápadů a vtipných variací opakujících se situací. Problémem zatím je, že se inscenace láme do dvou částí a vzhledem k nadsázce a výborné gradaci první pohádky při scéně s obrem, který první dva bratry sežere a třetí je pak vysvobodí, působí druhá pohádka o lásce k zakleté kozičce trochu jako přílepek

K-jako konzervatoř „Srdce víc než noha“

Teatro Hugo, „Hugo“

navíc. Jedním z důvodů může být to, že vyžaduje emotivnější způsob interpretace, který se nadsázce uplatněné v první pohádce poněkud vzpírá. Přes uvedený problém jde ale rozhodně o inscenaci netuctovou a v mnohém inspirativní.

V úvodu zmíněným nesoutěžním představením pak byly loutkářské "klipy" Hanky Voříškové k lidovým písním v provedení Heleny Vedralové pod názvem *Stojí hruška v poli*. Pro sobotní večer po nabitém dni přesně to pravé, abychom pookřáli a přežili ještě pozdně večerní rozborový seminář.

Co dodat na závěr? Viděli jsme řadu zajímavých představení, bylo o nás jako vždy vzorně pečováno a jako každý rok jsme se rádi potkali. Tak snad jen přání, aby nám to vydrželo!

Alena Exnarová, (Psáno pro Loutkáře)

Svoji více než roční práci na loutkářské přehlídce uzavřela naše loutkářská konzervatoř zvaná Jaroměřská soutěžním představením na motivy P. Šruty:

SRDCE VÍC NEŽ NOHA.

A to velmi úspěšně. Na celostátní přehlídce Loutkářská Chrudim 2008 byla doporučena na 2. místě a do programu zařazena.

Takže parta lidí pod vedením Karla Šefrny musí pracovat dál už jako soubor.

A my jim držíme palce a Zlomte vaz!

**Loutkářská konzervatoř v Jaroměři
– 10 důvodů proč ANO**

V roce 1977 jsem si jako nejmladší z herecké třídy odnášela osvědčení o absolvování 1. cyklu lidové konzervatoře. V roce 2007 se do mých rukou dostala přihláška do loutkářské konzervatoře.

Předkládám 10 důvodů, proč nelituji, že jsem po letech činoherního „harcování“ vstoupila na území loutkového divadla. Těmi prvními důvody jsou jména Šefrna, Polehňa, Holasová.

1. Jarka H. – malá velká ženská. Živel. Její pohádky jsou milé, autentické. Přesvědčí děti i dospělé. Ti druzí jmenovaní potom snadno i zapomenou čím jsou, kým jsou a stanou se lehce i „voly“. Jarka v sobě nezapře nejen pohádkářku, ale i velmi schopnou manažerku. Má to od přírody a měla by vedle divadla management vyučovat. Marně pátrám po tajemství jejího pramene energie.
2. Jirka P. – nositel laskavého člověčího humoru – má krevní skupiny. Je spolehlivým nárazníkovým systémem hrozících problémových situací. Když problém narazí do jeho persóny, nemá šanci na přežití.
3. Karel Š. – je pro mne autorita. Jsem z generace, která ctí autority. Karel je kouzelník, jehož kouzla nebudu nikdy ovládat, ale je úžasné být přítomna jejich tvoření.
4. Kolektiv frekventantů je dokonalá omlazovací kúra. Díky sounáležitosti k němu sestoupím ze své pokročilé středněvěkosti do mladší dospělosti, kam skupina svým průměrným věkem náleží.
5. Navrátila jsem se do dětství. Prvním úkolem bylo přečíst obsažnou knihu pohádek, což bylo příjemné odbočení od naučné literatury mé profese.
6. Objevila jsem zaslíbené území, kde nemožné se stává možným. Kde z nekompatibilních skupin s polovičním podílem hudebních ignorantů je vytvořen živý hudební rámec pohádkového představení. Mám podezření, že loutkáři neberou moc vážně slova „to nejde“. Jsou zvyklí, že loutky musí poslouchat a na živáky to potom platí také.
7. Pochopila jsem, kolik zbytečných slov proteče ústy činoherců. Loutkář si vystačí s málem, pokud ovládá řeč symbolů.
8. Dostalo se mi božského pocitu stvořitele. Loutkář si může a často i musí aktéry svého divadla vyrobit, vypízlát, uvrtat, slepit, namalovat, obléci a zařídit, aby loutka měla všech pět (smyslů) pohromadě. Nezáleží na tom, že sám stvořitel je má pohromadě těžší.
9. Nemusela jsem trénovat šerm, akrobacii, dobové tance, patlat šminky, lepit vous ani převlékat dvacet kostýmů za představení. Přitom během 20 minut mohu být stádem ovcí, matkou, vrtkavou kozou, osvětlovačem, podavačem, lunou, deštíkem, obláčkem, kulíškem,...
10. A hlavně, jsem mezi lidmi, kteří věří, stejně jako já, že vyprávění příběhů je potřebné. Závíděla jsem loutkářům, jak dovedou jasně a stručně promlouvat o důležitých věcech života. Nyní, možná krátce, mohu být jedním z nich.

Lenka Kaplanová

Středisko amatérské kultury Impuls Hradec Králové, Divadelní soubor Erben a Město Miletín, Miletínské muzeum amatérského divadla a Volné sdružení východočeských divadelníků za finančního příspěvku Královéhradeckého kraje a MK ČR

MILETÍNSKÉ DIVADELNÍ JARO

Východočeská přehlídka venkovských divadelních souborů
s postupem na národní přehlídku Krakonošův divadelní podzim ve Vysokém nad Jizerou
Miletín, Sousedský dům, 2. – 4. května 2008

Počet představení: 6 soutěžních + 1 nesoutěžní, 130 členů hrajících souborů
Lektorský sbor ve složení: Alena Exnarová, Prof. František Laurin, Jaromír Vosecký

PROGRAM:

Divadelní soubor Erben Miletín

Jaroslav Koloděj: **JAK ČERT VYLETĚL Z KŮŽE**

Režie: Vladimír Kněžourek

Divadelní spolek Vamberk

F. F. Šamberk: **JEDENÁCTÉ PŘIKÁZÁNÍ**

Režie: Alena Joachimsthalerová

Divadelní soubor Dolany

Zdeněk Kozák: **ČÁRY BÁBY COTKYTLE**

Režie: Lukáš Ludvík

Korálka - Dětenice - starší

Jiří Suchý: **PRĚ V POLEPŠOVNĚ**

Režie: Iveta Vališková

DOVEDA Sloupnice

E. A. Longen: **SOUDCE JAKO BŘITVA**

Režie: Markéta Světlíková

Divadelní spolek VOJAN Libice nad Cidlinou

Moliere: **LAKOMEC**

Režie: Jaroslav Vondruška

Divadelní soubor Jirásek Nový Bydžov - nesoutěžní

V. Vančura: **ROZMARNÉ LÉTO**

Režie: Pavel Klepač

Oldřichu Nermutovi

za postavu majora Jičínského v inscenaci

Jedenácté přikázání

Milanu Bůžkovi

za postavu profesora Beránka v inscenaci

Jedenácté přikázání

Oldovi Morávkovi

za postavu Honzy Prince v inscenaci

Čáry báby Cotkytle

Ivet Ksandrové

za postavu soudní zapisovatelky v inscenaci

Soudce jako břitva

Jirkovi Černému

za postavu pana Kudláčka v inscenaci

Soudce jako břitva

Vaškovi Veselému

za postavu pana Tancihoudka v inscenaci

Soudce jako břitva

Ondřeji Růžičkovi

za postavu Kleanta v inscenaci *Lakomec*

Pavle Červinkové

za postavu Elišky v inscenaci *Lakomec*

Jaroslavu Brendlovi

za postavu Čipery v inscenaci *Lakomec*

VÝSLEDKY:

Čestná uznání:

Vladimíru Kněžourkovi

za postavu ševce Klabánka v inscenaci

Jak čert vyletěl z kůže

Růženě Kněžourkové

za postavu kořenářky Jojdálkové v inscenaci

Jak čert vyletěl z kůže

Martinu Hlavatému

za postavu koktavého čerta v inscenaci

Jak čert vyletěl z kůže

Divadelnímu souboru Erben Miletín

za scénu a kostýmy k inscenaci

Jak čert vyletěl z kůže

Radce Rochlové

za postavu komorné Františky v inscenaci

Jedenácté přikázání

Ceny:

Markétě Světlíkové

za režii inscenace *Soudce jako břitva*

Honzovi Bednářovi

za postavu Fidlajse v inscenaci *Soudce jako břitva*

Jardovi Novákovi

za postavu soudního sluhy v inscenaci

Soudce jako břitva

Iré Štochlové

za postavu ženy soudního sluhy v inscenaci

Soudce jako břitva

Jiřímu Hlávkoví

za postavu Harpagona v inscenaci *Lakomec*

Heleně Vondruškové

za postavu Frosiny v inscenaci *Lakomec*

Jaroslavu Vondruškovi

za režii inscenace *Lakomec*

Cena za inscenaci:

Divadelnímu souboru Doveda Sloupnice za inscenaci **Soudce jako břitva** s přihlédnutím k hudebnímu nastudování a kostýmnímu řešení

Postup na KDP Vysoké nad Jizerou:

Nominace: DS Doveda Sloupnice s inscenací **Soudce jako břitva**

Doporučení:

Divadelní spolek Vojan Libice nad Cidlinou s inscenací **Lakomec**

Miletínské divadelní jaro

Krajská přehlídka venkovských divadelních souborů s postupem na Krakonošův divadelní podzim ve Vysokém nad Jizerou se v Miletíně v prostorách Sousedského domu konala už po šesté, již tradičně za vzorné péče domácího souboru a pozornosti města. Viděli jsme celkem šest soutěžních představení a jedno mimosoutěžní. Pro nemoc se bohužel museli omluvit **Geisslers Hofkomedianten z Kuksu**, kteří byli přihlášení se svatojánským divadelním oratoriem **Ani muk! Nepomuk!**

Přehlídku zahájil domácí **DS Erben Miletín** s pohádkou Jaroslava Koloděje **Jak čert vyletěl z kůže** v režii Vladimíra Kněžourka. Pohádka začíná dobrým nápadem, kdy se král s generálem rozhodnou vyhlásit válku lepšímu království - ale pak se Kašpárkovi pohádky pomotají, objevuje se řada motivů a dějová linie končí jinde než začala (řadou sňatků). Přesto je třeba konstatovat, že je pohádka inscenovaná vkusně, v hezkých kostýmech a odpovídající scéně a diváky potěší některé zajímavé herecké výkony (čestným uznáním jsme ocenili Vladimíra Kněžourka za postavu ševce

DS Doveda Sloupnice „Soudce jako břitva“,
foto archiv souboru

Klabánka, Růženu Kněžourkovou za kořenářku Jojdálkovou a Martina Hlavatého za koktavého čerta; a ještě kostýmy a scénou).

Divadelní spolek Vamberk nastudoval v režii Aleny Joachimsthalerové Šamberkovo **Jedenácté přikázání**. Herci byli na jevišti výrazní, ale místo aby řešili situace jednáním, vytvářeli komické charaktery. Inscenace tak trochu postrádala vnitřní pohyb a napětí a nebylo vždy jasné, co která postava ví a co ne. Ale i zde jsme viděli některé zajímavé výkony, které jsme ocenili čestným uznáním (Radku Rochlovou za postavu komorné Františky, Oldřicha Nermutě za majora Jičínského a Milana Bůžka za profesora Beránka).

Divadelní soubor Dolany přivezl do Miletína pohádku Zdeňka Kozáka **Čáry báby Cotkytle** v režii Lukáše Ludvíka. Soubor nás pokaždé potěší krásnými starými kulisami z fundu a také tentokrát jsme něco viděli. Ale pokud jde o samotnou inscenaci, nezdařilo se souboru tak docela vystihnout nadsázku, kterou tato předloha vyžaduje - rozhodně to není pohádka pro malé děti, ale dílko trochu "šmrncnuté" Cimrmanem. A tak i když se herci snažili držet figury, vše se odehrávalo víceméně realisticky. Čestným uznáním jsme ocenili Oldu Morávku za postavu Honzy Prince.

DS Korálka Dětenice - starší si v režii Ivety Vališkové upravil muzikál Jiřího Suchého "Revue z polepšovny". Nebyl to právě šťastný nápad, protože pěvecky a hudebně není soubor příliš disponován a tak hudba, o níž se postarali René Rochl a Kristina Vališková, zněla z playbacku společně se zpěvem, který byl občas doplňován ještě živě. U kostýmů a výpravy bylo v programové brožůře uvedeno "co dům dal" - a to bylo v podstatě charakteristické pro celé představení. Trochu to připomínalo školní besídku a diváci v Miletíně se při ní příliš nebavili.

Dostávám se ke dvěma představením, která byla vrcholem letošní miletínské přehlídky. Nejdříve jsme

DS Vojan Libice n/C. „Lakomec“,
foto archiv souboru

DS Jirásek Nový Bydžov „Rozmarné léto“,
foto archiv souboru

viděli **DS Doveda Sloupnice** s aktovkou E.A.Longena **Soudce jako břitva** v režii Markéty Světlíkové. Longenovy aktovky nejsou v současné době v českých divadlech příliš často hrány. Souboru se podařilo přesně postihnout charakter předlohy a předvedl syté kabaretní divadlo vyznačující se obrovskou nadsázkou oproštěnou od jakéhokoliv náznaku psychologizování, divadlo vyznačující se ostrou kresbou a výraznou stylizací každé figury. V duchu této stylizace jsou pojednány i kostýmy, které velmi dobře korespondují s celkem. Výrazné a přesné je mimoslovní jednání postav. Longenova předloha je doplněna tematicky výborně vybranými dobovými písněmi, které jsou organicky začleněny do děje. Herci je nejen velmi dobře za doprovodu tříčlenné kapely zpívají, ale herecky a pohybově ztvárňují ve vynalézavém aranžmá. Také řešení jevištního prostoru odpovídá svou stylizací inscenačnímu celku. Soudce jako břitva je tedy inscenací kompaktní, groteskní, zábavnou a nesmírně svěží. Čestnými uznáními jsme ocenili herecké výkony Ivet Ksandrové, Jirky Černého a Vaška Veselého, cenami pak Honzu Bednáře, Jardu Nováka a Iré Štochlovou, dále Markétu Světlíkovou za režii a soubor za inscenaci s přihlédnutím k hudebnímu nastudování a kostýmnímu řešení. A také jsme ji s kolegy porotci prof. Františkem Laurinem a Jaromírem Voščekým nominovali na Krakonošův divadelní podzim.

Závěr dne patřil **Divadelnímu spolku Vojan z Libice nad Cidlinou**, který nastudoval Molierova **Lakomce**. Inscenace v režii Jaroslava Vondrušky je přehledná, má logicky vybudované situace, všichni herci vědí, co hrají, ale jejich rozdílné dispozice jsou příčinou ne zcela jednotného způsobu herectví. Na jedné straně stojí představitel Harpagona Jiří Hlávka, který svou figuru vykresluje syté a šťavnatě za použití výrazných vnějších (fyzických) výrazových prostředků (hrbení se, neustálé počítání imaginárních peněz rukou, hra s kapesníkem...), až se někdy více soustřeďuje na sebe

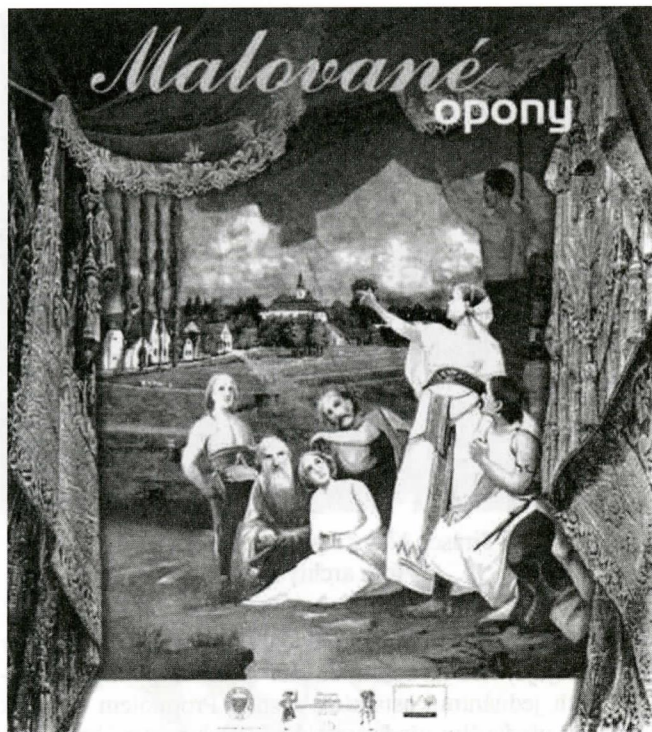
a svůj vnitřní monolog, do něhož jednotlivé postavy zapojuje, než na řešení situací na základě impulsů daných jednáním ostatních postav. Protipólem mu pak jsou především představitelé mladých postav, kteří jsou jednodušší, přirození, citovější a jako by drženi v jedné rovině. Celku by jistě prospělo, kdyby se oba póly ve volbě hereckých prostředků přiblížily. Ale přes tuto připomínku je třeba konstatovat, že se soubor vyrovnal s nesnadnou klasickou předlohou se ctí a že jde rozhodně o inscenaci kvalitní a netuctovou. Proto jsme ji také doporučili programové radě Krakonošova divadelního podzimu k zařazení na přehlídku. A ještě jsme ocenili čestným uznáním za herecké výkony Ondřeje Růžičku (Kleant), Pavlu Červinkovou (Eliška), Jaroslava Brendla (Čipera), cenou pak Jiřího Hlávku (Harpagon) a Helenu Vondruškovou (Frosina). A ještě Jaroslava Vondrušku za režii inscenace.

Ještě se sluší připomenout, že v sobotu odpoledne se v Miletíně konala valná hromada občanského sdružení Muzea českého amatérského divadla a byly otevřeny nové expozice První kroky ochotnického divadla a Divadlo národního obrození.

V neděli nás vzhledem k absenci souboru z Kuksu čekalo už jen mimosoutěžní představení Štěpánkovy úpravy Vančurova **Rozmarného léta** v provedení **Divadelního souboru Jirásek Nový Bydžov** (režie Pavel Klepač). Atmosféru původní předlohy připomněla jen hudba a trochu i scéna, ale jinak herci svébytný text víceméně realisticky odrecitovali, čímž byla epičnost předlohy ještě zvýrazněna a představení působilo zdoluhavě.

No a pak už jsme jen zaplatili útratu u baru, rozloučili se a rozjeli do svých domovů s tím, že už teď se těšíme na příští Miletínské divadelní jaro.

Alena Exnarová (Psáno pro Amatérskou scénu)

Putovní výstavu Malované opony muzeum nabízí pořadatelům divadelních akcí.

Muzeum: Konec sóla - začátek společenství?

Po prvé se v Miletíně sešli zájemci a podporovatelé myšlenky na vytvoření památníku ochotnického divadla. Do nové etapy vykročilo budování Muzea českého amatérského divadla. Ne už jako pokusu malé skupinky nápadem a vzniklými znamenitými podmínkami okouzlených donkichotů, ale jako - doufejme - tvořícího se společenství těch divadelníků, kteří hodlají myšlenku podpořit, příležitosti využít - a na její realizaci snad i spolupracovat.

Před dvěma lety v srpnu jsme za nebývalého zájmu veřejnosti jako sólisté zařídili divadelním souborem Erben otvírali první expozici, tehdy směřující spíše k představení kouzla divadla a jeho regionálních podkrkonošských pramenů. Návštěvníci - a bylo jich už v muzeu od té doby pár tisíc - odcházeli spokojeni a chválou neskrblili.

Letos si mohou návštěvníci prohlédnout první náznaky budoucí podoby muzea - stopování cesty divadla od obyčejových tradic přes divadelní projevy lidové religiozity, sousedské divadlo, k divadlu národního obrození. Doložit rozvoj ochotnického divadelnictví na přelomu 19. a 20. století, který směle můžeme nazvat ochotnickým hnutím - to je úmysl a plán na rok letošní - aby v letech příštích byl projekt postupně naplněn

až po prezentaci amatérského divadla do dnů současných.

Od října minulého roku se podařilo přesvědčit valnou část amatérského divadelního společenství o tom, že je prospěšné, aby realizaci takového smělého plánu mělo v rukou občanské sdružení všech zainteresovaných. Tak se jeho kolektivními členy staly obě hlavní organizace SCDO a VSVD, jednotlivé soubory a víc než 50 individuálních členů.

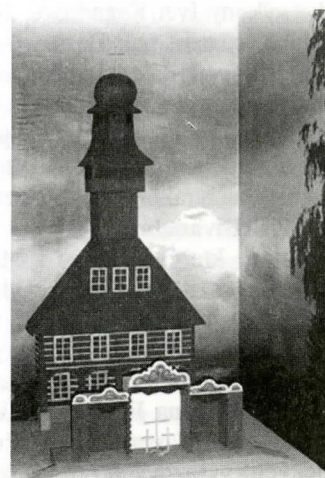
Na své první výroční schůzi bilancovali jejich zástupci cestu rodícího se muzea, radovali se z obecného zájmu o jeho expozici, potěšila je přízeň majitele zámku, dotace na budování expozic získané od Ministerstva kultury a zároveň přemýšleli o tom, jak získat nutnou část vkladů od dalších sponzorů a jak zajistit provoz muzea i jeho občanského sdružení, když členská základna je rozptýlena po celé zemi a tak praktická část budování je závislá na členech z místa.

Za této situace sounáležitost členů buduje občanské sdružení na informovanosti členů prostřednictvím tzv. cirkulářů, v nichž se dozvídají o aktualitách z činnosti muzea i organizačních krocích výboru a mají také dostatek příležitostí se k nim vyjadřovat.

Možnosti podílet se na vytvoření památníku ochotnického divadla se z okruhu členů VSVD vedle zakladatelského souboru z Miletína chopily zatím jen soubory z Úpice, Jaroměře, Josefova Dolu, Libice nad Cidlinou, Vysokého Mýta a Luže. Další zájemci, které nezastraší členský příspěvek, který si členská schůze odhlasovala (100 Kč pro individuální členy, 500 Kč pro členy kolektivní), najdou bližší informace s přihláškou na <http://miletin.amaterskedivadlo.cz>. Nebo stačí jen napsat na Email: muzeummiletin@seznam.cz.

Nejlépe by bylo přijet se podívat. Stačí jen ohlásit se telefonicky 737 308 469. Ozve se předseda sdružení Slávek Hýbner. Takhle se ozvali vysokomýtské ochotníci, přijeli se podívat a za pár dnů poslali přihlášku. Chtějí být při tom. Udělejte to také tak.

Jiří Valenta

Maketa jeviště k železnobrodským pašijovým hrám z nové expozice Muzea českého amatérského divadla.

Středisko amatérské kultury Impuls Hradec Králové, Divadlo Jesličky Hradec Králové, Volné sdružení východočeských divadelníků
za finančního příspěvku Královéhradeckého kraje, Města Hradec Králové a Ministerstva kultury ČR

DĚTSKÁ SCÉNA 2008

Krajská přehlídka dětských divadelních, loutkářských a recitačních souborů

Divadlo Jesličky, Hradec Králové, 11. – 12. dubna 2008

Počet představení: 14

Lektorský sbor: Blanka Šefrnová, Dominika Špalková, Jaroslav Dejl

PROGRAM:

Ambrozia – ped. Lukáš Kobrle

L. Kobrle + soubor: **JOHANKA Z ARKU**

DS Lentilky, ZUŠ Na Střežně, Hradec Králové

– ped. Eva Černíková

Arnold Lobel: **KVAK A ŽBLUŇ JSOU KAMARÁDI**

Zlobivá ZOO, ZUŠ Na Střežně Hradec Králové

– ped. Eva Černíková

Jiří Škutina: **KDE BYDLÍ ČAS?**

Někdo (dvoučlenný soubor jednoho herce Jakuba Maksymova)

ZUŠ Jaroměř – ped. Jarka Holasová

VE DVĚ NA HRUŠKÁCH

podle španělské lid. Pohádky Paní Bída

NUM.Éra, ZŠ a MŠ Libáň – ped. Petr Stránský

Jiří Dědeček: **ŠLI ČERVOTOČI DO HOUSLÍ**

Třesky plesky Běchary – ped. Eva Kaprálová

Ljuba Štíplová a Helena Sýkorová:

PING A PONG A BONBONKY

Studlo ŠD Sobotka – ped. Lada Blažejová

Lada Blažejová: **VLKY PLKY**

Bublíný DŠ Svitavy – ped. Jana Mandlová, Michal Kadlec

Bublíný: **HLAVYLÁMÁNÍ**

ZŠ Praskačka – ped. Adriana Gajová

POPELKA

Čtyřlístek, ZUŠ Chlumeck nad Cidlinou

– ped. Romana Hlubučková

RÝMOVAČKY

Pod čepicí, ZUŠ Chlumeck nad Cidlinou

– ped. Romana Hlubučková

BAJKY

Moje pětka, ZUŠ Jaroměř – ped. Jarka Holasová

CHUDÝ A VESELÝ, podle Veselá chudoba

(Nejstarší české pohádky)

ZŠ Libčany – ped. Michaela Šimáková

Jiří Žáček: **POPELKA**

OK při ZŠ Náchod, Pavlišovská ul. – ped. Markéta Poláková

Hana Budínská: **POHÁDKA O MALÉM JEŽKOVI**

Porota na celostátní přehlídce Dětská scéna

nominovala:

Někdo (dvoučlenný soubor jednoho herce Jakuba

Maksymova), ZUŠ Jaroměř – ped. Jarka Holasová

Ve dvě na hruškách, podle španělské lid. pohádky

Paní Bída

Porota dále udělila ceny:

Evě Černíkové

za výběr a práci na tématu představení

Kde bydlí čas

Jarce Holasové a Jakubu Maxymovi

za originální autorské představení

Ve dvě na hruškách

Janě Mandlové a Michalu Kadlecovi

za vedení inscenace Hlavylámání a uplatnění

loutkářských dovedností

Reference z krajské přehlídky Dětská scéna

jsou složeny z příspěvků tří autorů,

tří členů lektorského sboru.

Úvod a závěr patří Dominice Špalkové,

o reflexe jednotlivých představení

se členové lektorského sboru podělili.

Sbírat až zmizí rosa!

Na zahradě v Jesličkách vyrazily první mladé kopřivy... A ještě než začala přehlídka divadelních představení dětských souborů královéhradeckého regionu, neodolala jsem a z oněch mladých kopřiv připravila čaj. Možná že příznačně.... Protože tak, jako se mladá kopřiva má louhovat co nejkratší dobu: „... čerstvé rostliny vylihuje velmi krátce /stačí pol minuty!/ Čaj musí být celkom světlý, bledozltý alebo bledozelený. Takto pripravený čaj je podstatne príjemnejší a má aj pre oči lahodnejší vzhľad.“ (s. 11), aby měl nápoj z ní tu nejlepší sílu, neplatí tento postup pro dětské divadlo. Bohužel jakoby právě letos byla většina představení na přehlídce v Hradci Králové poznamenaná příliš příliš krátkou dobou mezi nastudováním a vystoupením, tak aby vznikl ten správný extrakt. Samozřejmě to neplatilo o všech

představeních přehlídky! Například úchvatné scénické řešení inscenace Jakuba Maksymova (díky bicyklu, ložisku, zeměkouli se spoustou domů a raketou kroužící kolem ní) bylo tedy výluhem silně inspirujícím....

Co jsme viděli

soubor Ambrozia Hradec Králové

pedagog Lukáš Kobrle

L. Kobrle + soubor: Johanka z Arku

Ambiciózní pokus o velké divadlo. Autoři představení se nechali inspirovat jednak stejnojmenným muzikálem, jehož text prý opustili a vyhledávali si sami informace. Jedná se o sled obrazů ze života Johanky. Celé představení začíná výjevem dvou žen z lidu, těch které mnohdy spouštějí a završují tragický osud někoho. I zde tyto dvě postavy procházejí představení, aby v závěru dokonaly osud Johanky. Scéna je náznaková, vytvářená z jednoduchého mobiliáře – stoly, židle. V některých obrazech by bylo dobře přesněji pracovat s prostorem. Kostýmy jsou značně nesourodé – tu mají náznak stylizace historického kostýmu – Johanka, král, šašek, někteří zbrojnoši. Tu jsou některé kostýmy odbyty lehkým současnem – letní šaty některých postav atd. Výběr scénické hudby by zřejmě potřeboval spíše omezit a hledat v minimalistické oblasti. Herecká práce je nejednotná. Pochopitelně jsou zde postavy jejichž plocha je větší a rozsáhlejší – Johanka, šašek, král, ony dvě ženy z lidu, kardinál. Ostatní se střídají ve vedlejších postavách. Zde je také jeden z problémů – Johancin milý, který je exponován pouze v úvodu a to poměrně výrazným představitelem, se totiž objeví hned v následujícím obraze v roli žoldáka. Takže chvíli trvá než divák pochopí, že jde o jinou postavu. Velice pěknou studii předvádí představitelka Johanky a královského šaška. Rezervy jsou v jevištní mluvě, protože mnohdy je používáno pouhé křičení. Takže shrnuto – jedná se o ambiciózní pokus, použitelný při školním divadle v rámci prožitku dané historické události. Jako velké divadelní představení má tvar velké rezervy, ale s možností další práce a zpřesnění.

NUM.Éra, ZŠ a MŠ Libán

pedagog: Petr Stránský

Jiří Dědeček: Šli červotoči do houslí

Příjemné představeníčko z básniček Jiřího Dědečka. Celé je uvedeno motivem zloděje a potom detektiva z Růžového pantera. Možná ano, ale v závěru se důsledné dodržení rámce postaví proti realizátorům a představení tak má dva konce. Jednotlivé scénky jsou tu více tu méně podařené, děti jsou ale přirozené a využívají rekvizit a různých částí kostýmů k vytváření scény, postav atd. Pozor na někdy velký hluk, pozor na dvě plyšová prasátka, která jsou z jiné komedie a tak popisně naturalistická. No a potom pozor na použití spartakiádní písně Poupat. To už je z úplně jiné komedie a do tohoto milého představení se vůbec nehodila.

Studio ŠD Sobotka

pedagog Lada Blažejová

Lada Blažejová: Vlky plky

V autorském textu spojuje vedoucí souboru tři pohádky do jednoho lehce parodického tvaru – Červenou Karkulku, Tři prasátka a Neposlušná kůzlátka. Proč ne. Začínáme Karkulkou, kterou maminka posílá za babičkou. Karkulka v lese potkává prasátka, ta ji v retro vyprávění přehrají příběh o svém stavění domečků a vyžrání na vlka. Po té čmucharjící mizí z inscenace. Po té potkává Karkulka kůzlátka. I ta v retro vyprávění ji sdělí svůj příběh (maminka nejde do města, ale přát babičce k svátku – proč ne). Karkulka nakonec dojde k babičce – tedy převlečenému vlkovi. A pochopitelně je sežrána. Myslivce zachraňuje z břicha nejen babičku, Karkulku ale i nejmenší kůzlátko. A končíme ponaučením. Proč ne – pokud by vše bylo v lehké nadsázce. Největší problém je nesourodost použitých materiálů a mohutná loutka vlka. Je voděn třemi vodiči, dvě krajiny, které vodí tlapy, jsou navíc viditelné. Tak dojde k zmatení, když po prvním obraze Karkulky s maminkou, se představitelka maminky objeví jako vodič tlapy – divák je zmaten – kontroluje maminka Karkulku v přestrojení za vlka? Navíc loutka vlka je neforemná, neumožňuje akci a její jediný účel je snad sežrání Karkulky a potom vylezení postav z břicha. Jinak vlk spíše překáží a zpomaluje tok představení. Asi je důležité si na začátku přesně určit styl a žánr inscenace. A mnohdy méně je více.

ZŠ Praskačka

pedagog Adriana Gajová

Popelka (podle televizní klasické inscenace)

ZŠ Libčany

pedagog Michaela Šimáková

Jiří Žáček: Popelka

DK při ZŠ Náchod, Pavlišova ul.

pedagog Markéta Poláková

Hana Budínská: Pohádka o malém ježkovi

Tyto tři soubory spojuje místo vzniku – základní škola. Takže nadšení pedagogů, kteří po vyučování ve svém volnu s dětmi nacvičí představení. Tato představení mají velký úspěch při předvedení pro své spolužáky a rodiče. To je v pořádku a má to svůj komunitní význam. Problém nastane při jeho přenosu do naprosto nového prostředí. Odhalí to množství divadelních problémů.

V první televizní Popelce jsou děti obsazeny do rolí, navíc prototypově – Popelka je jedna z největších dívek, její botka má k maličké popelčině botce hodně daleko a pokud se navíc umístí na podnos, působí to trochu komicky. Popisná scéna, neobratné aranžmá, zvuková nahrávka i se zpěvem televizních hvězd, do kterého se neobratně děti střelují.

V druhé Žákově rýmované Popelce dvě dívky – maminka a dcerka – celkem nezúčastněně na boku jeviště čtou spojovací text. Přímé dialogy jsou ilustrativně přehrávány na scéně.

Třetí představení má šťastný dramaturgický výběr – drobná hříčka Hany Budínské o problémech malého ježka. Nabízí drobné situační výstupy. Problém představení je v použití materiálů pro ztvárnění některých zvířátek. Jinak jde o představení sympatické, které snese již vyšší nároky a požadavky.

Přes uvedené výhrady je dobře, že tato představení na krajské přehlídce byla, protože jednak umožnila dětem vystoupit na jiném místě než ve škole, a děti měly možnost shlédnout představení jiných souborů. A konečně jde přece o obraz současného stavu divadla s dětmi v celé jeho šíři.

Jaroslav Dejl

**Dvoučlenný soubor jednoho herce
Jakuba Maksymova NĚKDO
Ve dvě na hruškách.**

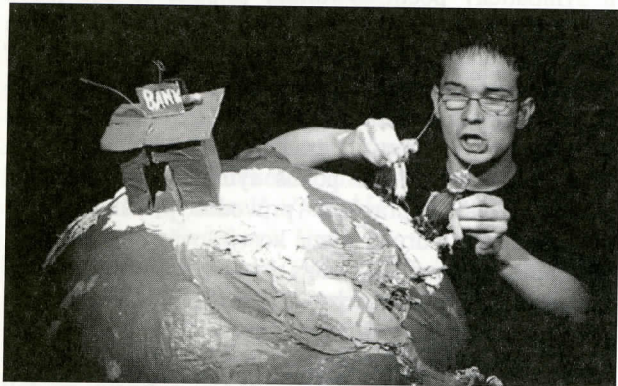

foto Ivo Mičkal

A společně s vedoucí Jarkou Holasovou obdržel cenu za originální autorství. Odtud se také odvinulo rozhodnutí poroty poslat tuto inscenaci na Dětskou scénu v Trutnově.

Dobře čitelné autorství patnáctiletého Jakuba Maksymova se nám zdálo být podivuhodným jevem, hodným zveřejnění na široké divadelní a pedagogické platformě, jakou je Dětská scéna. Vedoucí Jarka Holasová nechala mladému tvůrci svobodu, nechala ho, ať se vyjádří svými prostředky a tak, jak je mu blízké. Za cenu toho, že během představení vidíme samozřejmě i jisté dramaturgické nešikovnosti, ne úplně účinné řazení scén (klipů), či jejich časový průběh.

Ale přesto, to hlavní inscenace přináší: je to především zajímavě zpracované téma. I když vyjadřované často naivně, nebo s pomocí inspirací, branych ledas kde. Ale téma tu máme a působí opravdově, se vši vážností. Přináší přitom myšlenkový svět, který většinou chlapi v tomto věku nezpracovávají. Navíc-napsány byly i scény s pěknou porcí humoru.

Je vidět, že tvůrci toužili účinně se divadelně vyjádřit. Pro svou inscenaci hledali nosný princip. Na scéně je také na co se dívat. Klukovsky umanutě a lehce morbidně působící výprava nás postupně přesvědčí, že je na svém místě. Reprodukovaná hudba, vybraná v souladu se žánrem inscenace, je použita správně a uměřeně.

Oba herci slouží svému záměru s určitou imaginací, nevznikal tu dojem prvoplánovosti. Jakub Maksymov má plné ruce práce, jak už to u loutkoherců bez pomoci bývá. Přesto bychom si přáli, aby mnohdy docílil přesnějšího a pointovanějšího vyznění loutkových klipů.

Jako další zajímavou kvalitu vidím v tom, že toto představení má šanci promlouvat od mladých k mladým.

**DS Lentilky, ZUŠ Na Střezině, Hradec Králové
pedagog Eva Černíková
Kvak a Žbluňk jsou kamarádi**

A opravdu kamarádi byli. Děti si role dvou žabích hrdinů předávaly. Tak jsme viděli několik dvojic, kterým rozehrání jejich drobných příběhů většinou dobře šlo. Děti věděly o čem hrají a v čem je smysl těchto příběhů. Také jemný humor, který obdivujeme v předloze, děti dokázaly leckde sympaticky předat. Jen ta vnější podoba inscenace, velká a kostýmovaná, šla proti tomu, abychom si v představení užili to pozitivní co přinášelo a dobře na něj slyšeli.

**Čtyřlístek, ZUŠ Chlumeck nad Cidlinou
pedagog Romana Hlubučková
Rýmovačky**

Představení ještě hodně malých dětí plyne mile poklidně, ilustrováno plyšáky-kočkami a kocoury, o kterých jsou všechny vybrané básničky a rýmovačky. Viděli inscenační základy - organizace na jevišti, pokusy o pěknou mluvu a hru s loutkou. Příjemně působí traktování inscenace pomocí soustředěně říkané básničky o počítání chloupků. Vždycky nás vrátí k tomu, o co tady jde: vlastní malé chloupky si tu zatím počítáme.

**Kyselé rybičky, ZUŠ Chlumeck nad Cidlinou
pedagog Romana Hlubučková
Bajky**

Tyto divadelně zkušenější děti jsou schopny různorodé divadelní práce. Pokoušejí se o zvládnutí činohry, hry s loutkou, skupinového přednesu, začínají si hrát s jistým nadhledem. Sympatická byla vlastní průvodní písnička, hraná jednoduškou ze souboru na klavír (výborně!). Proti takto zpracovaným bajkám stála stínohra, žánrově se vymykající. Také řešení scény se stolem uprostřed spíše dětem překáželo a neumožnilo vtipněji rozehrát některé z bajek. Tak se těšíme, co a jak divadelně vytvoří tyto šikovné děti příští rok.

Blanka Šefrnová

**Zlobivá ZOO, ZUŠ Na Střezině Hradec Králové
pedagog Eva Černíková
Jiří Škutina: Kde bydlí čas?**

V představení Evy Černíkové a jejímu souboru Zuš na Střezině se velmi zajímavě pracovalo především s tématem času. Jednak v rovině příběhu holčičky, na kterou nemá rodina čas a proto se jej vydá hledat, tak i v dalších nahlédnutích až do filozofických a fyzikálních kořenů této „jednotky“. Inscenačně byly přesahy

tématu řešeny vstupem krátkých přednášek a také scénografickým řešením v druhém plánu, kdy metronom před horizontem odměřoval čas v jeho reálné době... Texty a atmosféra zařazených písniček ještě umocňovaly toto nesnadně uchopitelné téma. Nasazení a celková sepiatost dětí zároveň potvrzovala, že téma času je pro soubor tématem osobním, že se jich dotýká a zajímá je. Citlivé a obratné bylo také vodění jediné loutky – které představovala ústřední postavu holčičky. Jen celková pointa příběhu se v závěru rozpadla. Představení končilo přinesením a pojídáním pizzy partou kluků na jevišti a v tomto místě, přiznám se, jsem se ztratila a atmosféra a sdělnost inscenace pro mne stejně tak. Možná tvůrci podlehl prvnímu (i když jak bylo při rozbořech řečeno – zdaleka ne prvnímu) řešení závěrečné scény. Chápu, že nechtěli, aby pointa příběhu vyzněla sentimentálně nebo na prázdno... ale takhle se něco zásadního vytratilo a přitom byl jen malý kousek k vydařené inscenaci...

Třesky plesky Běchary
pedagog Eva Kaprálová

Ljuba Štíplová a Helena Sýkorová:
Ping a pong a bonbonky

Samotné zvolení předlohy a její převedení na jeviště na mne trochu dýchlo poryvem dob minulých. Šablonoovitý příběh s banální zápletkou a jejím rozuzlením, kdy si maminka se zlobivými dětmi za trest nebude hrát, vnímáme v současném kontextu výchovy přeci jen jinak... Jednotlivé příběhy ale tři děvčata rozehrávala svébytně a s chutí, místy však trochu převálcována automatismy a prázdnými školskými intonacemi. Celkově sympatické práci a pedagogickému vedení by přišel slušel zajímavější a kvalitnější výběr předlohy.

Bublíny DŠ Svitavy

pedagog: Jana Mandlová, Michal Kadlec

Bublíny: Hlavylámání

Musím přiznat, že jsem se na vystoupení souboru Bublíny, které mne loni v Hradci i Trutnově nadchlo svým zpracováním nonsensové poezie, velmi těšila. Opravdu i teď nastoupila stejná sestava, jen o rok starší a divadelně zkušenější. Na řadu přišla práce především se zástupnou rekvizitou, tedy další krůček na cestě k divadlu. Celkově v příběhu a vývoji inscenace však tentokrát chyběla vypointovanost. Jak u jednotlivých výstupů tak celku inscenace. Děti se na jevišti pohybovaly přirozeně, s radostí a v jednotlivostech byly znát zárodky budoucí kvalitní inscenace. Na ni bylo v Jesličkách však možná ještě příliš brzo. Ale máme se na co těšit až se vše dodělá a přijde ten správný čas!

Moje pětka, ZUŠ Jaroměř
pedagog Jarka Holasová

Chudý a veselý, podle Veselá chudoba
(Nejstarší české pohádky)

Soubor Moje pětka z Jaroměře přivezl do Hradce atmosférou a nápady, i loutkářskou zručností nabytou inscenaci. Leč první rozehrání, uvedení do situace, na-

stolení vztahů které vzbudilo očekávání, bylo (alespoň pro mne) jen jakoby úvodní expozicí, po které přišel náhlý konec inscenace. Škoda, že nebyla pevnější ruka v dramaturgii a temporytmu jednotlivých dramatických situacích. Přesnější „timeing“ a pozastavení klíčových situací by čitelnosti příběhu určitě pomohl. Skvělé bylo nasazení loutkoherců a vtipné vypointování řady situací. Na „krátké ploše“ se tak (alespoň v Jesličkách) nestáčila vyklukat kompaktní inscenace, která byla jinak v jednotlivostech výborná.

ZŠ Libčany

pedagog Michaela Šimáková

Jiří Záček: Popelka

Zkusit si zahrát divadlo ve volném čase jak žáků tak pedagogů na základní škole беру jako obdivuhodný a sympatický počín. V tomto případě to byl jeden z prvních pokusů, jak vůbec přijít na jeviště, jak se na něm pohybovat, jak vnímat partnery, jak si „osahat“ at' už vědomě či i nevědomě základní divadelní zákonitosti. Pokus, který s sebou přináší všechny atributy kouzla nechtěného, „škorbtů“ dramaturgických, hereckých a režijních, ale přesto pokus sympatický. Například zvolení dvojice vypravěčů – průvodců, příběhu vyložně pomáhá. Na druhé straně kostýmové řešení holubů, kteří spíše připomínali anděly dávali i svou fyziognomií inscenaci až absurdní rozměr... Bylo by dobré, kdyby jak vedoucí souboru tak žáci pokračovali a přišť se odvážíli (i vzhledem k věku dětí) prohloubit a získat zkušenosti dalším, možná už poučenějším pokusem na poli divadelním.

Zakončení bylinkářskou terminologií asi není tak úplně na místě. Ale přesto, nedá se přeneseně najít něco z ní ve vztahu k tvorbě divadla hraného dětmi? Posuďte sami:

„... Ak chceme liečivé rastliny zbierať, prirodzene, musíme ich najprv poznať. Ak ich poznáme, potom je dôležité, aby sme rastliny zbierali v správnom čase, na správnom mieste a správnym spôsobom.“ (s.9)

„... zbierame len zdravé a čisté rastliny bez akýchkoľvek prímies! Zbierame v slnečných dňoch, v suchom stave, keď už zmizla rosa.“ (s.10)

Možná, že se jen v Hradci tentokrát sbíralo dřív než zmizela rosa...

Podle uvedených pokynů v článku si tedy alespoň uvařme čaj (kopřiva roste pořád) a těšme se na příští rok, na čerstvou mladou divadelní sklizeň v Jesličkách....

Dominika Špalková, květen 2008 Šintava, SR

Citováno z:

[Mária Treben: Zdravie z božej lekárne, rady a skúsenosti s liečivými rastlinami, Vydavateľstvo Wilhelm Ennsthaler, Styer (Rakúsko), Tretie prepracované vydanie 1981, Preklad pre vlastnú potrebu]

Středisko amatérské kultury Impuls Hradec Králové, Divadlo Jesličky Hradec Králové, Volné sdružení východočeských divadelníků
s finanční podporou Královéhradeckého kraje a Ministerstva kultury ČR

Krajská přehlídka dětských recitátorů Královéhradeckého kraje

s postupem na celostátní přehlídku Dětská scéna

Divadlo Jesličky Hradec Králové 21., 22., 28., 29. dubna 2008

Počet recitátorů: 74 * Odborný a organizační garant přehlídky Mgr. Jana Portyková

VÝSLEDKY:

I. kategorie 19 soutěžících
porota: Eva Černíková - předsedkyně,
Tomáš Podrazil, Michaela Lučická

Čestné uznání:

Ondřej Ridl, Hradec Králové
Petr Stránský, Hradec Králové
Eliška Bartoníčková, Hradec Králové
Martin Erlebach, Vrchlabí
Barbora Šrůtková, Úpice
Barbora Senetová, Dvůr Králové nad Labem
Jan Folda, Dvůr Králové nad Labem
Kateřina Vaňková, Nový Hrádek

Cenu získali:

Tomáš Glazar, Dvůr Králové nad Labem
F. Nepil: Já Baryk a můj krték
Daniel Kožúšek, Černíkovice
F. Nepil: Já, Baryk a můj zajíc

II. kategorie 18 soutěžících
porota: Josef Tejkl – předseda,
Jaroslav Pokorný, Jana Portyková

Čestné uznání:

Veronika Střítecká, Hradec Králové
Šimon Bruckner, Hradec Králové
Jana Slobodová, Chlumec nad Cidlinou
Marie Stejskalová, Dobruška
Jan Jedlinský, Černíkovice
Karolína Borůvková, Trutnov

Postup do národního kola

Tadeáš Havel, Hradec Králové
Goscini: Mluvili jsme do rádia
Karolína Krupková, Dětenice
A. Mikulka: Pohádka o jaguárovi

III. kategorie 19 soutěžících
porota: Tomáš Komárek – předseda,
Klára Jedličková, Tomáš Jirka

Čestné uznání:

Alžběta Oborníková, Hradec Králové
Vít Klapil, Hořice
Edita Valášková, Jaroměř
Vít Beneš, Trutnov
Anna Turková, Hradec Králové
Adam Hošek, Sobotka
Robert Marek, Slatina nad Zdobnicí
Tereza Rucková, Trutnov
Hynek Tejkl, Hradec Králové

Postup do národního kola

Karel Pešek, Hradec Králové
M. Eben: O balónu
J. Seifert: Pavučina
Adéla Černíková, Hradec Králové
E. Frynta: Nezkalený obraz světa
I. A. Krylov: Orel a pavouk

IV. kategorie 18 soutěžících
porota: Josef Tejkl – předseda,
Ema Zámečnicková, Klára Jedličková

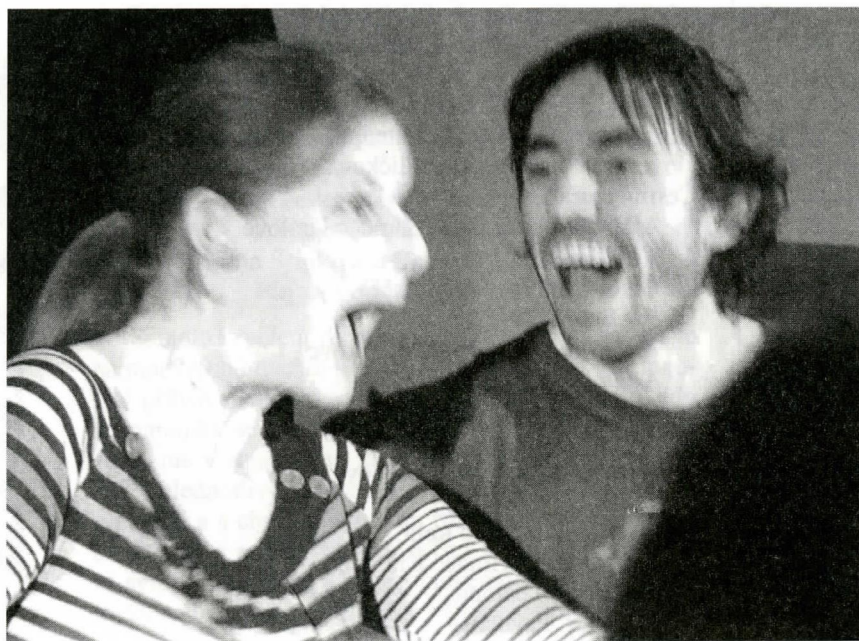
Čestné uznání:

Tereza Krchová, Hradec Králové
Ahmed Mahfoud, Trutnov
Zuzana Rainová, Broumov
Tomáš Petráček, Hradec Králové
Martin Svatoň, Cerekvice
Veronika Dvorská, Rtyně v Podkrkonoší
Pavla Rousková, Náchod

Postup do národního kola

Jan Krofta, Hradec Králové
P. Šabach: Občanský průkaz
J. R. Pick: Veřejné mínění
Daniel Krejčík, Sobotka
K. J. Erben: Svatební košile
Saki: Nevhodná pohádka

VIDĚLI JME

Jirka Jelínek s Andreou Buršovou,
foto Jan Merta,
Helena Vedralová

PÍSNÍČKY A DIVADLO

Takový byl název "hudebně divadelního večírku", na který pozval Sbor Českobratrské církve evangelické v Chocni všechny diváky od 10 let. Mě pozvala Hanka Voříšková, která večírek připravila a byla jsem moc ráda. Konal se v neděli 20. ledna 2008 v Blahoslavově sále u evangelického kostela v Chocni a bylo neuvěřitelně nabito, přidávaly se židle, kam se vůbec vešly, sedělo se na stolech, stálo. Byly tam děti a některým deset let ještě určitě nebylo, byli tam senioři, přijeli i známí divadelníci nejen z okolí, ale Luděk Richter se ženou dokonce až z Prahy. Bavili se všichni a přestože bylo jak v sauně, bylo nám příjemně.

V úvodu vystoupili pod názvem *Ája a já* Jirka Jelínek s Andreou Buršovou (cituji z pozvánky: herci divadla Dno, Kajak a Husa na provázku - Brno). Jirka recitoval své vtipné básně s neuvěřitelně nápaditými pointami a slovními hříčkami, něco i na přání, na zadané slovo a hlavně děti se snažily vymyslet špeky, Andrea krásně hrála a zpívala písně podobného ražení a taky společně předvedli jednu hereckou etudu.

Potom vystoupili Helena a Jiří Vedralovi, kteří zahráli a zazpívali "*V širém poli hruška*" a další lidové písně o lásce, toužení i soužení", jak se psalo v programku. K některým z nich připravila Hanka Voříšková "loutkový klip" a bylo to jako vždy

příjemné, osvěžující, nápadité a přitom zdánlivě jednoduché. V druhé části své produkce *Eva se houpá aneb Písní žně převážně o ženě* zazpívali a zahráli Helena s Jiřím posílení o dceru Markétu své autorské písně.

Po přestávce předvedli Hanka s Karlem Šefrnou "malou pohádku o plynutí času" *Až ovečky přejdou*, kterou věnovali Honzovi Mertovi k osmdesátinám a předvedli už při oslavě v Jesličkách. (A Honza si to mohl vychutnat znova, protože na tomto večírku v Chocni pochopitelně nechyběl!). Závěr večírku pak patřil Dočasnému duu - Pao Ptáčkové a Johy Vano, jinak Olinky Strnadové a Johanky Vaňousové ze Žamberka, které nejen zazpívaly, ale také výrazně herecky prezentovaly verše Emanuela Frynty, Pavla Šruta, Jiřího Dědečka a autorů podobného ražení.

Na Hančiny akce jezdím ráda, ať už je pořádá v Zušce či Blahoslavově sále. Vždycky je to příjemné a inspirující pobyty. Na tomto večírku jsem si uvědomila, jak široký okruh diváků vlastně ona a její "duše spřízněné" dokážou oslovit. A jak hezky a úsměvně je při takovém večírku všem, kdo se ho účastní - hercům i divákům bez rozdílu věku.

Alena Exnarová

MĚLA BABKA ČTYŘI JABKA

V sobotu 17. února jsem si udělala výlet do Chvaletic, kde hostoval DS Vojan z Libice nad Cidlinou s hrou Vlastimila Pešky *Měla babka čtyři jabka* v režii a úpravě Jaroslava Vondrušky. A byl to rozhodně výlet příjemný.

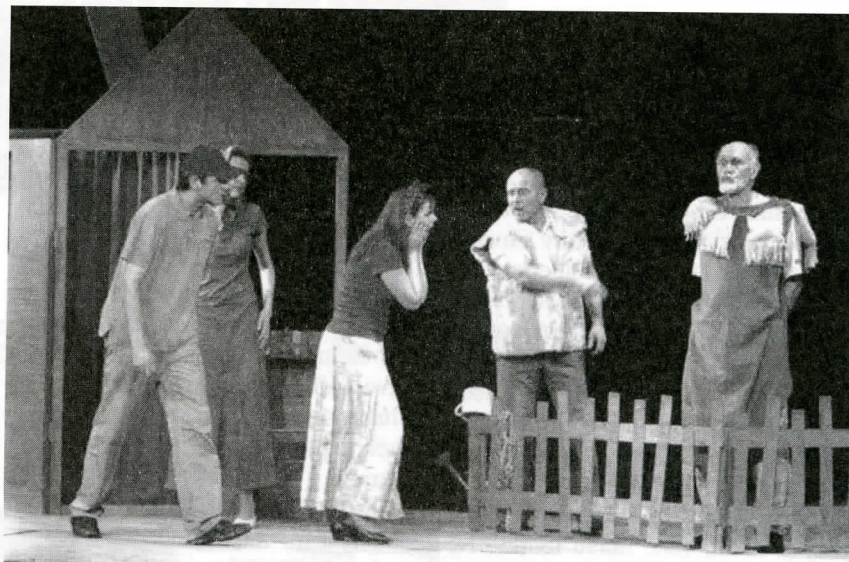

foto archiv souboru

Vlastík hru napsal pro Loutkové divadlo Radost Brno, kde působí jako ředitel, režisér, autor her, muzikant, herec. Do Radosti přenesl svůj rukopis tak, jak jej známe z jeho letitého působení s ořechovským divadelním souborem. Donutil loutkoherce naučit se hrát na hudební nástroje a zpívat a ve většině jeho inscenací herecká a hudební "šou" převládá práci s loutkou, výpověď jejím prostřednictvím. Pokud si dobře vzpomínám na Vlastíkovu inscenaci této

hry v Radosti, bylo tomu tak i v tomto případě a podle mého názoru už samotný text je tak koncipován. Tímto úvodem ovšem nemyslím, že by se nemohl stát základem kvalitní inscenace pro děti. Je v rýmovačkách dětem blízkých, písničky jsou chytlavé. Ale je možná příznačné, že po něm sáhl činoherní soubor.

"Jabka" v názvu představují čtyři pohádky (O koblížkovi, O dědečkovi a kožíšku, O zlé koze a O velké řepě), které vyprávějí ve verších a rý-

mořčákách čtyři kluci a čtyři holky hrající si na babky a dědky. Některé libické "babky" a libičtí "dědkové" jsou sice i v reálu už "dříve narození", ale jiní zase mladí. A hrají jsou všichni stejně, tak ten částečný věkový posun vůbec nevadí. Vyprávějí svižně, hezky zpívají a děti v Chvaleticích je sledovaly se zaujetím, některé i nahlas hýkaly radostí. Navíc mají půvabné loutky, které pro ně navrhla a vyrobila Lucie Auerswaldová-Babáková z Rakovníka. Jsou to loutky textilní, které připomínají měkounké hračky, s nimiž se děti tak rády mazlí. Nohy loutek si herec v některých případech navlékne na své boty a rukou vede hlavu loutky. Ne vždycky se daří hercům důsledně hrát a jednat "přes" loutku a přesně odlišit, kdy jedná jejím prostřednictvím, kdy za "babku" či "dědku", kdy za Aničku, Honzu, Tonda... Ale to se jistě ještě s přibývajícemi reprízami vyloupne.

Doma mají libičtí velké jeviště, zatímco v Chvaleticích hráli v komorním prostoru, těsně u dětí. Na velkém jevišti jsem představení neviděla, ale zdálo se mi, že ten úzký kontakt s dětmi byl ku prospěchu věci, že této inscenaci svědčí. Už tím, že je všechno koncipováno, jako hra. Po skončení pohádek pak stačil krok, děti se ocitly mezi herci a mohly si pohrát s loutkami. Vyplynulo to tak nějak samozřejmě.

Alena Exnarová

P.S.

Představení z postupové přehlídky v Třešti bylo nominováno na celostátní přehlídku Popelka Rakovník

Kontakt:

Jaroslav Vondruška,
603 548 358, dsvojan@gmail.com
<http://www.dsvojan.wz.cz/>

DVOJÍ SNĚNÍ SVATOJÁNSKÉ

Letošní sezóna neobyčejně přeje snům – Snům noci svatojánské. V Jičíně měli premiéru tohoto skvostného (a inscenačně náročného) Shakespearova kusu na začátku loňského prosince, v Třebechovicích v únoru.

Rudolf Faltejsek, režisér třebechovického nastudování, se (po letech duševních příprav) popral s textem slavného W.S. po svém, osobitě, srdnatě a s odvahou. Pro svůj skoro třicetiletý tým hru výrazně upravil, razantně zkrátal a inspiroval řemeslnickými scénami celé ukotvil v jakémsi divadle na divadle. Navíc rozdvojil Puka – na mladého a starého. Osobitou poetiku souboru Symposion v posledních letech charakterizuje zpěvnost, hudebnost, ale především vpád mladé krve, dívčí i klukovská energie, která kupodivu funguje i se starými borci (Vikové, talentovaný Martin Černý i sám režisér). A proto i to zdvojení Puků má v Třebechovicích svůj další význam – mladý, bláznivý Puk (hraje sympatická Karla Drašnarová) má protiváhu ve starém pánovi, Pukovi s hůlkou, který se již světem elfů i lidí jen belhá a glosuje. Představení je přehledné a srozumitelné, sympatické především obrovským vkladem souboru do společného projektu. V náročné výtvarné podobě a hudební složce (původní písně včetně textů připravila Drahomíra Francková) i v herečtví, které má jistou kolektivní povahu se souboru daří. Jejich Sen má divácký ohlas, je zábavný a díky menší „metráži“ (hodinka a půl bez pauzy) i svěží, i když by mu v některých pasážích slušel ještě větší temperament.

Martin Zajíček, režisér jičínského nastudování, zvolil jinou cestu. Se svým studentským souborem (doplněným několika ochotnickými

„kozáky“) připravil přestavení dlouhé více než dvě hodiny, škrtů minimálně. Ale uteče jako voda. Velmi náročné výtvarně (skvělá scéna Hynka Dřízhal a kostýmy Lenky Vackové), s vynikajícím využitím hudby a zvuku (Daniela a Pavel Macákovi). Co z něj činí přitažlivou podívanou, je však nejen scénografické (profesionální) zpracování, ale především režijní invence Martina Zajíčka a osobitě, kromě výborných i vynikajících – herecké výkony. Oberon (Martin Pařízek j.h.) je uvěřitelným nástrojem kouzelné moci a stejně jako Puk Leoše Peteráče se pohybuje prostorem coby skutečně neviditelný manipulátor – oba navíc působí artistně, zábavně, až groteskně, jak konečně velí Zajíčkův režijní nadhled a ironie. Režisér a hrající kompanie ostatně tento Sen vidí zcela aktuálně a současně, teenengersky, fraškovitě, cynicky, avšak s vnitřním citem, skrytou emocí, která občas vybuchne nevhod, jindy vášnivě, Helena i Hermie nejsou žádné puťky. Dokonalým „řemeslnickým“ etudám vévodí nejen Klubko Martina Krejčího, ale i Poříz Jana Stránského, který navíc (ale v duchu možných divadelních konotací) hraje ve dvojroli i Lyndu!

Zajíček a jeho spoluvůdci balancují na hraně pohádkové poetiky a civilismu, na hraně dramatu a frašky, pohádky a reality show. Kupodivu to všechno Sen noci nejen snese, ale nabízí i další (i politické) významy, které divák rozpoznává a baví se jimi, nikoliv však prvoplánově. Jičínským „studentům“ se podařilo skvěle představení, které by si zasloužilo poměřit se s podobnými nejen v kraji, ale i na širší české scéně.

Kontakty:

Martin Černý, tel. 774 927 646
martin.trebe@seznam.cz
<http://www.symposion.genet.cz/uvod/>

Zajíček, Martin, tel.: 603 373 828,
reditel@k-klub.jicin.cz
<http://www.kackojicin.cz/divadlo/>

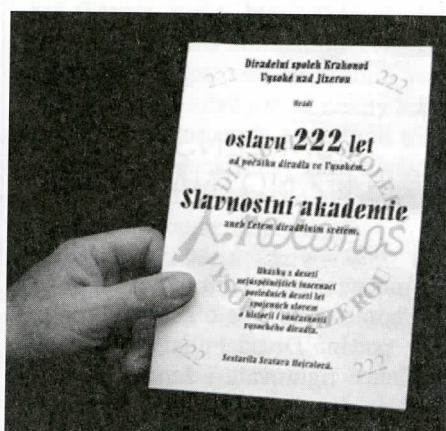
PRKNA
PRAŠTĚLA

PRKNA PRAŠTĚLA, PRAŠTÍ A PRAŠTĚT BUDOU

222 LET
OD POČÁTKU DIVADLA
VE VYSOKÉMV PÁTEK 22. 2. 2008
OD 20.08 HOD

DS Krakonoš působí v místě s nejstarší divadelní tradicí u nás. V letošním roce oslavil přesně 222 let od prvního světského představení, které sehrál se svými žáky Jan Petruška v obyčejné světnici. Během let si divadlo získalo velkou oblibu, hrálo po hospodách, v sále radnice i venku v přírodě. Svůj sen si ochotníci splnili v roce 1925, kdy si postavili divadelní budovu Krakonoš, funkční dodnes. Pravda, dnes kompletně opravenou díky grantům, dotacím, darům a veřejné sbírce. Dramaturgie spolku byla vždy pestrá od výpravných operet, české i světové klasiky, detektivek, lidových her se zpěvy po současné konverzační komedie a sem tam i pohádky.

V divadle našly své místo i krásné loutky, které dodnes přinášejí radost dětem i dospělým v původních kulisách a rekvizitách. Jedná o ojedinělý soubor originálních marionet, které vycestovaly i do zahraničí, stejně jako živí herci (spolupráce s francouzskými přáteli dala vzniknout neobvyklým představením Měšťák šlechticem a Tři mušketýři).

Nejen divadlem zabývá se DS Krakonoš. Do jeho činnosti patří i pořádání besed, balů, společenských i rodinných oslav, dětského dne a především pak národní přehlídky Krakonošův divadelní podzim, kterou snad ani nemusíme divadelníkům představovat. Za poslední roky často inscenace DS Krakonoš sklízely úspěchy i na ostatních národních přehlídkách, ať Divadelní Třebíč, Jiráskovu Hronovu či rakovnické Popelce. Stále častěji režiséři sahají po komediálním žánru, i letošní soutěžní představení Polib tetičku chce především pobavit diváky, bez kterých divadlo není divadlem.

Výročí soubor oslavil pořadem nazvaným **Slavnostní akademie aneb Letem divadelním světem**. Svatka Hejralová, která pořad sestavila, říká: „Vybrala jsem ukázky z posledních deseti let, a to inscenací, které dosáhly uznání na národních přehlídkách (Krakonošův divadelní podzim, Divadelní Třebíč, Ra-

kovnická Popelka, Jiráskův Hronov). Výjimkou je Cesta kolem světa za 80 dní, protože je to kultovní hra vysokých - od prvního uvedení v roce 1884 se dočkala ještě dalších čtyř, naposledy k výročí města v roce 2004. Další ukázky byly vybrány ze hry Zdaleka ne tak ošklivá, jak se původně zdálo, Charleyova teta, Hrátky s čertem, Dvojitá hra, Dal-skabáty, hříšná ves, Sluha dvou pánů, Potopa světa, Měšťák šlechticem, Republika za koně a fotbal. I když se hned z počátku objevovaly značné pochybnosti o zdařilosti celého "projektu", výsledek zaujal. Během večera se vystřídalo na čtyři desítky herců a techniků v režii M.Trunečkové, J. Hejrala, M. Schejbala, J. Pošepného, P. Pýchy a J. Vaverky.

Šlo o první vlašťovku takto pojatého pořadu, výběr, zkoušky, příprava kostýmů a scény byla perná, ale společné chvíle jeviště a hlediště stály za to.

Moc rádi bychom tento program uvedli i na Krakonošově divadelním podzim. Kromě akademie spolek ještě uspořádal maškarní bal a samozřejmě loutkové představení. Zmínku o oslavách bych ukončila závěrem z akademie: "Přeju nám všem do dalších let zdraví a pohodu, hodně krásných divadel a věřím, že se tu budeme scházet i dalších 222 let, byť zcela jiné tváře a osobnosti, ale vždy herci a diváci."

Svatka Hejralová

HOLIČTÍ OCHOTNÍCI JŽ NĚKOLIK LET ŘÁDNĚ „PLNÍ PLÁN“

PETRUCCIO
SRDCE KATEŘINY
PŘECE JEN ZÍSKAL

Velmi agilní a v regionu též oblíbení holičtí ochotníci již několik let řádně „plní plán“. Každou sezonu uvedou minimálně dvě premiéry – jednu jarní, jednu předvánoční. V tomto případě se dokonce rozhodli sáhnout po „velkém Williamovi“, i když – jak napsali v programu – porušují nepsaný ochotnický zákon ponechávat Shakespearovy hry profesionálům.

Členové Divadelního souboru KD Holice kývli na nabídku režiséra představení Pavla Hladíka uvést Shakespearovu komedii „Zkrocení zlé ženy“. Při známé snaze a pili tohoto spolku, podporované tolerantním a věrným obecnstvem, to bylo rozhodnutí dobré. Hra, uvedená týden před vánočními svátky, byla pojata bez jakýchkoliv experimentů a „novátorských“ přístupů zcela

v duchu autora. Jednoduché, ale vtipné zápletky se dařilo řešit bez kiksů a prodlev a vše vedlo ke kýženému cíli: diváka pobavit, nezklamat a zamilované páry dle přání autora uvést do pospolitosti.

Dobré dílo se podařilo, hlubokomyslné rozborry hry a jednotlivých výkonů se – alespoň „u nás doma“ – nevedou. Napravit by bylo co, to však aktéři vědí. A to nejlepší nakonec. Byl jím stěžejní pár představení – hubatá Kateřina Jitky Juračkové a rozmarný, avšak cílevědomý Petruccio Petra Hlavatého. Oba zkušené ochotníci si odnesli pochvalné výkřiky i mnohý potlesk na otevřené scéně.

Miloslav Kment

OSM ŽENSKÝCH JE UŽ NOTNÁ DÁVKA

Vlastně jsem se spletl. Podle francouzského dramatika Roberta Thomase jde sice o osm žen, ovšem v podání Divadelního souboru KD Holice figurovala i ženská devátá – režisérka. Byla to Jitka Juračková, která si vybrala Thomasovu poněkud hořkou detektivní komedii „Osm žen“ a uvedla ji v jarní premiéře na domácí scéně v sobotu 5. dubna.

Hru jsem neznal, nečetl, moje představy byly nulové. Opět chyba. Nemohly být nulové, poněvadž holičtí ochotníky znám dokonale drahá léta a vím, že výsledkem jejich snahy může být představení dobré, ještě lepší až nejlepší, ovšem v žádném případě ne odfláknuté, nedodělané, uspávací. Bylo tomu tak i tentokrát. Věrným obecnstvem a příznivci „natřískaný“ sál kulturního domu (kéž by tomu tak bylo při většině akcí KD) vydržel dlouhých sto dvacet minut v pozornosti, napětí, i s patřičnými reakcemi. Domů odcházel zcela nepochybně spokojen. Ochotnická dámská garda – ať již ostřílená a vždy dokonalá Lída Voříšková, Libuše Straková, Ivana Vondroušová či Iva Skálová, nebo ostruhy získávající Jitka Schejbalová, Aneta Půlpánová, Olga Petráková či Jana Zapletalová – se předvedla

v nejlepším světle. Všichni ostatní v zákulisí i všude jinde jim k tomuto úspěchu vydatně pomáhali.

Obvykle píš, že rozbor, rozpitvávání, podrobné kritiky u ochotníků neuznávám. To patří profesionálům – na jevišti i v hledišti. Ochotníkům lze za jejich zálibu, snahu i dílo jen poděkovat, což ze srdce rád činím. Snad jen malou „feministickou“ poznámku. Hru o osmi svárivých, drzých, zakyslých, nepřejících, cynických, nevěrných a potměšilých ženách, které přivedou k sebevraždě pána domu (mimochoodem podvodníka, sukničkáře, lháře a defraudanta) by měl Robert Thomas doplnit dalším dílem. Například o muži, který svou panovačností, ješitností, zlobou, chtivostí a nevěrou přivede k sebevraždě čtyři, pět žen. O příklady by nouze nebyla.

Miloslav Kment

MY TO DIVADLO ZKRÁTKA MILUJEME!

Divadelní soubor při MKS Červený Kostelec se letos rozjel, a to nejen na domácích prknech, ale vyrazil i do světa. Jsme moc rádi, že soubor nezahálí včetně našich režisérů, protože kdyby jich nebylo tolik v našem spolku, tak bychom jistě nebyli tak činní. Někdy se dokonce pereme o termíny, ale co? Je to jistě lepší, než sedět s rukama za zády. Tak si představte, že máme na repertoáru hned čtyři tituly.

Již v roce 2005 začal Vlastík Klepáček připravovat cyklus pohádek pro dospělé s názvem Nemravné pohádky z restaurační zahrádky aneb Večerníček pro dospělé, autorem byl sám život. A stále se s nimi vyjíždí hlavně k lidem, kteří mají rádi parodie a velkou legraci.

V roce 2006 měla premiéru hra Pauly Vogel: Nejstarší řemeslo v režii Jany Jančíkové. Je úžasné, že se jí podařilo přemluvit některé seniorky našeho souboru, aby si v tomto kusu zahrály. Tento tragikomický příběh pětice stárnoucích dam

foto archiv souboru

odehrávající se v New Yorku, má stále co říci i dnešním divákům. Úsměvné scény střídá nostalgie až smutek. Tato půvabná inscenace již procestovala celou řadu divadelních prostorů i přehlídek. Byla součástí v doprovodném programu OPEN AIR 2007 v Hradci Králové i při 77. Jiráskově Hronově.

Náš režisér, **Vlastík Klepáček**, je nezmar. Seděl doma a psal scénář, škrtal a upravoval a jednou přišel a řekl: „Mám to! Já toho Dona Quijota vidím trochu jinak. Vždyť on to je vlastně takový nešikovný Jánošík! No a tak jsem se rozhodl mu napsat trochu veselejší odchod ze scény.“ A tak se zrodila další inscenace našeho souboru - **Don Quijote aneb Veselý konec rytíře smutné postavy**. Premiéru měl 22. prosince 2007 a hned se vydal po vlastech českých. Na krajské přehlídce v Červeném Kostelci oslnil nejen publikum, ale i porotu, která ho doporučila na Národní přehlídku Divadelní Třebíč/Děčín. A uť, jo vyšlo to! Porota v Třebíči se rozhodla je doporučit na 78. Jiráskův Hronov. Není to nádhra?

A co Kollertová? Od té doby, co je v Hronově, nic? - Už jsem ty nářky nemohla poslouchat. A po režiséřském kumštu se mi fakt stýskalo. Ale řekla jsem si, začnu pozvolna,

tak něco s 5 herci. A stalo se. V sobotu 12. dubna jsem si k narozeninám nadělila premiéru hry Ivana Krause **Víkend**. A byl to pro mne opravdu dárek. Herci se do svých rolí natolik vžili, že divák slzel nejen smíchy, ale i dojetím. Honza Brož s Milenou Langrovou přesvědčili všechny přítomné, že když se Vám manželství zdá po pár desítkách let stereotypní a nudné, nevyplácí se odsakovat si jinam. A stačil jim k tomu jeden víkend strávený v hotelu s mladšími partnery, které bravurně zahráli Markéta Tomková a Petr Misík. Pátým hercem v této komedii byl Tomáš Rosa, který vklouzl do kostýmu ne příliš normálního číšníka a snažil se splnit vše, co hostům viděl na očích, i když jim už někdy lezl krkem. Tuto inscenaci jsme hráli třikrát pro Červenokosteleckého diváka a doufám, že jí ještě hodně diváků uvidí....., no budeme se snažit.

Na jeden divadelní soubor to myslím stačí, co říkáte? Přeji všem ochotníkům, ať mají tolik režisérů jako my - „Zlomte vaz“.

*Kollertová Marcela,
předsedkyně DS*

tel. 737 608 73

kis@mestohronov.cz

<http://mks.cervenýkostelec.cz/soubory/divadelni-soubor/>

Víkend, foto archiv souboru

DS HEŘMAN OSVĚTOVÁ BESEDA HEŘMANŮV MĚSTEC *Tak opět něco o nás aneb zase hrajeme.*

Dne 18.5.2008 se konala v kině Mír v Heřmanově Městci premiéra divadelního představení DS Heřman „Něco z Jana vytvoříme... možná i pohádku.“

Představení je určeno především dětským divákům MŠ a 1.st. ZŠ, i když, jak premiéra ukázala, pobavilo i ročníky podstatně vyšší. Základ tvoří kratičká pohádka Jana Vodňanského O zmrzlinové chaloupce, kterou textově upravili, značně rozšířili a stále ještě upravují a rozšiřují společnými silami Josef Řezáč a Michal Dziedzinskyj. Délka představení je podle okolností (reakce dětí, spolupráce dětí, improvizace herců, výpadky textu „auslágý“ herců, povětrnostní podmínky...) 40 – 50 minut. Dá se to hrát téměř všude na prostoru 4-5m x 4-5m: větší učebny, tělocvičny, hospodské sály, zahrady, loučky, dětská hřiště, kempy, dětské tábory, pláže, přístávací plochy..., klasické jeviště tedy není podmínkou.

Pozor! U venkovních prostor je třeba zajistit bezvětrí, výjimečně jemné vanutí, aby nám vítr neodnášel dekoraci jako v případě předpremiéry v Načešicích na oslavách 30. výročí otevření místní MŠ. Takže nabízejíme naše představení na zpestření různých akcí pro děti, na případné soutěžní přehlídky apod. Jako dopolední školní a školkovská představení ve všední dny moc ne, neboť máme problémy s uvolňováním ze zaměstnání. Cena dohodou. Proplacení cestovních nákladů za každých okolností (doprava 1-2 osobní auta-dle okolností).

Jak k tomu došlo?

Poslední dobou prožívá DS Heřman především personální krizi. Omladina se nám rozlétla po světě,

povídala, poženila, rozmnožila, takže na umění, i to ochotnické, nějak nezbyvá čas, někdy i chuť. „Staré gardě“ už trochu docházejí síly, nezbyvá čas (stavění rodinných sídel, péče o vlastní rodinné seniory i juniory, někdy i chuť). Ale stále se od nás něco čeká (tradice je holt tradice). Takže DS Heřman poslední léta čítá čtyři použitelné členy – Josef Řezáč, Jitka Řezáčová, Jana Řezáčová, vrátila se po absolutoriu PF v Českých Budějovicích do rodinného hnízda (kdo ví, na jak dlouho?) a kamarád Michal Dziedzinský. Takže víceméně „rodinné divadlo“. Co ale v této sestavě hrát? Dali jsme hlavy dohromady a došli k názoru, že díky naší stupňující se skleróze a infantilismu bychom mohli zkusit něco pro děti (vděčné, leč nevzpytatelné publikum).

Tak si principál Pepa vzpomněl na svůj poslední pokus o dětské divadlo se skomírajícím Heřmaňáčkem, kdy v potu tváře spáchal na školní akademii pohádku Jana Vodňanského O zmrzlinové chaloupce.

Tu mu „po jevišti se klackující a totálně o hereckých dovednostech nepoučitelné pubertáčky“ otrávil natolik, že s Heřmaňáčkem definitivně praštil a práci s případnými talenty přenechal diplomovaným odborníkům v místním MěDD.

Průzkumem scénářů pohádek nabízených institucí DILIA, děl našich osvědčených pohádkářů pro případnou vlastní dramatizaci jsme zjistili, že je všude „perzón jak na vorloji“ a že to nejsme schopni za současného stavu zvládnout (rozprchlé omladině se do pohádek nechtělo). Až tu náhle přišel den, kdy při debordelizaci domácnosti Řezáčových v rámci chystaného malování byl otevřen jeden z přehlížených šuplíků a v něm objeven scénářík výše uvedené pohádky O zmrzlinové chaloupce. I napadlo Pepu: „Tenkrát mi to ty.... zkazily. Škoda toho scénáře. Co to trochu upravit pro nás dospěláky?!“

Nejprve předhozeno rodině, pak Michalovi. Dány hlavy dohromady. Občas záchvat inspirace... a představení je na světě! Je to sice pro nás trochu cachtání v dosud neprobáda-

ných vodách, ale absolvovaná předpremiéra 10.5. a premiéra 18.5. napovídá, že by to snad mohlo fungovat. Takže...

Kontakt: Josef Řezáč
tel. 606 803 822
rezpepa@centrum.cz

A ještě jedna dobrá zpráva !

Heřmaňáček znovu žije! Dcera se chopila odhozeného žezla! Jana Řezáčová, čerstvá učitelka 1.stupně ZŠ, ačkoliv válcovaná učitelským povoláním, jala se po roce praxe vést dětský dramatický kroužek a dala mu jméno Heřmaňáček.

Spáchala krátké asi desetiminutové pásmo z veršů Jana Vodňanského Hádala se paraplasta, s kterým vyhrála okresní kolo přehlídky dětského divadla v Chrudimi, na krajském kole v Holicích skončila jako druhá, čímž se dostala do širšího výběru na Dětskou scénu a ... tam už bylo síto bohužel příliš husté. Snad příště, pokud vydrží.

Ale každopádně se v obou případech začíná blýskat!

DIVADLO KATASTROFA

Vás srdečně zve na premiéru inscenace O'Henryho **PODLE VLASTNÍCH ZÁSAD**.

Podzimní komedie z parku v New Yorku se odehrává na počátku 20. století, kdy Amerika stále vzkvétala. Žebráků a sesazenců bylo však mnohem více, než dnes. I oni však žili podle vlastních zásad. Úsměvný příběh vypovídá, že ani láska a přátelství se nedají zaplatit penězi a ne-
jde je za ně vyměnit.

PREMIÉRA 31. 5. 2008 V 19. HODIN V KULTURNÍM DOMĚ HRONOVICKÁ PARDUBICE.

V režii Davida Polácha se v hlavních rolích představí Patrik Ulrich, David Polách, Dagmar Danielová a mnoho dalších.

<http://www.divadlokatastrofa.cz/>

DIVADLO EXIL

BODOVALO
NA KRAJSKÝCH
DIVADELNÍCH
PŘEHLÍDKÁCH

Pardubický amatérský soubor má za sebou festivalový maratón, ve kterém se utkal s dalšími divadelníky našeho kraje o ceny.

Východočeská přehlídka amatérského činoherního a hudebního divadla v Červeném Kostelci přinesla cenu za herecký výkon Kristýně Hypšové, která se představila v roli Lucie ve hře Léto v Laponsku. Na stejné přehlídce dostal čestné uznání Ladislav Marek za svůj výkon v dramatu V hodině rysa a Radek Navrátil za postavu Oriona v inscenaci Léto v Laponsku.

Dalším festivalem, kam Divadlo Exil zamířilo, byl Zlom vaz v České Třebové. Porota udělila souboru čestné uznání za kolektivní úsilí při realizaci hry se současnou tematikou Únos aneb červenobílá komedie (se zpěvy). Přestože se Únos aneb červenobílá komedie (se zpěvy) a Léto v Laponsku na přehlídkách líbily, chystá se na konci sezony jejich der-
niéra.

PREMIÉRA !!!

v Divadle Exil

14. června - sobota

19:00 hodin

NOCI LETMÉ LÁSKY

Čtyři španělské příběhy o náhodném milostném setkání. Jen tak letmo na jednu noc se vzájemně dotknou lidé, kteří by se nebýt náhody pravděpodobně nikdy nepotkali. První repríza je pak naplánována na 18. června 2008.

Více o divadle Exil na:
<http://exil.pardubice.cz>

OSOBNOSTI

PETR HAKEN

TURNOVSKÝ
SVĚTLONOS

nar. 1. 2. 1963

Pravá „parketa“ Petra Hakena se hledá obtížně. Dělal a dělá toho dost a zdá se, že vším byl a je rád. Orientovat se v jeho činnostech a koníčcích je prostě nesnadné.

V každém případě je otcem celé řady hezkých dětí. Zjevně známka toho, že mezi ženami je oblíben. Kdyby všichni muži byli takto oblíbeni, populační regrese nehrozí.

Ani politice - tedy té turnovské komunální - se úplně nevyhýbá, ale podobně jako Švorčík v Úpici je příliš slušný a neprůbojný a starostou nikdy nebude.

Hoří pro výtvarný kumšt a jeho snem je, aby studenti na turnovském gymnáziu rozpoznali spolehlivě Petra Brandla od Vasilije Kandinského. Petrova turnovská vila ukrývá i řadu jeho vlastnoručních krajinomaleb a portrétů, většinou nečekaně rozmáhlých.

Rád vandruje po horách, ale nevnáší sestupy. Zničil si totiž pod vedením Karla Vostárka koleno, když se v jeho hronovském semináři přes-příliš vžil do role mořského příboje. Od té doby po sestupech z jakýchkoli kopců věrně připomíná posledního ustupujícího banderovce.

Životní prioritou Petrovou je tedy rodina ve zdravé symbióze s divadlem. Jeho rozvětvenou familií můžete potkat na leckteré přehlídce v Čechách, včetně nejmladší dračice, blondáté Terezky.

Jak to všechno začalo? Roku 1973 komparem v turnovské Maryši, společně s bratrem Jiřím (taktéž

foto Ivo Mičkaľ

diváckou ozdobou přehlídek). V roce 1983 si Petr dokonce v Turnově zahrál v Čapkově Matce společně se soudružkou Švorcovou Tonyho. Když mu prý Matka Švorcová vrazila do ruky flintu a řekla: „Běž!“, počkal si pouhých šest let a potom ji poslechl a šel. Podrobným výčtem nebudeme čtenáře unavovat; podstatné je, že Petr po absolutoriu PF UK v Praze nechtěl příliš do chomoutu kantorského a lákán šminkami přihlásil se r. 1985 do konkursu Slovák-keho divadla v Uherském Hradišti. Uspěl - a tak začala jeho anabáze v divadle profesionálním.

Coby profesionál táhl od východu na západ - z Uherského Hradiště přes Jihlavu a Hradec Králové do Chebu, kde s profesionální dráhou r. 1991 skončil v trojkombinaci herec - inspicient - výtvarník propagace. Z finančních důvodů se vrátil opět ke kantořině, po sametové revoluci již odideologizované. Na těch šest sedm kočovných sezón však ex post rád vzpomíná. Hlavně na roli Bertiho v Laholově Infernu v r. 1988 v Divadle Vítězného února v Hradci Králové. A třeba i na to, jak hostovali s ansámblem v roce 1988 v Praze na Nové scéně s muzikálem tandemu

Dostál-Pogoda Gaudeamus igitur. Soudružka Švorcová prý neodolala a přišla se podívat. Ve foyer Petra potkala, pochválila celkem zdařilý kus, ale těžko prý rozdýchávala příliš pesimistický závěr.

Po návratu kočovníka do turnovského gruntu začala Petrova další divadelní éra, tentokrát amatérská. Z té si nejvíce cení role Marcella v Horníckových Dvou mužích v šachu, ze svých režii Mrožkovy Tancovačky (v níž hrál třeba i Petr Christov) a své úpravy Poláčkova textu Bylo nás pět.

Zásadní důležitost Hakenova spočívá však (v tandemu s chotí Monikou) v práci organizátorské. Již třináct sezón (!) táhnou vespolek káru festivalu Modrý kocour, profláknuté-ho (v dobrém) široko daleko.

Divák Haken má rád divadlo jako celek - od avantgardních výstřelků, Nejhodnějších medvídků, Dredů přes Fedotovovo Divadlo U mostu po ryzí naivní sousedské divadlo v zapadlých vesnicích. Taktéž na Jiráskových Hronovech je tolerantním divákem - chodí na všechno a na všem si něco najde.

Pokusil jsem se Petrovi prapůvodně položit pár otázek, rozhovor by však byl velmi, velmi lapidární. Malá ukázka: Já - Chtěl bys být šamanem? Petr - Nechtěl. Jsem šamanem!

Takže musím závěrem na Petra prozradit to, o čem ze skromnosti nemluví. Miluje noční hepeningy v přírodě, zejména jiráskovské. V tandemu s Antonínem Fendrychem realizoval na Lojzíkových Machovech v autentických kulisách obce Lucernu, další rok Pana Johanesa. A letos chystá Kolébku! Na jednoho Hakena až až.

Pepa Tejkl

D I V A D E L N Í

ŠKOLA HROU

JARKA HOLASOVÁ *a dvacet let LDO v Jaroměři*

Co vlastně v Jaroměři slavíte?

Příští školní rok to bude dvacet let, co vznikl při jaroměřské „zušce“, tenkrát ještě na lidové škole umění, literárně dramatický obor. Pro mě osobně to představuje třináct let práce. Já jsem za tu dobu stihla obor založit, dostudovat, porodit tři syny a být s nimi sedm let na mateřské dovolené, a pak od roku 1997 až dodnes tam nepřetržitě pracuji. Někdy zjara roku 1988 jsem volala paní ředitelce, Jaroslavě Gablerové, zda bych u nich nemohla takový obor učit a ona na to – jistě, ale musíme ho nejdřív založit. A tak mě, tenkrát jako kvalifikovanou vychovatelku školní družiny, přijala. Vychovatelství jsem vystudovala na pedáku v Litomyšli a loutkařině se věnovala jen jako zájmové činnosti, „zučka“ se tomu říkalo. Měla jsem jen při té družině nějaké souborečky, zájmové kroužky. Zkoušela jsem to i s dospělými, v Hronově, ale nebyla jsem na to dostatečně, jak to říci, „vybavená“. Jsem beran, a to pro práci s dospělými není ideální. Byla jsem asi moc tvrdohlavá. Původně jsem chtěla dělat přírodovědu, s tím jsem taky šla na pedagogickou třídu gymnázia a tam jsem přičichla k divadlu. Praxi jsem měli v dětském domově v Broumově, dělali jsme tam různé pořady pro děti, chtěly jsme dělat pohádku pro děti O devíti kuřatech, jenže holky se vzbouřily, že mi nebudou lézt v žlutých tričkách po zemi jako nějaký ty kuřata a tak jsme zůstaly jen tři a namalovaly si a nalepi-

ly kuřata na špejle – a loutkové divadlo bylo na světě. Pak přišly na řadu maňásci, pak si nás všimla okresní metodička pro divadlo a soubor byl na světě. Pozvali nás poprvé na okresní přehlídku. Poprvé jsme měli, my samouci, jakousi kritiku. Pochválili nás třeba za to, že „ten dědek“ na špejli se nám hezky hejbe, my při tom celou dobu úzkostlivě chtěli, aby se nehejbal. A dozvěděli jsme se že existuje něco jako Loutkářská Chrudim, že tam jsou semináře a tak to začalo, mě bylo tenkrát šestnáct let...

Základy loutkařiny jsi nasávala i na Pedagogické škole v Litomyšli?

Ani ne. To byla nástavba, trvala asi jen rok, byly jsem pedagogické rychlokvašky a loutkové divadlo se

tam sice učilo, ale tak nějak šíleně, až mi to bylo k smíchu. Ale pro mě důležité byly chrudimské i kaplické semináře. A pak lidová konzervatoř, kde jsem se potkala s výbornými pedagogy, Honzou Dvořákem, ředitelem Draku a Karlem Šefrnou, to bylo ještě před rokem osmdesát devět. A pak přišlo to založení dramataku v Jaroměři. Z kvalifikované vychovatelky bez zkušeností se ze mě stala nekvalifikovaná učitelka dramatické výchovy se zkušenostmi, ale bez papíru. Tak jsem to zkusila na DAMU, kde začala studia pro pedagogy, vzali mě a strávila jsem tam dva roky, absolvovala a šla na mateřskou, s kvalifikačním papírem...

Na jaroměřské ZUŠce jsme pro nehudební obory dostali prostory v jedné rodinné vile, jeden záchod, pár pokojů, pro dramatak naprosto šílený. Všechno hrozně stísněný, ale

přesto jsme do toho šli – měli jsme „čtyřoborovou lidušku“, kde to tenkrát měli! Našla jsem si tedy prostor na základní škole, v učebně pozemků v suterénu, nejdřív jsem před každou hodinou musela vyvézt kolečka s cibulí nebo bramborami, vzít kýbl a hadr a vytřít hlínu... Dnes se to nedá srovnat. Máme novou budovu, svou učebnu, na podlaze koberce, vybavení, sic nedivadelní – ale sáleck (prý bude jednou lepší).

A co výsledky, jsi známá mj. jako výborná herečka svého autorského divadla „jedné herečky“, ale, kam jsi se dopracovala s dětmi?

U dětského divadla je nejdůležitější samotný proces, ten průběh práce, spolupráce na inscenaci, na nějakém tvaru, než nějaký „umělecký výsledek“. Taky jsem poznala, že děti by měly mít dostatečnou svobodu, že bych měla vycházet z jejich představ, ne jim třeba napsat role a pak je „režirovat“, to bylo zjištění nejdůležitější, i když mi to dlouho trvalo. Pak to chce trpělivost, pokoru a poctivost. Pro mě je nejdůležitěj-

ším výsledkem, že děti na sebe slyší, že se máme rádi, že často už reagují shodně s mou představou, ještě jsem ji ani třeba nestačila vyslovit. To se pozná, když do souboru přijde nový člen, jak chvíli trvá, než je „poznámenán“ jako ostatní. Někomu se může zdát, že pedagogická práce je nějaký stereotyp, ale tahle práce nese neustále nějaká překvapení, samy děti to iniciují a ptají se – co budeme hrát, a co tam bude, a jak to budeme dělat? Takže pokaždé to musí být jiné, alespoň trochu, o krok výš, o krok dál. A prožitek v partě dětí, hledání, objevování, často i trápení – to je to, co stereotypy odbourává.

Podle osnov mám v průběhu roku pět skupin, každá má svou předváděčku, každá se prezentuje, rodiče vždycky na závěr roku vidí výsledky svých dětí. Nemusejí to být pokaždé ucelená představení, vždyť s mrňaty z první třídy by to byla troufalost. Děláme krátká pásmíčka, dramatizace básniček, lidovou poezii, něco k vánocům a předvedeme to třeba ve tří, čtyřminutovém vstupu na koncertě školy. Od třetího ročníku, se staršími dětmi, už pracujeme na souborových inscenacích. Někdy se to podaří (loni jsme se poprvé dostali i do Trutnova), zvlášť když mezi dětmi

fungují dobré vztahy. Děti by po absolvování LDO měly především mít dobrý vztah k literatuře, mít rádi divadlo a potřebovat ho k životu. Dramatická výchova není k tomu, aby vychovávala herce, ale měla by kultivovat kulturní postoje a návyky, jaké by měl mít každý doktor, policajt, podnikatel, úředník, každý člověk, který ve svém povolání jedná s lidmi. Dramatická výchova vychovává ke kvalitní mezilidské komunikaci, jak spolu lidé mají vycházet. Jak vnímat sama sebe a jak vnímat ostatní.

A konečně, co ta tvoje „one women show“? Jsi úspěšná jako herečka, znají tě na mnoha festivalech, celostátní přehlídka SČDO, Divadlo jednoho herce, ti leží u nohou...

To bylo původně takové praktické životní rozhodnutí. Skončila mi mateřská, mým synům už byl nějaký ten rok a já si hledala práci. V ZUSČe mě samozřejmě chtěli, ale s malými dětmi na úvazek v odpoledních hodinách to moc nešlo. Hledala jsem něco na dopoledne, kdy jsou děti ve škole a ve školce. A tak jsem udělala představeníčko a nabídla ho mateřinkám... A hrála jsem pak třeba dvacet představení do měsíce. A těch titulů byla spousta. Ty festivaly byly až později – Naďa mi poslala přihlášku na Pohárek SČDO a byla urputná, takže jsem ty své „kusy“ hrála i tam. Teď už toho po školkách moc nenahraju, zájem je, ale zas mě naopak pohlcuje dramaťák. Ale potěší, když mi např. můj osmnáctiletý syn řekne – mámo, kamarádi vzpomínali jaksi jim v mateřský školce hrála „slepici“!

Ptal se

-sg-

Informace na:
<http://www.zus-jaromer.cz/>

D I V A D E L N Í

VE SLUŽBÁCH THALIE

J i ř í
ZAHÁLKA
* 5. 2. 1933

Jiří Zahálka se po celá léta intenzivně věnoval loutkářství. Začínal brzo, díky rodinným tradicím. Jeho otec Petr Zahálka, učitel, byl dlouhá léta vedoucím sokolského, velice činorodého, loutkářského souboru ve Smiřicích, který zakládal v roce 1926 a Jiří Zahálka, syn, také učitel, zůstal smiřickému souboru věrný dodnes.

S Jirkou jsem se seznámil v roce 1956, když jsem se teprve o loutkové divadlo začínal zajímat a on už byl renomovaný loutkář, výrazný aktivista v propagaci nových loutkářských postupů, předseda krajského poradního sboru při KKS. To už smiřičtí, patřící od r.1950 pod Státní statek Družba, vlastnili od roku

1954, zásluhou MěstNV i členů souboru, nové stále divadlo v přízemí mateřské školky, s pěkným hledištěm a jevištěm uzpůsobeným pro hraní všemi druhy loutek. Tímto zázemím, činností souboru i jeho dobrou úrovní, patřili k významným souborům v kraji. Soubor zde stále pracuje.

S Jirkou jsme se stýkali pravidelně za jeho předsednictví v krajském poradním sboru. A jako nový člen poradního sboru jsem tak byl přímým účastníkem jeho způsobu práce. Byl dobrý organizátor, věděl co chce a na schůzky byl vždycky dobře připraven. Byl členem Ústředního poradního sboru, členem redakční rady Čsl.loutkáře. Psal o loutkovém divadle články do Loutkáře i do místního tisku. Pro Východočeský kraj založil Loutkářský zpravodaj, z něhož vznikl Mladý loutkář a později Mladá scéna, kterou pak dlouhá léta vedl František Drahoňovský. Jirka byl členem jeho redakční rady. Čtvrtletník, který byl velice populární i mimo náš kraj, hlavně mezi učiteli pracujícími s dětmi, vycházel až do roku 1989.

Jiří Zahálka pozitivně ovlivňoval činnost vlastního smiřického souboru, stále vedeného Petrem Zahálkou. Byl tu dramaturgem, režisérem i hercem. Patřili s Janem Suchánkem k vůdčím osobnostem souboru. Jejich mládežnická skupina těžila ze současné dramaturgie. Vzpomínám na dynamickou inscenaci O pejskovi a kočičce i na vtipnou inscenaci Lamkových Krále Abecedy v jeho režii, hranou plošnými loutkami i na LCH v roce 1960 a která zahájila pětiletou účast souboru Družba Smiřice na LCH. Plošné loutky využili smiřičtí také v následujícím roce, v nápadité a úspěšné realizaci Bezděkovy Generálské operky, za kterou soubor obdržel na LCH cenu ÚRO (Ústřední rada odborů) a s ní i měsíční zájezd s inscenací po Itálii. Celkem pět inscenací na LCH, až do roku 1968, charakterizovalo tehdy tvořivou a intenzivní činnost souboru.

Význam této činnosti dokumentuje i citace z knížky L. Richtera: 50 loutkářských Chrudimí: „Ve své

H R O M A D A

době byla Družba jedním z těch nastupujících souborů, jejichž inscenace znamenaly oživení po bezradnosti a stagnaci konce 50. let díky své hravosti, jednoduchosti a nápaditosti v přístupu i objevené dramaturgii.“

Byla to doba, ve které snahy krajského poradního sboru, jeho předsedy i jeho členů, udávaly nový směr ve formování amatérského loutkového divadla a jeho převodu do nové organizace loutkářských souborů v kraji. Byla to nová vlna, která dala základ i pro časy budoucí. A o to se Jiří Zahálka výrazně zasloužil.

V 70. letech jsme se opět s Jirkou setkali v krajském poradním sboru. Stále se angažoval ve směřicím loutkovém divadle a pravidelně dojížděl na zkoušky i na jeho představení z Hradce do Smiřic. I tehdy jsme vidali jeho režie na okresních, nebo i krajských přehlídkách. O stálé aktivitě Jiřího Zahálky svědčí i zatím tři poslední inscenace s dětským souborem. Na regionální přehlídce v Hradci Králové v roce 2002 uvedl Kačátko, 2003 Zatoulané písmenko a na přehlídce v Libčanech 2004 inscenaci O Dudáskovi. Dětský soubor dorostl, rozešel se do škol, ale ve Smiřicích se stále hraje a Jiří Zahálka sem stále pravidelně dojíždí z Hradce. Prostě nezestárl. Neměl na to ani čas, neboť k tomu ještě externě pracuje jako korektor východočeské přílohy deníku MF DNES a ještě stačí vidět všechna představení v Jesličkách, ve kterých, ve skupině Jana Dvořáka, hraje jeho vnuk.

Přejeme mu do dalších let zdraví, pohodu a stálý elán, který jej, jak vidno, neopouští.

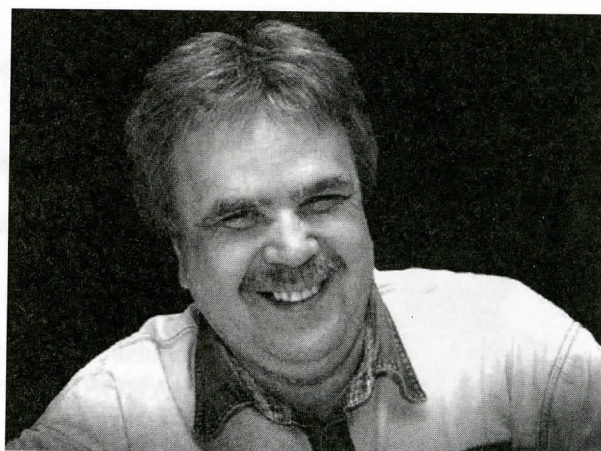
Jan Merta

J i ř í
P O Š E P N Ý
* 15. 5. 1963

Ale, ale, už jste to slyšeli? „Černé svědomí pana profesora Císaře“, jak si Jiřík říká, slaví v krásném rozkvetlém měsíci květnu své narozeniny.

Nevím, jestli má cenu představovat tohoto človíčka v této tiskovině, protože většina z Vás, kdo Hromadu čtete, Jirku dobře znáte. Ve většině souborů má své mnoholeté kamarády a příznivce.

Ale málokdo z Vás možná ví, že začal hrát již v osmi letech v souboru v Bitouchově u Semil. Tenkrát ještě mohl hrát trpaslíka.... ve Sněhurce. Do r. 1995 působil v souboru I. Olbrachta v Semilech a poté se stal členem DS Krakonoš ve Vysokém nad

Jizerou. Jirka je nejen vynikající herec a režisér, ale i báječný kamarád a partner na jevišti. Fascinuje ho klasické divadlo s kulisami a kostýmy, které není posunuté do moderny, jako je např. Lucerna a další. Proto si již troufl režimovat několik těchto titulů, jako jsou Drdovy Dalskabáty nebo Stroupežnického Naši furianti.

Pro Jirku je divadlo jako droga, kterou potřebuje k životu. Chce mít radost z role, a proto POZOR! Ráda bych zde Vám všem chtěla předat informaci o jeho přání, třeba se dostane na úrodnou půdu. Jirka by si moc přál třeba ke svým padesátinám dostat roli Harpagona v Lakomci.

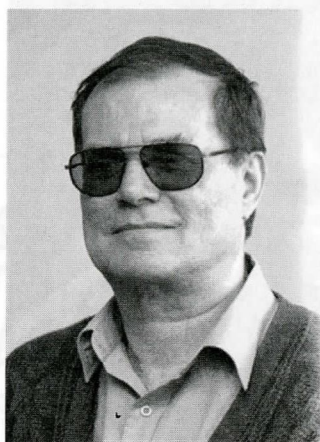
Milý Jirko,

jménem všech Tvých divadelních kamarádů, nejenom z Vysokého n. J., ale i z Červeného Kostelce a Hronova, Ti přeji, aby Tě štěstíčko provázelo nejen na divadelních prknech, ale i v soukromém životě. Aby počet Tvých opravdových přátel stále rostl, jako stoupá Tvoje divadelní profesionalita. A aby jsi zůstal tím Jirkou, jakého známe, a jakého máme rádi.

Marcela Kollertová, divadelní partnerka

Smutné zprávy

Jaro nepřineslo jen zprávy veselé, ale, bohužel, i několik smutných oznámení. Opustili nás přátelé, s nimiž jsme se rádi vidali, kteří do našich vztahů přinášeli mnoho dobrého, kteří se natrvalo zapjali do našeho vědomí.

V sobotu 26. ledna ve věku pouhých šedesáti let, po krátké a těžké nemoci, opustil tento svět předseda Svazu českých divadelních ochotníků a ředitel Státní vědecké knihovny v Plzni,

PhDr. JAROSLAV VYČICHLO.

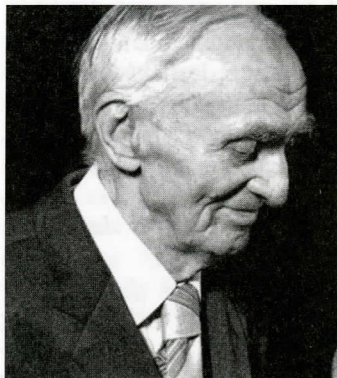
Kdo jste ho znali, víte, jak mladý, dobrý a nadšený člověk předčasně odešel. Divadelní činnosti se věnoval ve Spolku divadelních ochotníků v Radnicích, kde od mládí hrál, posléze režisoval, byl i starostou spolku a pracoval pro ochotníky v Západočeské oblasti, působil v komisi Ministerstva kultury ČR pro udělování Ceny ministra kultury, byl členem odborné rady NI-POS-ARTAMA pro amatérské divadlo, Festivalového výboru Jiráskova Hronova i Přípravného výboru Krakonošova divadelního podzimu ve Vysokém nad Jizerou. Amatérskému divadlu i dalším oborům zájmového umění se věnoval přes čtyřicet let. V roce 2006 získal nejvyšší amatérské divadelní ocenění - Zlatý odznak Josefa Kajetána Tyla.

Ve věku 94 let zemřela herečka, režisérka, držitelka Zlatého odznaku J. K. Tyla a čestná členka našeho spolku, paní

JAROSLAVA NOHEJLOVÁ

z Vysokého Mýta. Divadlu se věnovala od roku 1931 a v DS ZK Karosa Vysoké Mýto se v roce 1981 poprvé ujala i režie a nastudovala s tímto souborem dvacet divadelních představení, např. Brouk v hlavě, Mistr ostrého meče, Děti starého mládence a Bejvávalo, aneb Loupežníci na Chlumu. Do amatérského divadla

přivedla nesčetně mladých lidí, z nichž řada divadlu zůstala věrná. Sama vyprávěla - „režirovat jsem začala až v důchodu, ale první hru jsem hrála když mi bylo asi jedenáct, v pohádce Sůl nad zlato. Překrásné to bylo, byl tam les a trpaslíci, všichni tancovali, nádherná hudba, tenkrát tu totiž bylo i orchestrální sdružení, a v něm vojenští hudebníci, skvěle to představovali doprovázeli. Tam jsem hrála poprvé, Kuchaře...“.

Další smutná zpráva přišla také z Vysokého Mýta - v požehnaném věku osmdesáti sedmi let zemřel pan učitel

JOSEF MLEJNEK,

jinak mu neřekli ani jeho nejbližší -

celý svůj život zasvětil výchově, tvořivé divadelní práci s dětmi. Napsal i přeložil řadu divadelních her pro dětské soubory, velké množství odborných článků, vydal řadu publikací, ve kterých shrnul své zkušenosti, např. dosud nepřekonanou knížku Dětská tvořivá hra (1981). Byl dlouholetým členem redakční rady Mladé scény, členem poradních sborů, iniciátorem i organizátorem krajských i mezikrajských přehlídek, členem porot. Nezastupitelná je i jeho práce v oblasti činoherního divadla pro děti i jeho občasná režisérská činnost u dospělých činoherních souborů. Se svým dětským souborem vystupoval na řadě národních přehlídek v Kaplici, na Šrámkově Písku, v Hronově i v rakouském St. Lambrechtu. Patřil vždy ke špičkám osobností dětské tvořivé dramatiky.

Čest jejich památce

Alexandr Gregar

po uzávěrce...

**Z Výsledkové listiny Celostátní přehlídky amatérského činoherního
a hudebního divadla Divadelní Třebíč / Divadelní Děčín 2008**

vybíráme:

Odborná porota uděluje tato čestná uznání:

- *Vlastovi Klepáčkovi* za scénář k inscenaci Don Quijote aneb Veselý konec rytíře smutné postavy

tyto ceny:

- *Nadě Ešlerové* za herecký výkon v roli Sancho Panzy v inscenaci Don Quijot aneb Veselý konec rytíře smutné povahy
- *Janě Portykové* za herecký výkon v inscenaci Asteroid Bejček
- *Josefu Tejklovi* za text Asteroid Bejček
- *Samohaně Hradec Králové* za inscenaci Asteroid Bejček

**Odborná porota Celostátní přehlídky amatérského činoherního a hudebního divadla
Divadelní Třebíč / Divadelní Děčín 2008 se rozhodla do programu Jiráskova Hronova 2008**

doporučit tyto inscenace:

Ach, tak něha našich dam! Divadla Luna Stochov

Asteroid Bejček Samohany Hradec Králové

Don Quijote aneb Veselý konec rytíře smutné postavy DS při MěKS Červený Kostelec

Knellerův letní tábor TotO Divadla Praha

Manželské vraždění DS Kroměříž

Orgasmus bez předsudků Divadla SemTamFór Slavičín

Ostre sledované vlaky Divadla DUHA Polná

Pension Divadelního klubu Jirásek Česká Lípa

Příběh koně DS Ty-já-tr CO?! Praha

Rue Bonapart 17 Divadýlka na dlani Mladá Boleslav

nominovat inscenaci:

Dvojhlavý orel Divadla bez střechy Vyškov

Známe již i

Výsledky celostátní přehlídky experimentujícího divadla Šrámkův Písek 2008

Nominace:

Divadlo Kámen Praha, Žáby

Doporučení:

- Teatro HUGO Semily, Hugo
- Čtyři rohy Plzeň, Surreality show / pan R
- Ašlerovo komikadze - nucený výsek Aš, Tkadleny
- J.S.T.E. Artyžok a Dred Náchod, Dekalog: Pygmalion - Svatba – Kar
- Antonín D.S. a Krvík Totr Praha, Ivan, Kamil a Dušan
- J.S.T.E. Artyžok a Dred Náchod, Dekalog: Písně z prvního a dalšího smrživota
- Geisslers Hofcomoedianten Kuks, Nevyslovené Oraculum - Výmluvná mlčenlivost Ani muk! - Nepomuk!

